DIARI CATALÀ, D'AVISOS, NOTÍCIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona	Edició vespre	2	ptes. mes
	Edició matí	2	» »
Península		7'50	» trimes.
Amèrica		8'50	» »
Unió postal		25	» »

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina, 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Angels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A

Anuncis, esquelas, comunicats i reclams a preus de tarifa. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a les tres de la matinada a l'imprenta.

Any XXXII- N.º 8.544 — Barcelona: Dijous, 18 d'octubre de 1923 — Edició del matí

El President Masaryk a Paris

DISCURSOS DE MILLERAND I MASARYK

París, 17. — El president senyor Millerand ha obsequiat amb un banquet el president de la República Txecoeslovaca, senyor Masaryk, amb assistència del ministre de Negocis Estrangers, senyor Benes, i el Cos diplomàtic estranger.

Al final del banquet, el senyor Millerand pronuncià un discurs, en el qual digué que la presència a París del president Masaryk és una prova que entre totes dues nacions continua existint i mantenint-se una estreta i forta col·laboració. «Esperem que aquesta col·laboració — continuà dient el senyor Millerand — produirà els resultats més satisfactoris en ço que es refereix al manteniment del respecte als tractats, assegurant l'execució dels compromisos existents i aconseguint, d'aquesta forma, al restabliment de l'estabilitat europea.

Els Estats de l'Europa occidental i oriental no tenen altre defensor més sincer que França, la qual desitja que els països de les regions danubianes entrin en una pròspera i fiorida situació. França, per la seva part, no desitja altra cosa que observar els tractats, complir les seves obligacions, i obtenir el pagament de les reparacions, sense sentir la més petita idea d'establir els règims d'opressió, els quals han quedat definitivament abolits.»

El president Masaryk contestà recordant l'excepcional importància que assolí la intervenció de França en el moviment alliberador de Txecoeslovàquia. «Treballem lealment i infatigable — afegí — per a consolidar la nostra situació dins l'Europa central. I com que ens donem perfecte compte de la importància d'aquesta tasca, consagrem tots els nostres esforços per a portar-la a cap. Respectem i respectarem els tractats de pau — acabà dient — per considerar-los justos en llur totalitat, i comprenem perfectament que totes les obligacions que consten en els dits tractats, especialment, i davant de tot, les reparacions, han d'ésser honradament complertes». — Havas.

A l'India Britànica

NOVES DETENCIONS

Amritsar (India anglesa), 17. — Les autoritats britàniques han procedit a la detenció de dotze individus més, membres del Comitè de reforma de temples, de la tribu dels Sikhs, entre els quals s'esmenta principalment la detenció del president i del secretari de l'esmentat comitè.

El Comitè del Congrés de Pendjab ha fet causa comú amb els reformadors. — Havas.

Inundacions a Oklahoma

MILERS DE PERSONES SENSE CASA

Oklahoma (EE. UU.), 17. — En aquests territoris s'han produït terribles inundacions, originades per la ruptura dels dics que contenien les aigües.

A conseqüència d'això, han quedat sense estatge milers de persones. — Havas.

Foc a Constantinoble

DESTRUCCIÓ DE L'AMBAIXADA RUSSA

Constantinoble, 17. — A Buyuk-Deré ha esclatat un incendi, a conseqüència del qual ha quedat destruïda la residència d'estiu de l'ambaixada russa. — Havas.

La qüestió de Tànger

LA INTERVENCIÓ D'ITÀLIA

París, 17. — El «Petit Parisién» diu que segons les seves notícies s'han portat a cap determinades gestions a Londres, París i potser també a Madrid, amb el fi de que Itàlia participi en les pròximes negociacions connents a Tànger.

L'esmentat diari fa observar que si fos així es tergiversaria el caràcter d'una qüestió d'ordre purament local que han de resoldre les tres úniques potències interessades i s'oblida que Itàlia signà un document pel qual es desinteressa especialment de les qüestions del Marroc.

Afegeix el «Petit Parisién» que segons llurs informes el protocol la signatura de lqual precedirà a la clausura de la Conferència de París, serà comunicat a Itàlia de la qual potència se sollitarà que emeti el seu parer en aquesta qüestió. — Havas.

EL QUE DIU UN DIARI

París, 17. — La «Republique Française» escriu:

«Persistim en creure que la falta de confiança de que els espanyols han donat mostres i segueixen demostrant encara envers nosaltres en el que es refereix al Marroc és una greu falta política per la seva part».

Després de cridar l'atenció del Directori sobre els germanòfils espanyols els quals — diu la «Republique Française» — han volgut fer massa temps de la qüestió de Tànger la tesi de la discòrdia entre França i Espanya, aquest diari acaba dient que e lmoment actual és propici al Directori per a reparar faltes passades, i pensar en una política d'estreta col·laboració franco-espanyola, sense la qual no es pot somniar amb realitzar al Marroc la labor sòlida i eficaç anhelada. — Havas.

Les collites a l'Argentina

ESTADÍSTICA OFICIAL

Buenos Aires, 17. — L'estadística oficial del ministeri d'Agricultura, evalua la pròxima collita argentina en 6.770.000 tones de blat; 1.930.000 tones de lli 850.000 de civada; 200.000 d'ordi i 94.000 de sègol. — Havas.

Els carrils britànics

EXPANSIÓ DE LA XARXA

Londres, 17. — El Govern britànic s'ocupa actualment d'ultimar els termes d'un contracte amb algunes grans companyies ferroviàries. Es tracta d'una empresa que costarà un milió i mig de lliures esterlines, la qual cosa permetrà donar treball a nombrosos obrers en atur forçós.

Fins a 1925 s'han de gastar quaranta milions de lliures en el desenrotllament de les xarxes ferroviàries, de les quals 14 milions s'hauran de gastar pels voltants de Londres. També es construiran 150 ponts. — Havas.

La simplificació de les formalitats duaneres

Diuen de Ginebra:

La conferència internacional per a la simplificació de les formalitats duaneres ha estat oberta pel comte Buxton, ex-governador de l'Àfrica del Sud, que el Consell de la Societat de les Nacions designà per a President.

Han enviat delegats uns 35 països, membres de la Societat. Els Estats Units, tot i rebutjant la invitació oficial, han designat llur cònsol a Ginebra perquè, ajudat de quatre experts, seguexi les discussions de la conferència en qualitat d'observador. Alemanya també hi pren part, representada per un conseller del ministeri de Finances.

El comte Buxton ha pronunciat un llarg discurs, endreçant una salutació particular al representant dels Estats Units i a la delegació de la Cambra de Comerç Internacional.

«El pacte de la Societat — ha dit — ha imposat a cada un dels Estats membres de la Societat l'obligació d'observar el principi del tracte equitatiu del comerç dels altres Estats. El camp obert per aquesta decisió del pacte, és dels més imprecisos. El Consell i l'Assemblea, segons el parer del comitè econòmic de la Societat, encarregat de definir l'abast i el sentit d'aquesta disposició, ha decidit que l'únic mitjà pràctic d'obtenir un resultat útil era el de dividir l'assumpte en cert nombre de seccions i estudiar en detall cada una d'elles sparadament.

Nosaltres hem d'ocupar-nos de les qüestions relatives als procediments i formalitats duaneres i determinar en quina mesura el comerç i el canvis internacionals són travats per les formalitats duaneres excessives, inútils o arbitràries.

Pel contrari, no ha d'entendre's que aquesta Conferència tingui per objecte tractar les qüestion relatives a la política seguida pels membres de la Societat e nmatèria de tarifes duaneres o tractats de comerç. El Consell ha exclòs expressament aquestes qüestions de les deliberacions de la nostra conferència.

Nosaltres hem d'examinar en son conjunt les formalitats i els procediments duaners sota el punt de vista de les dificultats que posen al desenrotllament del comerç mundial. Aquesta qüestió, que serà important sempre, ho és més avui per dues raons. Per una part, si es considera la situació actual del món, no es pot menys d'adonar-se de què és indispensable un desenrotllament considerable del comerç i del canvis internacionals per a la restauració econòmica de l'Europa i, en particular, dels països que han sofert més per la guerra; és evident que aquesta restauració és travada per formalitats duaneres inútils i complicades,

Les nombroses fronteres noves que han estat creades, han implicat l'establiment de noves administracions duaneres que han hagut d'adaptar-se a condicions desacostumades.

Es evident que, a part de tota política comercial, són necessàries les formalitats i els reglaments duaners. El nostres objectiu es limita a una temptativa de simplificar-los i restringir-los. Jo crec fermament, que, tenint en compte la bona voluntat que tant s'ha manifestat sempre en les Conferències de la Societat i l'ajuda de les més altes competències tècniques d'un tan gran nombre de països, serà possible arribar a resultats pràctics, que, dins dels límits de la nostra obra, tinguin efectes tangibles.»

Hom creu que els treballs de la conferència duraran unes tres setmanes.

França i Russia

PROPOSICIONS DELS SOVIETS

París, 17. — Comuniquen d'Anvers que el diari «Neptune» d'aquella ciutat, parlant de la presència a París del director del Banc de Rússia, senyor Sceinman, diu que el viatge té per objecte sotmetre al Govern francès certes proposicions de caràcter financier.

Sembla, si la notícia és exacta, que el senyor Sceinman tracta d'obtenir que França reconegui la República dels Soviets contra el reconeixement per part de Rússia del deute exterior. Demés, el Govern rus oferiria indemnitzar els súbdits francesos els béns dels quals han estat expropiats, i algunes concessions petrolíferes à França. — Havas.

La crisi alemanya

Els treballadors sense feina intenten assaltar l'Ajuntament de Berlín

Aldarulls sagnants a Mannheim

MANIFESTACIONS TUMULTUOSES A BERLIN. — NOMBROSOS MORTS I FERITS. — BOTIGUES SAQUEJADES

Berlín, 17. — Nombrosos grups d'obrers sense treball tractaren d'assaltar ahir l'edifici de l'Ajuntament, impedint-ho la policia, la qual hagué de donar algunes càrregues.

En altres barris també es promogueren manifestacions tumultuoses, havent la policia de fer ús de les armes. S'han registrat nombrosos morts i ferits.

Durant aquests aldarulls foren saquejats diversos magatzems i botigues. — Havas.

COL·LISIÓ SAGNANT A MANNHEIM

Mannheim, 17. — Entre la policia i un grup d'obrers sense treball que intentava saquejar una botiga es produí una col·lisió.

La policia es va veure obligada a disparar contra els manifestants, resultant un mort i diversos ferits. — Havas.

STRESEMANN FORMA UN GABINET D'ACCIÓ

Londres, 17. — El corresponsal del «Daily Chronicle» a Berlín, diu que per a facilitar la tasca del Govern, el canceller Stresemann es proposa crear dintre el Gabinet actual un petit gabinet d'acció, del qual formaran part el canceller i els ministres de la Defensa Econòmica, Treball i Interior. — Havas.

NOUS DESORDRES A RENANIA

Dusseldorf, 17. — Ahir s'esdevingueren nombrosos desordres a diverses poblacions de Renània. — Havas.

MAX PFEIFFER ES CRIDAT A BERLIN PER A OCUPAR LA CARTERA D'ESTAT

Viena, 17. — El ministre plenipotenciari d'Alemanya en aquesta capital, senyor Max Pfeiffer, ha marxat cap a Berlín, encarregat d'una missió especial.

Es diu que el canceller Stresemann té el propòsit de confiar-li la cartera de Negocis Estrangers. — Havas.

HUC STINNES TORNA A CONFERENCIAR AMB EL GENERAL DEGOUTTE

París, 17. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Dusseldorf que havent encarregat el canceller Stresemann al gran industrial Huc Stinnes que realitzi una gestió oficiosa prop les autoritats d'ocupació, aquest darrer celebrarà avui una nova conferència amb el general Degoutte. — Havas.

GESTIONS DE STRESEMANN A PARIS

Londres, 17. — Segons una informació que, procedent de Berlín, publica el «Daily Express», l'economista alemany senyor Bonn sortirà cap a París a últims d'aquesta setmana, per a portar a cap una missió especial que li ha encarregat el canceller Stresemann. — Havas.

UN PROJECTE DEL GENERAL SMUTS

Londres, 17. — Els diaris asseguren que el general Smuts ha elaborat un pla de reconstitució de la Hisenda alemanya, encaminada al pagament de les reparacions i a la neutralització dels moviments que es desenrotllen a Renània. — Havas.

LA CAPACITAT DE PAGAMENT D'ALEMANYA

Londres, 17. — Telegrafien de Washington a «The Times» que els senyors Smoot i Burtan, membres de la Comissió de consolidació dels deutes existents, han proposat al president Coolidge que, accedint als desigs de diversos països, Anglaterra i els Estats Units nomenin una comissió, la tasca de la qual seria realitzar una enquesta sobre la capacitat de pagament d'Alemanya. — Havas.

LA CONFERENCIA ECONOMICA BRITANICA

Serà possible mantenir el tractat amb Espanya?

El moviment proteccionista de la Gran Bretanya, secundat pels seus dominis de l'Imperi, és un esdeveniment tan important com quan féu la seva aparició el lliurecanvisme. No és pas que allí mateix on va nèixer la teoria de les portes obertes s'hi engendri ara la de les portes tancades, car el proteccionisme dels nostres dies va nèixer precisament en aquell poble que s'havia de constituir en el més temible dels competidors de la Gran Bretanya. Tal és el duel que han mantingut des de fa més de mig segle Alemanya i la Gran Bretanya. Ara, la liquidació dels desastres de la guerra, fa derivar la Gran Bretanya vers el camí que va pendre Alemanya per defensar-se de la concurrència britànica, invertint-se els temes de tal manera, que avui és la Gran Bretanya la que s'ha de defensar de la concurrència alemanya.

Encara que el proteccionisme és actualment una arma d'universal aplicació, el fet que la Gran Bretanya el proclami com a sistema per a defensar-se, té una transcendència enorme, perquè del seu triomf en depèn, que els pobles dèbils no es vegin més sotmesos als canvis de sistema tan funestos per llur economia, i que són conseqüència de mantenir certs polítics les velles teories del lliurecanvi.

Emmirallant-se amb l'exemple de la Gran Bretanya, aquests polítics obren putament com a teòrics i no sospesen que les realitats de cada país són més fortes que totes les teories, encara que aquestes hagin tingut una bona aplicació al poble que les va informar, precisament perquè li convenien.

N'hi ha hagut prou que la Conferència econòmica de l'Imperi britànic anunciés la possibilitat d'implantar un règim proteccionista perquè arreu del món s'hagi produït un moviment general d'expectació, que en alguns països arriba a angoixa. Les conseqüències d'aquesta política poden ésser considerables a la majoria dels Estats i a alguns d'ells pot portar-los la necessitat imperiosa de cercar noves orientacions en llur comerç exterior.

L'Imperi britànic té un poder tan fort, que la seva influència s'estèn per tots els quatre continents, i, per tant, les repercussions d'un acte conjunt dels pobles que el formen, avarquen tot el món.

No ens proposem endinsar-nos en l'examen de les causes per les quals la Gran Bretanya pugui veure's impulsada vigorosament envers el camí proteccionista, car ni tenim prou elements de judici ni és aquest l'aspecte que més ens interessa. El que han d'estudiar i preveure els Estats que mantenen relacions comercials intenses amb la Gran Bretanya o els seus dominis, són les repercussions de la nova política que s'inicia. Però això no ens priva de considerar que la Gran Bretanya tal vegada se senti convençuda que és per ella una qüestió de vida o mort l'adoptar un sistema que, ensems de salvar l'economia pròpia, mantingui la integritat de l'Imperi.

Sense tampoc penetrar-hi, evoquem només l'imperi colonial espanyol per a veure-hi una analogia amb l'actual situació de la Gran Bretanya. Havent estat ella l'única potència que ha sabut mantenir un Imperi tan vast i en un temps que els pobles no són tan propicis a subjeccions, haurem de confiar que sabrà resoldre les dificultats que ara se li presenten. Però no cal suposar que obtingui aquest resultat sense una concessió importantíssima com la que representa pels Dominis un tracte preferent per llur comerç amb la Gran Bretanya. Recordem només que Espanya va perdre el seu Imperi colonial per no saber-li donar el règim polític que requeria. Així mateix la Gran Bretanya podria perdre el seu Imperi si no sabés donar als Dominis un mitjà de vida segur que els faci oblidar el camí de llur independència definitiva.

Les conseqüències d'aquest tracte preferent hem dit que seran considerables per a molts països, especialment per aquells que són productors d'articles agrícoles. En aquest cas s'hi troba Espanya que té en la Gran Bretanya la sortida essencial de les seves exportacions agrícoles. Per a assegurar aquestes, va fer-se l'any passat el tractat que tantes censures ha merescut de la indústria espanyola. Prescindim ara de si és o no és convenient per Espanya mantenir aquest tractat i fixar-nos només si podrà subsistir en el cas que sigui un fet la concessió als Dominis d'un tracte preferent per a llurs productes. Entre ells són d'importància les fruites, seques de les quals ara hi tenen lliure entrada les de Grècia, Itàlia, França i Espanya. Pel que respecta al nostre país, l'article sisè del tractat comercial vigent és ben explícit. En els paràgrafs segon i tercer es diu:

«Els articles de producció espanyola enumerats a la Secció primera de l'anex B. d'aquest tractat, no estaran subjectes, durant la vigència del present Conveni, al pagament de cap dret de duanes a llur importació als territoris de S. M. britànica, ni s'imposarà cap prohibició a la importació dels esmentats articles, llevat la que pogués ésser necessari imposar en temps de guerra.

»Els articles de producció espanyola enumerats a la Secció segona de l'anex B. d'aquest Tractat, no estaran subjectes a llur importació als territoris de S. M. britànica, a drets més elevats que els que estiguin en vigor en signar-se aquest Tractat.»

Els articles compresos a l'anex B. primera secció, són: mineral de ferro, suro en taps, ralms, anous, avellanes, ametlles amb closca o sense, cebes, tomàtecs, taronges, plátans, oli d'oliva, conserves de llegums. Els compresos a la segona secció són: vins i mares de vins, conyacs i panses.

Si els lliurecanvistes britànics posen de relleu les represàlies que pendrien aquests països exportadors de fruites, els exportadors nord-americans parlen també de fer el mateix Cal tenir present que segons les estadístiques publicades pel departament de comerç dels Estats Units, prop de la mèitat de les exportacions d'aquest país van a la Gran Bretanya i als Dominis. No gens enrera queden els argentins en preparar-se també per l'eventualitat del proteccionisme britànic. Tot just arribades allí les proposicions fetes a la conferència econòmica, els diputats conservadors han acordat demanar al Congrés que es doni poder al govern per a augmentar o reduir fins el 50 per 100 els drets sobre les mercaderies estrangeres, segons els altres països rebutgin o prefereixin els productes argentins.

Heu's aquí com la Gran Bretanya es troba davant d'un problema dificilíssim. En primer lloc ha d'assegurar la vida de les seves indústries i això sols pot aconseguir-ho amb una exportació important que ha minvat molt després de la guerra, tant per l'accentuat proteccionisme dels països d'Europa, com per la minva de llur poder d'adquisició. I ha de donar després satisfacció als Dominis assegurant-los el consum de llurs produccions. A canvi d'això, els Dominis li prometen el consum dels productes britànics.

Acceptarà la Gran Bretanya formar un organisme econòmic independent dels altres països mitjançant una estreta intel·ligència amb els Dominis? No manquen els escèptics a no creure tal cosa, confiant molt en la força dels lliurecanvistes britànics. El «Freeman's Weekly Journal», òrgan dels fabricants de conserves de Nord-Amèrica, comenta la situació de la Gran Bretanya dient: «Creiem la situació d'Anglaterra com molt trasbalsada. La profunda divergència dels interessos econòmics en presència, és la causa d'aquesta situació, però aquesta divergència no serà pas arranjada i l'Imperi es disgregarà fatalment.»

Es aquest el dilema? Cal convenir que els lliurecanvistes britànics no oferelxen cap solució. Es evident també que llurs teories els han fracassat inclòs dint de casa mateix. I per a salvar unes teories permetrà la Gran Bretanya caure en el risc de veure disgregat el seu Imperi? Si les teories no l'aturen, ho aconseguirà el temor de les represàlies dels altres països? No ens estranyaria gens veure confirmada la possibilitat d'unes noves eleccions britàniques plantejant en elles, davant el país el problema del proteccionisme. I si en elles els conservadors obtenier la majoria, el lliurecanvisme de la Gran Bretanya hauria passat a la història com ha succeït arreu del món

Jaume CARRERA

Desordres a Mindanao

ESCOLA ATACADA PELS INDIGENES

Manila, 17. — Diumenge passat un grup d'indígenes atacà una Casa-escola de la illa del Mindanao, matant a tres mestres, un tinent, un sergent i vui policies.

Hi hagué necessitat de demanar auxili a les tropes nordamericanes. —Havas.

De la «Festa de la Raça»

BALL A PARIS

París, 17. — La Casa d'Espanya en aquesta capital organitzà ahir als salons de l'Hotel Continental una brillant «soirée», amb motiu de la «Fista de la raza».

La concurrència fou enorme, figurant-hi tota la colònia espanyola.

Diversos artistes espanyols prengueren part en la festa, la qual acabà amb lluit ball. — Havas.

Les Reparacions

TREBALLS DE LA COMISSIÓ

París, 17. — La comissió de Reparacions publicarà aquesta nit probablement un comunicat aficial sobre les proposicions que s'han fet respecte a l'empréstit hongarès.

També publicarà un altre comunicat oficial relatiu als estudis tècnics realitzats pels perits belgues sobre les reparacions, el text del qual fou sotmés al seu examen aquest matí.— Havas.

L'arranjament de la pau

ELS CARRILAIRES ALEMANYS

Una nota de Berlín comenta la crida del ministre alemany de comunicacions invitant als carrilaires alemanys a que es posin a disposició de les autoritats franco-belgues des del 17 d'octubre.

L'esperança que, després de la cessació de la resistència passiva — diu la nota — s'entraria aviat en un camí d'intelligència entre París i Berlín, per a arranjar les qüestions urgents no ha estat realitzada tampoc pel que toca als ferrocarrils.

De moment, el tràfec dels ferrocarrils deu ésser intensificar tant com es pugui l'únic mitjà d'atènyer aquest objectiu és autoritzar el retorn de tot el personal tècnic expulsat; però França ho rebutja, encara que no manqui la bona voluntat del cantó alemany i s'esforça, ara que ha cessat la resistència, en consolidar el règim d'incautació.

Durant ee lperiode de la resistència, la incautació tenia la seva raó d'ésser com a instrument de lluita política i militar; però ara el seu objectiu tendeix a un encerclament de la Renania i a la creació d'una xarxa Rin-Ruhr autònoma, on predomini la influència francesa.

A la «Gazeta del Voss» li diuen des d'Essen:

Després d'una reclamació del govern del Reich, el primer pas de la represa del servei dels ferrocarrils a la regió del Ruhr i de la Renània tindrà lloc aquesta setmana.

Les associacions sindicals, assabentades de la resolució del govern alemany, han deliberat a Essen sobre la situació. Hom creu que no trobarà dificultats la represa del servei.

Ensems han tingut lloc reunions semblants a Dusseldorf, però els detalls encara no són coneguts.

Encara no se sap si seran retornades a la circulació totes les línies. Sembla que els francesos mantenen llur punt de vista, segons el qual han de tenir preferència els transports dels carbons de reparacions.

El ministre alemany de l'interior Sollman ha declarat a uns periodistes que el refús del govern francès de permetre el nomenament d'un comissari del Reich per als territoris ocupats augmentarà les dificultats. El govern del Reich no obstant, continuarà els seus esforços per arribar a negociacions directes amb la França i Bèlgica per a tornar de llot a la vida econòmica dels territoris ocupats.

De Londres diuen respecte al mateix:

L'«Evening Standard» creu saber que tots els empleats dels ferrocarrils del Ruhr i la major part dels minaires es conformaran a les peticions de M. Poincaré i rependran el treball dintre d'uns dies .La reducció de les demandes de carbó anglès per a l'Alemanya, via Hamburg, serà la primera conseqüència d'aquesta tornada al treball .

Del Proper Orient

L'OBERTURA DEL PARLAMENT ROMANES

Diuen de Bucarest:

Dilluns fou obert el Parlament amb el cerimonial de costum i en presència del rei, de la reina, del príncep hereu i del cos diplomàtic.

Acollit per les ovacions el rei ha llegit el discurs de missatge i ha anunciat la creació de les lleis orgàniques destinades al desenrotllament dels principis de la nova Constitució, així com de les reformes de l'ensenyament, administració, règim de cultes i organització de mines, vies de comunicació i impostos indirectes.

El missatge constata que els treballs d'expropiació previstos per la llei agrària ja quasi estan acabats, havent esdevingut els pagesos propietaris dels terrenys expropiats.

Quant a la política exterior, el Missatge constata les bones relacions de Romania amb els aliats i la Petita Entente, així com el millorament de les relacions amb els països veïns. El sobirà expressà la seva satisfacció per l'acollida calorosa que trobà en sa visita a Varsòvia i per la conclusió de la pau de Lausana que ha donat a la qüestió dels Estreits una solució conforme a les necessitats del país.

Respecte a les reparacions, el rei expressà l'esperança que aviat la qüestió tindrà una solució que assegurarà a Romania les compensacions que li toquen per les pèrdues sofertes.

La intenció de Romania és de seguir una política exterior de pau general.

El rei acabà invitant els ciutadans a treballar perquè Romania pugui seguir la seva missió civilitzadora.

La solució de la crisi ministerial de la qual es parlava, sembla que ha estat ajornada momentàniament. El parlament començarà les vacances vuit dies després de l'elecció dels presidents de les Cambres. Durant aquest temps continuaran les converses referents als canvis dels ministres de l'Interior i de Propietats.

L'oposició, exceptuant el professor Jorga, s'ha abstingut de concórrer a l'obertura del Parlament i no està encara precisada la seva actitud respecte a la nova sessió.

El partit popular del general Averesco celebra actualment el seu congrés a Chisineu.

El rei, la reina i el príncep hereu surten avui cap a Belgrad per assistir al bateig del príncep hereu de Iugoeslàvia.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

L'Oficina Internacional del Treball

CONFERÈNCIA D'EMIGRACIÓ

Ginebra, 17. — El Consell d'Administració de l'Oficina Internacional del Treball discutí ahir una moció encaminada a convocar una conferència internacional d'emigració.

Els membres del Consell de la Societat de Nacions han nomenat els delegats que han de formar el comitè de jurisconsults que s'encarregarà de la interpretació del pacte de la Societat.

Ha estat designat per a representar Espanya el marquès de Villaurrutia. — Havas.

La catàstrofe del Japó

ELS SOCORSOS DE FRANÇA

París, 17. — La quantitat recaptada per la premsa francesa amb destinació a les víctimes del terratrèmol del Japó, pugen ja a 2.372.068 francs. — Havas.

L'actualitat anecdòtica

L'ORIGEN DE LA MENTIDA

Els estudiants de Saint-Andrews, una petita ciutat d'Escòcia, célebre per la seva Universitat, han tingut una bona fortuna. S'havien reunit per a escoltar un discurs de llur rector, la qual cosa és per als estudiants una cosa raríssima agradable, però sentiren la veu del gran novel·lista Rudyard Kipling, instal·lat com a rector honorari.

Kipling va pendre per tema, la independència de l'individu, ço és la joia que experimenta un ésser humà no pot comptar amb els altres sinó en sí mateix. Amb una barreja de fantasia i de profunditat que caracteritza el seu talent, i fins pot dir-se el seu geni, cercà l'origen d'aquest sentiment en les primeres edats de la humanitat, al temps en el qual els nostres avantpassats vivien encara pels arbres, com els micos, amb els quals eren parents. Varen ésser necessaris segles i més segles perquè l'interval que els separava, primer ben petit, s'anés engrandint poc a poc. Finalment va nèixer el llenguatge i tot just nat, quin va ésser — demanà Kipling — el primer ús que va fer-ne?

«Fixeu-vos — va dir — que l'home havia passat a mestre entre totes les varietats d'engany practicades entre les bèsties. Sabia amagar-se prop del lloc on anaven a beure i sorpendre-les mentre estaven sense defensa, la qual cosa és l'origen de la guerra. Sabia atreu-re-les, imitant llurs crits de fam, de desesperació o d'amor, la qual cosa és el gèrmen de la majoria de les arts. De manera que podia «practicar» tota mena de mentides. Però des del moment que va saber expressar-se, la primera cosa que va fer, fou «dir» una mentida, una mentida premeditada fredament.»

I arribat aquí Kipling, estigué brillant descrivint la joia del nostre avantpassat, quan per primera vegada, no ja per actes o per gestos com abans, sinó per paraules, es veia capaç d'enganyar els seus consemblants, burlar-se d'ells com li plavia, tramet-ent-los a cercar un objecte, per exemple, quan ja sabia que no existia i saber-los persuadir, quan tornaven furiosos de no haver trobat res, amb la seva boca que la falta era d'ells i no pas seva. Dotat d'un poder tal ,l'home podia considerar-se com un Déu.

Aquest primer mentider — afegí Kipling — en trobà tot seguit un altre. Tot indica que l'un i l'altre eren d'un sexe diferent. S'uniren tot seguit i engendraren una progenitura innombrable.

I heu's aquí l'origen de la mentida, la qual cosa es confón amb l'origen de la mateixa humanitat, puix és infinitament probable, encara que no ho hagués dit Kipling, que aquest primer mentider fou, en realitat el primer home veritablement digne d'aquest nom.

Es a dir, que el primer que va mentir fou Adam i l'únic punt dubtós consisteix en saber, entre Eva i ell, qui dels dos va mentir primer a l'altre.

Des del moment que era nada la paraula l'ús més judiciós que hom podia fer-ne era alterar, o si hom vol dir en termes més petits, embellir el pensament. I és en això que la humanitat, des dels primers barboteigs de la seva infància s'hi ha aplicat amb molt de zel. No s'ha acontentat la humanitat amb la mentida parlada, la de l'advocat que, per la subtilitat de la seva llengua, canvia l'opinió dels jutges i transforma en innocent el culpable; la de l'home polític que per a saber expressar-se meravellosament davant del públic, veu com se li confereix l'honor i el profit de governar els seus consemblants. A aquestes mentides s'hi han afegit les escrites, i tant els efectes com l'amplitud es van veure augmentades considerablement. El poeta, el novel·lista, sense oblidar l'últim vingut, el periodista, s'han ingeniat en variar i multiplicar l'ús de la mentida.

Dels dos herois de les llegendes homèriques, Aquil·la i Ulisses, no hi ha dubte que és el segon el que més captiva. Mentre Aquil·la sols és una força de la naturalesa, Ulisses és essencialment humà. Les seves aventures, els seus sofriments i els seus triomfs meravellaran sempre la humanitat. I, no obstant, quina és la característica dominant d'Ulisses: principalment la de saber mentir.

Na Joaquima Molins i Feliu

Vidua d'En Bernat Batista i Saladrigas

Morí el 1.er d'octubre de 1923, als 85 anys d'edat, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Joan, Josep i Rosa, fills polítics Eulàlia Cuxart, Maria Santaló i Jaume Madurell, néts, néts polítics, besnéts, germans, germana i germanes polítiques, nebots, cosins i parents tots, la senyoreta Eulàlia Piera, el jove Joaquim Cabeza i la raó social **Joan i Josep Batista**, en recordar als amics i coneguts tan plorada pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin concórrer als funerals que, en sufragi de la seva ànima, tindran lloc demà divendres, dia 19 del corrent, a les 10 del matí, a la Casa de Caritat, pel qual favor els resten agraïts.

PER RESPECTE A LA SANTEDAT DEL TEMPLE EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

L'Emm. i Rvdm. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excms. i Il·lms. Bisbes de Barcelona, Vich, Girona i Avila, s'han dignat concedir, respectivament, 200 i 50 dies d'indulgència a tots els seus fidels diocesans per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'ànima de la finada.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números. . . 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERM - MATARÓ
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 17 d'octubre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 766'7, 766'6, 767'4.

Termòmetre sec: 18'1, 20'0, 20'6.

Termòmetre humit: 16'8, 18'0, 18'8.

Humitat (centèsimes de saturació). 87, 81, 83.

Direcció del vent: NNE. ESE. Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 0.

Estat del cel: Quasi tapat.

Classe de núvols: K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 23'8; mínima, 16'1; mínima prop del sòl: 14'8.

Oscil·lació termomètrica: 7'7.

Temperatura mitja: 19'9.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 150 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Diumenge vinent, els socis de l'Associació de la Premsa de Sabadell faran una visita col·lectiva a l'Exposició del Moble.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Ha tornat de Madrid el president de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, N'Eugeni d'Ors.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

A un forn de la Ronda de la Universitat, dos fadrins flequers, Albert Miret Gual, de 19 anys, i Climent Costa, es barallaren. El primer va rebre cops de puny, contusions al colze esquerre i erosions al braç dret.

Cristalleries J. Llorens, R. Plaça, 32

Al carrer de la Unió un gos de carrer mossegà a Joan Roig Pagès, de 33 anys, causant-li erosions a la mà dreta.

El Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona, celebrà el dia 15 de l'actual, la seva Assemblea ordinària.

Es renovà la Junta de govern, parcialment, quedant constituïda així: president, En Pau Martí Freixas; vicepresident, En Josep Rueda; secretari, En Joaquim Gratacós; secretari d'actes, En Josep Vidal; tresorer, N'Esteve Trull; comptador, En Joan Palli, i vocals, En Ramon C. Danès Casaboch, En Josep Rius i En Joan Planas Ruhí.

Rebutjà, per majoria absoluta de vots, l'ingrés corporatiu a l'«Associació Nacional Veterinària Espanyola», i prengué acords relatius a una ferma actuació científico-professional.

Comprovada pel Servei Agronòmic, la invasió de la «Icerya Purchasi» als Parcs de Montjuich i determinats els focus on ha fet explosió tan terrible «Cochinilla Australiana», ha procedit a instal·lar diverses colònies de «Novius Cardinalis», el seu enemic natural, que hauran començat a aquestes hores la seva benèfica tasca de destrucció dels còccis que amenacen destruir tota la riquesa d'arbrat acumulada en el recinte de l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

A més, s'està procedint a la construcció d'insectàriums per a la reproducció de noves colònies del benefactor coccinellid, no sols per a intensificar tot el possible la destrucció de la plaga, sinó que per a atendre a les demandes que de les matixes es facin per a fora.

El Col·legi Artístic de Sant Lluc, com tots els anys, commemorarà avui, la festa del seu Sant Patró, amb una missa de Comunió que se celebrarà a la capella interior de Sant Felip Neri. Després d'aquest acte piadós, hi haurà el tradicional esmorzar. A les set del vespre, abans de la celebració de la Junta general, el consiliari del Col·legi, mossèn Manuel Trens, Pvre., donarà una conferència amb projeccions sobre: «L'art dels benedictins de Beuron».

Dos mals fills anomenats Jaume i Maria, pegaren al pobre vell del seu pare, Josep Targa Galobardes, de 74 anys, i li causaren erosions al coll i mà esquerra.

Els inspectors de la Companyia Arrendatària, van detenir a Josep Sarroca, Joan Escudero, Manuel Marín, Antoni Porcar, Ricard Musles i Josep Noire, veïns tots de l'Asil Nocturn, del carrer del Cid, perquè confeccionaven paquets de cigarrets i els venien pels carrers.

Al carrer de Sans, davant del de Galileu, un cotxe del tramvia 57, atropellà Josep Pedrerol Tremol, d'onze anys, causant-li ferida contusa al dit índex de la mà dreta.

El dissabte vinent, a les deu del matí, a la sala de Justícia de l'edifici de Roger de Llúria, es reunirà el Consell de guerra ordinari de plaça, que ha de veure i fallar la causa instruïda pel capità d'infanteria, En Josep Brinquis, jutge d'aquesta Capitania general, contra el paisà Josep Andrés de los Angeles, acusat del delicte d'insult de paraula a un sentinella.

Vida religiosa

Avui, Sants Lluc, evang.; Julià, ermità, i Santa Quintina, màrtir.—Demà, Sant Pere d'Alcàntara, confessor, i Santa Pelàgia, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Joan de Gràcia. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Lluc, color vermell.—La de demà: Sant Pere d'Alcàntara, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església.—Demà, Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat o a Montsió.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonçaga. — Demà, Torn de Sant Ignasi de Loyola, a l'església parroquial del Clot.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Santa Gertrudis i Santa Brígida, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Josep, a la mateixa capella.

— Casa d'Exercicis Espirituals de la Cova de Sant Ignasi, Manresa. — El dia 29 del corrent, a les onze del matí, començarà en aquesta casa una tanda d'Exercicis en complet retirament per a homes, en català, i de cinc dies de durada.

Dirigir-se al P. Director, Santa Cova, de Manresa. — No es doni ningú per admès sense haver abans rebut resposta afirmativa.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Josepa Albareda i Alemany, vídua de Campmany. Ha mort a l'edat de 79 anys. Avui, a dos quarts de deu, sepeli i funerals a Molins de Rei.

El nen Joaquim Abelló i Vila. Avui, al matí. Casa mortuòria, Menéndez Pelayo, 33.

En Jesús Llence i Basic. Avui, a quarts de deu. Casa mortuòria, Alta de Sant Pere, 15.

FUNERALS

Na Joaquima Molins i Feliu, vídua d'En Bernat Batista i Saladrigas. Morí el dia primer del corrent. Demà, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

Na Pilar Pujol i Martí de Bosch. Morí el dia 7 del corrent. Avui, a les deu, a la Concepció.

Na Elisa Codorniu i Tarrés. Morí el dia 11 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, a la Concepció.

La senyoreta Maria de les Neus Ainaud i Sánchez. Morí el 10 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Pompeia.

ANIVERSARIS

En Jacint Subirana i Gibert. Morí el dia 3 d'octubre de 1922. Avui, misses a Sant Jaume, essent d'ofertori les de dos quarts d'onze a dotze.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Josefa Coma i Mora. Enterrada ahir a la tarda, al Cementiri Vell.

En Josep Graziati i Barbini. Enterrat ahir al matí al Cementiri de Les Corts.

Cultura

El proper divendres a les deu de la vetlla, a la Societat Paco Raj Amo, Asturies, 1, el geòleg N'Albert Carsí donarà una conferència tractant el tema «Els terratrèmols». Per a donar més gran claredat al tema, es projectaran alguns clixés.

De Societat

Ha donat a llum un formós noi la senyora Angela Janer, esposa del diputat de la Mancomunitat En Xavier Flaquer.

—

El propvinent dia 24 contrauran matrimoni a la Basílica de Nostra Dona de la Mercè la senyoreta Maria dels Reis Angiada i Albareda amb el jove En Francesc Seix i Bonastre.

—

Passen uns quants dies a Madrid els ducs de Santàngelo.

—

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Consol d'Aiguavives per al jove En Manuel García Nieto.

—

Retornen a Palma de Mallorca la marquesa vídua de Zayas i filla.

—

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Maria Ramírez de Haró i Chacon, filla dels comtes de Villamarial, per al fill dels marquesos d'Urquijo Ferran.

—

Torna de Madrid En Carles Sanlley Girona.

—

Així com diguérem que el general Weyler havia cedit el títol de duc de Rubí a favor del seu fill Valerià, més ben informats podem dir que no és aquest el que ha cedit, sinó el marquesat de Tenerife.

—

Surt cap a París el distingit jove En Josep Carles Trenart Linares.

FIVE

Municipi

L'AJUNTAMENT PAGA

El material diurn de les escoles desdoblades es pagarà els dies 18 i 19 de l'actual a la Depositaria de l'Ajuntament, de dos quarts de deu a una.

DEMANANT SUBVENCIO

El Comitè Executiu de la confederació deportiva de Catalunya ha visitat el president de la Comissió municipal d'Hisenda, don Alfons Par, per a interessar-lo en la concessió per part de l'Ajuntament, d'una subvenció de 363.636 pessetes amb càrrec al pressupost d'aquest any, per a foment dels deports.

El senyor Par, que es féu càrrec de les raons dels comissionats, no pogué, amb tot, donar-los moltes esperances per a l'èxit de llur pretensió, per tal com l'Ajuntament ha de limitar les despeses a les consignades en el pressupost.

DEMOGRAFIA

L'Institut de Demografia publica l'estadística següent:

Defuncions per malalties infecciosies: tifoidea, 50; pigota, 4; xarampió, 2; escarlatina, 1; difteria, 4; coqueluche, 1; grip, 2; sífilis, 5; càncr, 72; tuberculosi, 116; altres, 63. Total 320.

Del sistema nerviós, 127; de l'aparell circulatori, 184; del respiratori, 121; del digestiu, 168; del gènito-urinari, 37; estat puerperal, 103; malalties de la pell i teixit cel·lular, 7; primera infància, 27; vellesa, 14; altres malaldies, 27.

Total de defuncions: 1,036.

Total de nascuts, vius, 1537.

EL TINENT D'ALCALDE DEL DISTRICTE SEGON

N'Isidre Regàs Albiñana ens assabenta l'haver-se posseessionat de la Tinència d'alcaldia del districte segon (el Montjuich i sos voltants), oferint-nos llurs serveis i fent saber al públic que ha designat els diluns, de deu a dotze, per a rebre el públic.

D'espectacles

La Societat Cultural Afició Artística (Ronda de Sant Pau, 77, interior), ha organitzat una funció per al dia 21 a la nit, en la qual posarà en escena «La creu de la masia» i «El llit del capità».

—

La companyia Díaz-Artigas que amb tanta brillantesa ha començat la seva temporada al bonic Teatre Goya, posarà demà a la tarda en escena la famosa obra de Benavente «La propia estimación», que es presta al lluiment de Pepeta Díaz de Artigas i de Santiago Artigas, i que ambdós artistes interpreten amb gran afecte.

Hi haurà matinés solament els dimarts, dijous i dissabtes, alternant aquestes tardes en el cartell les obres de més èxit del repertori i estrenes. En el cartell de la nit continua l'obra del debut «La dama del Armiño», es meravelloses bel·leses de la qual matisa de manera prodigiosa Josefina Díaz de Artigas i tots els artistes que intervenen en aquesta producció de l'inspirat poeta Lluís Fernández Ardavín.

—

Van obtenint un èxit al «Coliseum» les audicions musicals que es celebren en totes les sessions a càrrec de l'orquestra de 28 professors que dirigeix el mestre En Josep Camellas Ribé. Gràcies à les condicions acústiques de grandiós cinema, aquestes audicions adquireixen un relleu extraordinari, i el públic des del primer moment, ha acollit amb simpatia la innovació, que fa l'espectacle molt més distret i refinat.

Per a donar idea del selecte repertori que interpreta la dita orquestra, basti dir que els noms de Wagner, Beethoven, Debussy, Grieg, Gounod i Mendelsson figuren, com el més escollit de llurs obres, en el programa musical d'aquest dies.

—

Abans de sortir cap a Buenos Aires, on ha estat contractat per l'empresa del teatre Colon, donarà una funció d'acomiadament el pròxim diumenge, al teatre Principal Palace, el tenor Vicens Sampere reprisarà amb la seva òpera predilecta, «Otello».

També s'anuncia el debut del tenor Saludas per al dimarts, dia 23, amb l'òpera «Lohengrin».

—

Demà, tercer divendres de moda al teatre Barcelona, s'estrenarà per la companyia Alba-Bonafé, la comèdia en tres actes, original d'En Joan López Núñez, «El niño de las Monjas».

Per als minyons de quota

Per la «Jefatura» d'Estat Major d'aquesta Capitania general s'ha publicat la següent ordre:

«Per a regular la forma en què han de fer-se els exàmens per a revalidar els certificats d'instrucció preparatòria militar dels reclutes de la primera i segona agrupació del contingent, (art. 48 de la R. O. Cr. de 27 de setembre de 1922 D. O. núm. 220), (R. O. Cr. 9 octubre de 1913 D. O. número 227) i R. O. Cr. de 18 juliol de 1923 (D. O. núm. 159) i així mateix els exàmens d'aquells que no posseeixin certificat d'escola militar oficial ni particular (art. 279 de la llei de reclutament i art. 27 de la R. O. Cr. de 9 de setembre de 1915. D. O. núm. 202; el capità general accidental s'ha servit disposar:

Primer: Tots els exàmens referits, això és, dels alumnes reclutats a la regió i procedents d'escoles militars oficials i particulars, comprenent-se en aquestes últimes les de la Societat «Tir Nacional», es faran en a tercera desena de present a partir del dia 22, a excepció dels que, com alumnes d'escoles militars oficials o particulars, no posseeixin encara aleshores el certificat, els quals, així com els desaprovats, s'examinaran en el termini de deu dies que assenyala la R. O. Cr. de 28 del mes proppassat (D. O. núm. 217).

Segon: Com ho disposa aquesta última R. O. Cr. tots els exàmens es faran als cossos de la regió que per a llur destinació haguessin elegit els reclutes i el Tribunal d'examen es formarà com el descriu el paràgraf segon de la R. O. Cr. de 9 d'octubre de 1913 (D. O. núm. 227).

Tercer: Els examinats sol·licitaran l'examen mitjançant instància estesa en paper de classe 9.ª (0'10 ptes.). Aquestes instàncies seran dirigides al capità general i tremeses als governadors militars de provincies, fent-hi constar els reclutes llur residència i domicili, caixa de recluta de procedència i cos que hagin elegit per a prestar llur servei.

Quart: Els governadors militars examinaran aquestes instàncies i per expressa delegació del capità general i com facultats per la llei de reclutament per a concedir els beneficis de la reducció del temps de serveis en files els resoldran, trametent-les als cossos on els sol·licitants hagin d'ésser examinats. Els caps dels dits cossos assenyalaran i notificaran als interessats el dia per a l'examen.

Cinquè: Aquests reclutes juntaran a llurs instàncies el certificat d'instrucció preparatòria militar, i si no el tenen, per no haver après la instrucció en cap escola militar, ho faran així constar en la instància.

Sisè: Darrera dels certificats es farà constar el resultat de l'examen. Quan aquest sia favorable el certificat es trametrà a la caixa de recluta i quan sia desfavorable es donarà a l'interessat. Als cossos es portaran registres d'aquests exàmens o es col·leccionaran les actes en què constin llurs resultats. Si l'examinat no posseeix cap certificat el resultat favorable del seu examen es comunicarà d'ofici a la caixa de recluta.

Setè: Els reclutes que tinguin sol·licitat servir en unitats d'altres regions, seran examinats en la mateixa arma o cos d'aquesta regió que designaran els governadors militars de provincia, i si llur certificat estigués a la caixa de recluta els serà tornat pel cap perquè l'acompanyin a llur instància.

Vuitè: Les normes precedents s'adoptaran als cas dels reclutes procedents de caixes d'altres regions que hagin sol·licitat servir en cossos d'aquesta regió.

Novè: Els preceptes d'aquesta ordre general s'adaptaran també als exàmens que hagin de fer-se en el termini de deu dies que assenyala la R. O. Cr. de 28 del mes proppassat (D. O. núm. 217.)»

El Sanatori Marítim de l'Asil de Sant Joan de Déu

Després d'haver estat dotze anys somiant per un sanatori vora el mar per als nens escrofulosos que a judici dels facultatius necessiten, per a llur curació, més la brisa i iode del mar, per fi ha arribat. De tothom és coneguda la reducció que ha sofert l'Asil de Sant Joan de Déu amb motiu de l'expropiació forçosa per l'Ajuntament per a la prolongació de la Gran Via Diagonal. El dia 19 de desembre de 1921, l'alcalde de Barcelona va pendre possessió de 121.000 pams de terreny en els quals reduïren els formosos jardins i desaparegueren els dos estanys d'aigua que servien, l'un per a regar l'hort i jardins i l'altre que estava destinat per a banyar els nens durant l'estiu. Aquesta expropiació perjudicà en gran manera l'Asil, ja que els famosos passeigs dels Tells i altres on els nens malalts es passejaven, quasi desaparegueren. D'aleshores ençà els germans de Sant Joan de Déu augmentaren el desig que fa alguns anys havien concebut, de fer un «Sanatori Marítim». Pròxim a còbrar de l'Ajuntament part de l'estipulat per la dita expropiació, s'assabentaren que a 120 metres de la platja de Calafell es venia una torre, la qual consideraren apropòsit per al fi desitjat.

El dia 8 del corrent, els germans van rebre de l'Ajuntament part de la quantitat que suposa l'expropiat. L'esmentada quantitat es pensà dedicar-la immediatament per al bé dels nens, i el dia 8 arribaren a un acord per a l'adquisició de la dita torre amb destinació a Sanatori Marítim. No s'amaga als germans de Sant Joan de Déu el sacrifici i l'augment de despeses que suposa el Sanatori, però l'únic que es pretén és el benestar i el guariment dels nens, confiant sempre en Déu i en els bons cors dels barcelonins que, simpatitzant pels nens escrofulosos i malalts pobres de l'Asil de Sant Joan de Déu, sabran corresponde crom fins ara ho han fet amb una almoina per al sostenim i curació dels nens. La situació de la finca destinada a Sanatori, és ideal, a deu minuts de l'estació de Calafell i tres de la platja; està situada en un turonet amb una vista panoràmica immillorable, porta el nom de «Bona-Vista», i veritablement així és.

Ahir els germans de Sant Joan de Déu prengueren possessió i es benei el nou Sanatori. Hi assistiren les autoritats de Calafell, els metges de l'Asil, part de la Comunitat i 150 nens de l'Asil de Sant Joan de Déu. No és fàcil descriure el goig i alegria que refletien en el rostre dels assistents, i sobretot en els nens tan disposats a la distracció i esbarjo; per a aquests fou un dia veritablement feliç.

Orgullosos poden estar tots els protectors i benfactors de l'Asil de Sant Joan de Déu que amb llurs almoines cooperen al benestar dels nens malalts i atrofiats que la dissort i la malaltia els ha fet arrencar de la llar i afecte dels seus per a cercar el lleuge i guariment de llurs malalties, a l'Asil de Sant Joan de Déu en mig de tanta dolors, el benestar i alegria pròpia dels nens innocents.

De Folklore

Un llibre de Monner Sans

El distingit polígraf català radicat, de fa molts anys, a la República Argentina, i que tan s'ha distingit pels seus treballs d'erudició literària i històrica, els quals li han valgut el nomenament de membre corresponent de la Reial Acadèmia de la Història, de Madrid, ha publicat, a Buenos Aires, un copiós volum monogràfic intitulat «Perrologia».

Es tracta, com l'autor indica en el subtítol del seu treball, d'un enceriat estudi del gos, «a través del diccionari i del refranero». Les paraules i els adagis i frases fetes referents al gos hi són distribuïdes en dues sèries alfabètiques: la primera corresponent a molts solts, i la segona a frases enteses. El senyor Monner Sans n'ha recollides d'aquestes darreres més de tres centes, contribuint així d'una manera lluida a l'estudi folklòric de la matèria.

El llibre de l'erudit compilador conté una curiosa i llarga introducció en la qual es tracta de posar en clar l'etimologia de la paraula «perro» i on s'estudien les castes i els oficis canins. Aquesta introducció és recomanable, no sols als eruditis, sinó als «amateurs» de gossos. Tan especial matèria és tractada per son autor amb elegant i sòbria dissertació.

Els folkloristes trobaran en el llibre del senyor Monner Sans nombroses curiositats i rarissimes troballes; car el seu treball és notabilíssim.

Hom pot dir que l'autor ha esgotat la matèria.

El fet de residir, des de ja fa molts anys, a l'Argentina, i per tant de no estar amb contacte amb gent de parla catalana, fa que el treball del senyor Monner Sans abasti només el folklore castellà. Les lletres castellanes agraïran, segurament, aquest esforç del distingit polígraf, que consagra una vegada més la reputació d'erudit que tant a l'Argentina com a Espanya disfruta el senyor Monner Sans.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura militar

EDITORIAL CATALANA

Català, compatriota:

Heu's aquí una senzilla llista de les publicacions de l'*Editorial Catalana*.

Haveu pensat en la importància de l'obra realitzada per aquesta empresa d'edició en català, la primera de la nostra terra?

En cinc anys ha escampat arreu de Catalunya prop d'un milió d'exemplars de les seves obres; cada setmana milers d'exemplars de les seves revistes i llibres, arriben a les llars catalanes.

Però això no és altra cosa que un inici. Al diari, a les revistes, a les biblioteques que ara edita, seguiran immediatament el diari extraordinàriament millorat, noves revistes i noves sèries de publicacions.

Cal, doncs, que no ens manqui la confiança del públic i la cooperació de tots els amadors de la cultura nostrada. L'empresa de l'*Editorial Catalana, S. A.*, és nacional, sense cap exclusivisme. Les condicions econòmiques de les nostres publicacions no són fetes a base d'especulació; volem senzillament que el llibre català arribi al major nombre de persones, amb el preu mínim possible.

Altra secció de l'Editorial, la Impremta, instal·lada ara en local propi i exprofés, muntada amb tots els avenços de la indústria tipogràfica, s'ha posat a l'altura que les nostres necessitats exigien. Pot avui atendre qualsevol encàrrec amb perfecció i promptitud.

Considereu l'obra feta i, si voleu cooperar-hi, ajudeu-nos amb la subscripció d'accions, amb la propaganda de les biblioteques i revistes, amb el foment de la nostra impremta. — *La Gerència.*

BIBLIOTECA LITERARIA — Les millors obres dels autors catalans i les obres més famoses de les literatures estrangeres traduïdes pels nostres més il·lustres contemporanis.

Obres publicades durant l'any 1923

PRUDENCI BERTRANA

EL MEU AMIC PELLINI

Recull de novel·les inèdites del fort prosista que l'any passat obtenia el premi «Concepció Rabell» als Jocs Florals de Barcelona, per la seva obra ELS HEROIS, publicada també per l'EDITORIAL CATALANA.

SHAKESPEARE

ROMEU I JULIETA

Traducció en vers per **Magí Morera i Galicia.**

L'obra de la passió amorosa, de l'immortal dramaturg, incorporada definitivament al català.

Mme. de LAFAYETTE

La Princesa de Clèves

Traducció de **Rafel Marquina.**

La famosa novel·la femenina del «gran segle» francès exigia l'estil clar i elegant amb què l'ha nostrada l'excel·lent cronista traductor.

JONATHAN SWIFT

Viatges de Gulliver

Traducció directa de l'anglès per **J. Farran Mayoral**

Els meravellosos viatges que encisaren a tantes generacions infantivoles i foren sempre ensenyament per a les persones grans, han estat traduïts ara al català sense mutilacions ni reduccions que els enxiquien.

JACINT VERDAGUER

POESIES

Selecció de **Carles Riba**

Sovint la crítica es queixa que les noves generacions no llegeixen els poetes que donaren el major impuls a la nostra renaixença. Es que estan en part exhaurides les edicions completes de llurs obres, i manquen, per altra banda, veritables amples antologies. Per la tria que ha fet amb tot amor l'erudit seleccionador podrà el lector d'avui penetrar en l'esperit del divi Verdaguer.

RUDYARD KIPLING

EL LLIBRE DE LA JUNGLA

(II volum)

Traducció directa de l'anglès per **Marian Manent**

Pocs llibres han tingut tant èxit en català com el primer volum *d'aquesta* obra, coronada amb el premi Nobel, en la qual es conten les punyents aventures de Mowgli. El finíssim poeta que en traduí la primera part, completa ara la seva tasca amb la meravellosa continuació.

A PUNT DE SORTIR:

ALEXANDRE MANZONI

ELS PROMESOS

(Tres volums)

Traducció de **Maria Antònia Salvà**

L'espiritual poetessa mallorquina ens ha donat una traducció de Manzoni, digna de la que féu de Mistral, valorada com una obra original pròpia. Així s'enriqueix la nostra llengua amb l'obra cabdal de la moderna prosa italiana.

M. COSTA I LLOBERA

Poesies selectes

Una selecció de l'obra lírica, del gran poeta mallorquí, per a posar a l'abast de tothom.

ALEXANDRE PLANA

A l'ombra de Santa Maria del Mar

Quatre novel·les d'un barcelonisme essencial, realitzades amb sorprenent penetració psicològica, que col·locaran el poeta crític Alexandre Plana entre els nostres primers prosistes.

ALFONS DAUDET

LLETRES DEL MEU MOLI

Traduïdes per **Carles Soldevila** i **Lluís Bertran i Pijoan** i premiades en el concurs de traduccions de l'EDITORIAL CATALANA

Hi ha en preparació traduccions de Daudet, Walter Scott, Ryder Haggard, Keller, Schiller, etc., reedicions modernitzades de Ramón Muntaner (Crònica), Joanot Martorell («Tirant lo Blanch»), Emili Vilanova, etc., i obres originals inèdites de Llorenç Riber, Víctor Català, Prudenci Bertrana, Carles Soldevila, E. Martínez Ferrando, Roig Raventós, Josep Pla, etc.

Subscripció a aquests 12 volums a publicar durant l'any 1923: Barcelona. 24 ptes. Fora . . 26 » Estranger. 29 »

Ompliu i retalleu aquest butlletí i envieu-lo a l'*EDITORIAL CATALANA, S. A.*, carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol.

El Sr. ..... *resident a* ..... *carrer* .....

se subscriu per l'any 1923 als dotze volums de la Biblioteca Literària, enviant a tal efecte l'import de la subscripció o comprometent-se a satisfer aquest im port a la presentació del rebut corresponent.

..... *de* ..... *de 1923.*

Signatura del subscriptor

FUNDACIÓ BERNAT METGE

Heu's aquí l'empresa literària més sòlida i transcendent del nostre Ressorgiment cultural. Arreu de Catalunya i entre les seleccions espirituals estrangeres ha estat rebuda amb entusiasme. Oferint portar al català amb bellíssimes edicions i traduccions acuradíssimes, aquest monument de la cultura humana que són els clàssics grecs i llatins. Un mecenatge liberal, una direcció severa, un cos de col·laboradors competentíssim, asseguren l'acompliment absolut d'aquesta empresa.

VOLUMS PUBLICATS EN OCTUBRE DE 1923

Lucreci: «De la Natura» (primer volum), text i traducció de *J. Balcells.*
Cornelí Nepos: «Vides d'Homes Il·lustres», traducció de *Manuel de Montolíu*

PER SORTIR AVIAT

Ciceró: «Discursos» (primer volum), traducció de *Mn. Llorenç Riber.*
Xenofont: «Records de Sócrates», text i traducció de *Carles Riba.*
Ausoni: «Obres completes» (primer volum), text i traducció de *Mn. Antoni Navarro.*
Xenofont: «Obres menors», text i traducció de *Carles Riba.*
Sèneca: «Diàlegs morals», text i traducció de *Mn. Carles Cardó.*
Plató: «Diàlegs» (primer volum), text i traducció de *Joan Crexells.*

Condicions de subscripció a Barcelona, Península-Illes-Amèrica i Estranger

I. Edició bàsica. Text antic i traducció catalana, en paper especial Torres Domènech
En rústica: Preu fort del volum, 7'50 pessetes. Abonament a 10 volums seguits, a publicar en un any, 60, 70, 80. Abonament per semestres, 30, 35, 40. Per trimestres, 15'50, 18, 21.
En tela anglesa, ferros especials: Preu fort del volum, 9'50 pessetes. Abonament a 10 volums a publicar en un any, 80, 90, 100. Per semestres, 40, 45, 50. Per trimestres, 20'50, 23, 26.

II. La mateixa edició. Text antic i traducció catalana, en paper de 1l especial Guarro Tirada de 250 exemplars
En rústica: Preu fort del volum, 18 pessetes. Abonament anual a 10 volums, 150, 160, 175. Pagament per semestres, 75, 80, 88. Per trimestres, 38, 41, 45.
Enquadernat en pell, ferros especials, daurat a mà, enquadernació limitada a 40 exemplars. Abonament anual a 10 volums, 500 ptes. Pagament per semestre, 250. Per exemplar, 50.

III. Edició contenint el text antic sol, amb introducció en llatí: Preu fort del volum, 4'50

IV. Edició contenint el text català sol, amb l'estudi preliminar: Preu fort del volum, 4'50

Per aquestes dues edicions parcials, només són admesos abonaments per anys complets (sèries de 10 volums, a raó de 45 pessetes l'any. Afegir 2 pessetes per cada exemplar es vol l'edició rellegada en tela anglesa. Les obres o el autors, segons els casos, contingut en dos volums, en aquestes edicions de text antic seran rellegats formant un sol vol.

Nota important: Amb el preu de subscripció van compreses totes les despeses de port, balatge, franqueig i certificat.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Conferències i telefonemes de LA VEU DE CATALUNYA)

EL NOMENAMENT D'ALCALDE DE BARCELONA

Madrid, 17, 2 tarda.

El text del Decret nomenant alcalde de Barcelona a don Francesc Alvarez de la Campa, diu així:

A tenor de l'article cinquè del Reial Decret del 30 de setembre últim, en relació amb el 49 de la llei municipal, i el tercer de la del 5 de juliol de 1898, vinc en nomenar alcalde president de l'Ajuntament de Barcelona a don Ferran Alvarez de la Campa, vei de la dita ciutat.

Donat al Palau el 16 d'octubre de 1923. — Alfons. — El president del Directori militar: Miquel Primo de Rivera Orbaneja.

PRORROGA DEL TRACTAT AMB ELS ESTATS UNITS

El general Primo de Rivera ha comunicat aquest matí oficialment a l'ambaixador dels Estats Units que queda prorrogat per sis mesos el tractat comercial entre ambdós països, el venciment del qual estava assenyalat en la data del 5 de novembre.

TELEGRAMES OFICIALS

A la Presidència han facilitat els següents telegrames:

El governador de la Corunya comunica que fins a la data han estat detinguts i ingresat a la presó, per irregularitats constitutives de delicte comeses en l'administració a ells encomanada, l'alcalde, el secretari, el dipositari i el recaptador de l'Ajuntament de Zas; l'alcalde i el dipositari de Corcubión; el secretari de Larata i el secretari del Jutjat municipal de Xambres, per coaccions i amenaces a l'Ajuntament.

El governador de Vitòria comunica que a les quatre de la matinada del dia 14 descarrilaren tres vagons a l'estació del ferrocarril, sense que ocorreguessin desgràcies personals.

LA GASETA

La Gaseta publica:

Reial Decret del Directori disposant que es substitueixi pels que es publiquen els articles 59 i 60 dels aranzels consulars aprovats amb caràcter provisional pel del 21 de febrer de 1922.

Reial Decret adjudicant a la societat anònima Arnús Garí, de Barcelona, l'arrendament de les salines de Torrevella i La Mata, a la «provincia» d'Alacant.

Reial Ordre declarant cessants els professors de l'Escola de Ceràmica Artística d'aquesta Cort que es mencionen, i disposant que per la Direcció de l'esmentada Escola s'elevi amb urgència al Directori d'Instrucció pública proposta del nou professorat en substitució del que queda cessant.

Altra circular donant disposicions encaminades a evitar els dubtes o acomodaticies interpretacions que han esdevingut en tractar de complir l'article primer de la Reial Ordre del 17 de setembre últim, referent a l'assistència dels funcionaris públics a llur oficina.

Direcció d'Ordre públic. — Declarant subsistent als efectes de la Reial Ordre del 6 d'agost últim, que regulava els honoraris que han de rebre els perits en l'expedient d'expropiació.

BASE NAVAL SUPRIMIDA

Pontevedra. — Per raons d'economia s'ha suprimit pel Directori militar la base naval del ram de Marina, la qual fou creada fa alguns anys.

UNA DETENCIO

Sevilla. — La setmana anterior fou detingut el periodista Joaquim Quiñones.

Aclarit l'assumpte al Jutjat fou posat en llibertat, i el director del diari a la redacció del qual pertany el senyor Quiñones, rebé explicacions satisfactòries.

Inopinadament torna a ésser detingut i conduit al Jutjat el citat periodista, per la guàrdia civil.

Aquesta nova detenció fou perquè per negligència, no s'havia comunicat a la guàrdia civil l'anul·lació de la primera ordre.

SEGON COMANDANT DE MARINA DE BARCELONA

Madrid, 17, 4'15 tarda.

En les Reials Ordres de Marina facilitades avui a la Presidència figura la del nomenament de segon comandant de la «provincia» marítima de Barcelona a favor del capità de fragata de l'escala de terra, don Eugeni Pasquin.

CONFERENCIA D'EN BERGAMIN

Al Centre d'Instrucció Comercial donà anit una conferència, sobre el tema «Missió del comerç en aquests temps, en sa doble funció econòmica i social», l'ex-ministre conservador senyor Bergamin.

Considera el conferenciant que és llei providencial que els pobles no es bastin amb llurs productes. Això obliga a rompre un isolament suficida per a buscar en altres països elements complementaris de vida, amb la qual cosa es creen vincles materials que uneixen la humanitat.

D'aquí prové la magna influència social del comerç.

Excàs o nul fou l'influx que en la història deixà el pas dels creuats pels camins que conduïxen als Sants Llocs. Sols els reraguardes de comerciants d'aquells exèrcits de la fe anaren posant els fonaments d'un intercanvi d'afectes i interessos que malgrat els segles transcorreguts encara perdura.

En l'actualitat, qui pot negar la preponderància del comerç?

Entenent-ho així, ha concedit la humanitat les més altes distincions als creadors o difusors de riquesa.

El senyor Bergamin es mostra partidari d'escometre una reforma en el nostre sistema parlamentari. Si abans — diu — no he fet aquesta afirmació ha estat perque podria creure's que adulava els poders l'abast dels quals començo per desconeixer.

A Espanya, la monarquia, en realitat, mai no tingué caràcter d'absoluta, i fou sempre representativa. Les Corts espanyoles foren constituïdes per estaments i en aquest precedent històric s'ha de fundar la reforma que ara s'anuncia.

Les Cambres de Comerç han de variar també llur organització; i així podran els dits organismes tenir llurs representants que, com els de les Cambres d'Agricultura i de la Indústria, ultra la personal representació a la Cambr apopular, han de tenir llur representació collectiva en la part permanent del Senat.

Tant se val que els homes que ocupin els escons del Parlament vagin a defensar llurs propis interessos, perque aquesta és la finalitat de les Corts: la defensa dels interessos legítims de la nació.

El comerç ha d'intervenir directament en la governació de l'Estat. Per això — afegeix — estic disposat a ajudar-vos, si algun dia em són perdonades les meves culpes, encara que per al perdó el que primerament es necessita és el penediment, i jo no estic penedit del que he fet.

Advoca per una confederació espiritual d'Espanya amb Amèrica i Portugal, però no a base de lírics discursos, sinó de relacions mercantils.

Advoca també perquè es doni a les carreres diplomàtica i consular un sentit més comercial, a fi que diplomàtics i cònsols puguin servir de guia als agents comercials.

No és partidari de les primes d'exportació, perque agreujarien la situació del Tresor.

Convé — afegeix — distingir entre el mercader i el comerciant. En els mercaders des dels temps bíblics es vinculaven la mala fe i l'enganyi. Per ells el Divi Mestre els llançà del temple. El comerciant, pel contrari, és l'home de recta consciència i alt sentit patriòtic, disposat sempre a portar el benestar al seu país, i la riquesa, el més positiu vincle de la civilització i del progrés.

Acaba el seu discurs oferint-se als comerciants per a defensar llur causa, no — diu — com a ex-ministre, sinó com advocat i com a catedràtic mercantil.

El senyor Bergamin fou molt aplaudit.

A LA PRESSIDENCIA

Madrid, 17, 5'15 tarda.

Prop de dos quarts de cinc han arribat a la Presidència els carregats dels despatx dels ministeris d'Estat, Treball i Finances, i l'enginyer senyor Torres Quevedo.

A tres quarts de cinc ha arribat, amb un dels seus ajudants, el general Primo de Rivera, limitant-se a dir als periodistes, abans d'agafar l'ascensor:

—No hi ha novetat, senyors.

EL BANC D'ESPANYA

«El Imparcial» examina el balanç del Banc d'Espanya, del qual es deduïx el següent:

Els comptes de crèdit i préstecs han augmentat en un mes 1 mig, 102 milions.

En dos mesos han baixat els comptes corrents 77 milions.

El compte de Tresoreria, de 13 d'octubre, 136 milions.

En dos mesos i mig ha augmentat el nombre de bitllets en circulació, 161 milions.

L'AJUNTAMENT DE MADRID

Entre els diferents preus formulats en la sessió de l'Ajuntament d'aquest matí, en figura un en el qual es denuncia el mal estat en què es troben els serveis de les cases de socors, on, malgrat comptar amb personal suficient, no es presta la necessària assistència a les persones que sofreixen accidents que requereixen una ràpida intervenció mèdica.

L'alcalde ha ofert interessar-se en l'assumpte.

Ha dit, després, el senyor Alcócer que havia ordenat que es faci una visita d'inspecció a les vaqueries establertes a Madrid, per tal de tancar les que no reuneixin les condicions higiièniques necessàries.

ELS AJUNTAMENTS DE LA «PROVINCIA» DE MURCIA

Múrcia. — Segueixen enviant-se comissions inspectores als Ajuntaments de la provincia.

A Mazarrón arribaren els delegats del governador, que són un capità i dos tinents del regiment de Sevilla.

Cap a Barcheco han sortit dos capitans de la comandància de Cartagena.

El jutge de Cartagena, senyor Monterde, ha decretat el processament de l'alcalde, dels regidors i del secretari, senyor Bruno, de l'Ajuntament de Fuente del Alamo.

Es nega la llibertat sota fiança a Bruno i a altres, per recaure sobre ells greus responsabilitats.

Corunya. — El tinent de la Guàrdia civil encarregat d'informar sobre les denúncies formulades contra l'Ajuntament de Buján, telegrafia al general governador comunicant-li que, comprovades les denúncies, havia detingut el secretari del municipi Josep Gandara, el qual, es posà repentinament malalt i queda sota la custòdia de l'alcalde i a disposició del jutjat d'instrucció d'Ordres.

De Bergondo comuniquen que, comprovada la denúncia sobre irregularitats, han estat posats a disposició del jutjat d'instrucció de Betanzos el jutge municipal Joan Zapata i el secretari de l'Ajuntament Ramon Autran.

A disposició del governador ingressà a la presó el recaptador de contribucions de l'Ajuntament de Cambre, Vicens Serna Valera.

LES CAUSES CONTRA ELS GENERALS NAVARRO, CAVALCANTI I BERENGUER

Madrid, 17, 6'15 tarda.

L'ex-ministre senyor Rodríguez de Viguri, s'ha encarregat de la defensa del general Navarro.

Aviat es veurà la causa contra el general Cavalcanti.

La causa contra el general Berenguer no es podrà veure fins al mes de març.

SENTENCIA APROVADA

El capità general ha aprovat la sentència recaiguda en Consell de guerra contra dos cornetes del regiment de León.

Se'ls condemna a vuit anys de presó militar correccional, amb accessòries, expulsió de l'exèrcit i un mes d'arrest per sortir de la caserna sense permís dels seus superiors.

REIALS ORDRES DE MARINA

Disposant que en lliurar el comandament de l'avís de guerra «Uranía» el capità de navili don Josep González i González passi destinat a cap del primer negociat de la tercera secció de l'Estat Major Central.

Disposant que en terminar la llicència que per malalt gaudeix el capità de fragata de l'escala de terra don Enric Guzmán i Fernández passi destinat per a eventualitats del servei al departament de Cartagena.

Nomenant comandant interí de la província marítima de Villagarcía el capità de fragata de l'escala de terra don Josep Maria Oteyza.

Nomenant segon comandant de la província marítima de Barcelona el capità de fragata de l'escala de terra don Eugeni Pasquín.

Nomenant segon comandant del creuer «Extremadura», el capità de corbeta don Ramon Ducho i Dolores.

Nomenant ajudant personal del general en cap de serveis auxiliars el capità de corbeta don Lluís Cadarso.

Concedint el pas a la situació de reemplaç al capità de corbeta de l'escala de terra don Leopold Rodríguez Bárcena.

Concedint el pas a l'escala de terra al tinent de navili don Josep Roldan Mayor.

EL CAP DEL TERÇ

Madrid, 17, 8'30 nit

Avui ha marxat, en el correu d'Astúries, el tinent coronel Franco, cap del Terç, qui va o Oviedo on contraurà matrimoni el dia 21.

NOTA BURSATIL

Els fons públics es presenten sostinguts, destacant-se la partida d'Interior que fanca a 71 per 100 en puja de 20 cèntims.

Els Tresors estan abandonats, cotitzant-se solament els de dues categories.

Tornen a estar fluixes les accions del Banc d'Espanya, Tabacs, Explosius i Metropolità. Pel contrari, Ferrocarrils i Sucreres acusen fermesa.

Els francs baixen mig enter i queden a 44'65. Les lliures pugen 8 cèntims a 33'45, i els dòlars dos, a 7'375.

Particularment els marcs estan a 1'80 pessetes, els dos mil milions.

CONTRA LA PORNOGRAFIA

El Centre de Defensa Social ha tramès al Directori una nota en la qual li demana que combati la pornografia i la immoralitat en els costums com a necessitat peremptòria per a salvar la joventut espanyola.

ELS AJUNTAMENTS DE LA «PROVINCIA» DE MADRID

Com que en constituir-se els nous Ajuntaments han estat notades irregularitats en alguns dels de la «provincia» de Madrid, el governador civil, senyor duc de Tetuán, ha ordenat que amb tota ràpidesa es girin visites d'inspecció a tots aquells en els quals es sospiti que la vida administrativa del Municipi hagi estat quan menys desviada del seu camí normal.

Sembla que a conseqüència d'aquestes visites ha ingressat a la Presó Model de Madrid, part de l'Ajuntament de Majada-Honda pertanyent al partit judicial de El Escorial.

LA CAUSA CONTRA EL COMANDANT ALZUGARAY

Aquest matí s'ha reunit novament la Sala de justícia del Consell Suprem de Guerra i Marina per a continuar les deliberacions sobre la sentència que ha de recaure en la causa contra el comandant d'enginyers don Emili Alzugaray, vista per la dita Sala en última instància.

La deliberació ha estat molt llarga, aixecant-se la reunió a les dues de la tarda, sense que s'hagi pres acord definitiu.

Demà segurament es tornarà a reunir la Sala amb el mateix objecte.

DUES MORTS PER CONTRARIETATS AMOROSES

Madrid, 17, 9'15 nit

A les darreres hores d'aquest matí ha esdevingut un succés dolorós, en el qual figuren com a protagonistes dos joves de bones famílies d'aquesta Cort.

A les dotze aproximadament es tingué notícia de què als voltants del cementiri de Sant Isidre s'havien mort dos promesos que moments abans i sense que ningú pogués sospitar la proximitat del seu desenllaç es passejaven per aquells indrets.

El Jutjat de guàrdia es traslladà al lloc del succés, practicant les primeres diligències.

Rera les tàpies de l'esmentat cementiri es trobaven els cadàvers dels joves de 22 anys Edmond Antoni Iscat i Ernestina Bermejo i molt a prop seu una carta dirigida al jutge, en la qual confessen que es maten per l'oposició que en llurs respectives famílies trobaven llurs relacions amoroses.

Ella presentava dues ferides d'arma de foc al cap, i ell una ferida de la mateixa arma.

Ell disparà damunt la nola i després d'estar cert de la seva mort girà l'arma contra seu.

Els cadàvers han estat trasladats al dipòsit judicial.

A la butxaca de l'armilla del mort s'ha trobat una carta dirigida al jutge en la qual diu que amb motiu d'una visita feta a casa de la seva xicota per una germana del mort, s'havien parlat coses que afectaven al seu honor, i que abans de viure sense honor, es decidia a matar-se.

L'ASSISTENCIA A LES OFICINES

Ha estat publicada la següent Reial ordre.

«Per tal d'evitar les dubtoses i acomodaticies interpretacions que han sorgit en tractar de complir l'article primer de la Reial ordre circular de 17 de setembre darrer (Gaseta del 18), referent a l'assistència dels funcionaris públics a les oficines, S. M. el Rei (q. D. g.) ha tingut a bé disposar:

Primer. — Que la signatura és requisit de caràcter general que obliga tots els funcionaris, sigui la que sigui llur classe i categoria i llur destinació.

Segon. — Que aquesta signatura s'ha de traçar precisament en el plec o relació del Negociat o Secció, segons els casos, sense que siguin vàlids els volants, cartes, etc.

Tercer. — Que les relacions de cada Negociat o Secció, en ésser remeses a l'immediat superior, han d'anar autoritzades amb la signatura del cap, la qual firma equivaldrà a la que els empleats inferiors posen en la relació.

De mà del propi cap es posarà falta, malaltia, llicència, etc., als llocs destinats a la signatura d'aquells empleats que no firmin, ja que els noms de tots els del Negociat o Secció han d'aparèixer en la llista de signatures; i

Quart. — Que els caps de cada dependència trametran a l'encarregat del despatx del ministeri o cap superior del respectiu departament en la localitat un despatx de les novetats de llur dependència, acompanyant la llista quan hi hagi faltes de funcionaris no justificades.

Le Reial ordre, etc.»

L'AERONAUTICA

A l'Oficina d'Informació de la Presidència, han facilitat la següent nota:

«Reunida la Comissió que en virtut del disposat en la Reial ordre de la Presidència del Directori militar de 4 del corrent («Diario Oficial» número 222), ha de procedir a la redacció d'un projecte de reunió en un sol Centre dels elements comuns a l'Aeronàutica militar naval i civil, i acordada la formació d'una ponència constituïda pels delegats de la indústria aeronàutica espanyola i de les societats concessionàries de línies aèries nacionals, amb el fi d'estudiar la possibilitat de formació d'un consorci que asseguri la fabricació en el país de tot el material aeri que exigeixin les necessitats nacionals, es convoca totes les empreses explotadores d'indústries relacionades amb l'Aeronàutica perquè assisteixin a les deliberacions de la Ponència, sollicitant la seva intervenció, en les dites deliberacions, del tinent coronel amb destinació a la Secció de mobilització d'indústries civils del ministeri de la Guerra, don Francesc Lozano.»

LA REPARACIO DE CARRETERES

Ha estat facilitada a la Presidència la següent informació del ministeri de Foment:

«Tots els que hagin llegit l'article de «La Epoca» del dia 11 de l'actual, titulat «El estado de las carreteras madrileñas», estaran segurament conformes amb el dit article. Però només quan es tracte de la formació dels pressupostos de l'Estat per a l'any que ve econòmic és quan es venrà fins a quin punt es possible aconseguir ço que es desitja, segons els crèdits que es puguin destinar per al servei de reparació de carreteres.

Ja fa alguns anys que la Direcció general d'Obres públiques dedica preferent atenció a aquest servei, i amb els crèdits ordinaris de conservació i reparació s'han empedrat diversos trossos, si bé petits en general, de les carreteres de l'Estat i als voltants de Madrid, i en més gran escala ja tes,l'any passat en la consignació d'afermats especials, en la qual actualment hi ha designada, a la província de Madrid, la quantitat de 1.200.000 pesseles, puix aquesta classe d'afermats és la que cal emprar en tots els trossos de carreteres que per tenir un tràfec de gran importància, com passa en els environs de Madrid, no es poden mantenir en bon estat de conservació amb l'afermat correct de macadam, encara que aquest sigui fet amb pedra escollida.»

Les subhastes d'aquesta classe d'afermats estan pendents de què el ministre de Finances concedeixi el crèdit de dos milions de pesseles que per a aquesta atenció es té sollicitat pel de Foment com a primera anualitat per a aquest any econòmic dels deu milions que s'han de subhastar dels que ja foren autoritzats pel Consell de ministres.

Quan al compliment de les prescripcions reglamentàries per a disminuir el desgast dels afermats amb els antics i moderns mitjans de transport i locomoció, en la Gaseta del 14 del corrent es recopilen totes les vigents, recordant-se el seu més exacte compliment als governadors i enginyers en cap d'obres públiques de totes les provincies.»

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura — Según pla de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real número 10.

—Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, pral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Provincial Universitària. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia(Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dieis feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

D'Història Natural de l'Academia de Ciències i Arts: Llotja dels Estudis, 8.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els dilluns, al matí, roman tancada.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària Catalana, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, de sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

De Protocols: Notaries, 4.

Biblioteca del Consell de Pedagogia — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

De l'Associació de la Premsa D'Arts (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

—Especial de Patologia Vegetal du Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis; ment també es pot visitar els dies festius.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

Especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

URANIA

La més sòlida i completa.
Rocaments a boles.
500 màquines de totes marques
VENDA A PLAÇOS
Vda. ROVIRA Claris, 6 Barcelona

EXPOSICIO INTERNACIONAL DEL MOBLE
PARC DE MONTJUICH
Avui, dijous, dia 18
Secció recreativa de
PUTXINEL·LIS
sota la direcció dels
senyors Julià Pi
i Jaume Inglès.
Grans concerts
a càrrec d'una reputada
Banda militar.
Preu de l'entrada: Una pta.

Exposició del Moble
STAND N.º 120
Visiteu aquest Stand on podreu apreciar l'alta qualitat dels mobles i prestatgeries d'acer
GF Allsteel
i l'excel·lència de les calculadores
"BRUNSVIGA"
V. GUILLAMET, Ronda Universitat, 31
BARCELONA

Bisbat

EDICTE D'ORDRES

El senyor bisbe doctor Guillamet ha publicat al «Boletín Oficial Eclesiástico» el següent edicte:

Nos Doctor D. Ramon Guillamet i Coma, per la gràcia de Déu i de la Santa Seu Apostòlica, Bisbe de Barcelona, amb ús del sagrat pali, etc.

Fem saber: Que hem resolt amb el favor divi conferir Ordres generals en les próximes Témpores de Sant Tomàs.

Per tot aquest mes, els aspirants presentaran a la Nostra Secretaria de Cambra i Govern llur documentació, que es compondrà d'instància, partida de baptisme, certificats d'estudis, «vita et moribus» i freqüència de Sacraments, i una declaració signada pels interessats dels punts de llur residència i una altra de no tenir irregularitat, afegint els no inicists la fe de Confirmació i els altres la carpeta de l'últim ordre rebut. Els que haguessin d'ésser promogats al Subdiaconat han de proveir-se del corresponent títol d'ordenació, i si per falta d'altre títol i carència de béns, no poguessin constituir patrimoni, sol·licitaran en una altra instància ser ordenats «título servitii dioecesis» acompanyant un certificat de pobresa expedit pel propi rector, i prestaran el jurament establert pel vigent Codi de dret canònic. Els que hagin de rebre el Presbiterat manifestaran per escrit llur situació respecte al servei militar, i s'oferiran a Nos per a després de llur promoció.

Els exàmens de suficiència de doctrina es faran el dia 22 del pròxim novembre, les publicates degudament despatxades hauràn d'obrar a la Nostra Secretaria de Cambra el dia 10 de desembre, i els exercicis espirituals començaran el dia 14 del propi mes.

Els ordenands pertanyents a una altra jurisdicció, abans del dia 14 de desembre, presentaran a la Nostra Secretaria de Cambra les Dimissòries de llurs respectius Ordinaris.

Donat al nostre Palau Episcopal de Barcelona, a dotze d'octubre de mil nou cents vint-i-tres.

Ramon, Bisbe de Barcelona.

Per mandat de Sa Excia. Rdma. el Bisbe, mon S.—Dr. Joan Bonda i Camps, canonge secretari.

—El «Boletín Oficial Eclesiástico» del bisbat de Barcelona, corresponent al 15 de l'actual, publica el següent sumari:

Edicte d'Ordres.—Predicació de la Butlla de la Santa Croada. — Circular de S. E. Rdma. sobre el Jubileu en sufragi dels difunts.—Resolució de la Sagrada Congregació del Concili sobre càrregues i privilegis dels canonges d'ofici a Espanya.—Solució de la qüestió litúrgica proposada el mes de gener últim.—Santes Missions als pobles de la diòcesi per al curs de 1923-24.—Colecta del Dia de la Premsa Catòlica.—Crònica diocesana.—Bibliografia.

—El bisbe de Vich, doctor Muñoz, ha fet els següents nomenaments parroquials:

Reverend doctor Joan Vinyals, econom del Carme, de Vich; don Joan Torner, vicari de la dita ciutat; don Joan Clotet,ídem de la dita ciutat; don Isidre Catella,ídem de Gurb; don Isidre Serradell,ídem de Castellfet; don Lluís Serradell,ídem de Comiá; don Ramon Cabanes, vicari de Calaf; don Joaquim Comas,ídem de Muro; don Lluís Tió, ídem de Sant Mateu de Bages; don Prandeu Baralló, econom de Monistrol de Rajadell; don Nicolau Arenall, vicari de Santa Maria de Manresa; don Jaume Girvent, ídem de Ripoll; don Lluís Picas, ídem de Tona; don Jacint Angads, mestre d'Hostalets de Balenyá, i don Llorenç Bellpuig, mestre de Taradell.

—Sobre el Jubileu en sufragi dels difunts.

S'ha publicat la següent circular:

«Recordem a gràcia especial referent al Jubileu en sufragi dels difunts, concedida per Pinobl.ldsbte Pius X de santa memòria, mitjançant decret de la Sagrada Congregació del Concili, data 23 de juny de 1911, accedint a reiterades súpliques de reverendíssims Prelats. Diu així: «Benignaverendissimis Praesulibus, dum ita petunt, concedit quod, si die anniversariorum quo quisque ex fidelibus defunctis, ecclesiam seu oratorium publicum vel semipublicum pia mente adierit ibique, ut moris est, Sacrum Pro Defunctis, aliquot Pater, Ave, Gloria, ac Requiem aeternam, ut ipsi Pontifici visum fuerit, ad mentem Summi Pontificis, aliquot tantum ex Sacrosanctis Ecclesiae Thesauris

De les terres catalanes

SABADELL

L'Associació de la Premsa

El propvinent diumenge, dia 21 del corrent, els socis de l'Associació de la Premsa, d'aquesta ciutat, faran una visita col·lectiva a l'Exposició del Moble.

Altes

En el Negociat d'Hisenda d'aquest Ajuntament, s'han registrat 192 altes, procedents d'alguns establiments de indústria, i com a conseqüència del ban publicat per l'alcalde.

Les comissions del nou Ajuntament

En sessió pública de primera convocatòria s'efectuà el nomenament de totes les comissions permanents i especials de l'Ajuntament.

Presidí l'alcalde senyor Relat, assistint-hi tots els regidors, llevat de quatre. Després de llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, fou llegida una proposició dels senyorrs Balsach, Vivé i Basas, proposant que es procedeixi a la constitució de les diverses comissions i delegacions de què està compost l'Ajuntament.

Quedaren constituïdes en la següent forma:

Hisenda: president, Tamburini; vocals: Vivé, Caralt, Pobernat, Lleonart, Verges, Gorina, Nou, Espinal i Martí.

Governació: president, Torras Font; vocals: Marcet, Bassas, Sotorra, Argemí, Girabau, Romeu, Perich, Casajuana.

Foment: president, Cruells; vocals: Balsach, Graupera, Sangés, Palou, Casajuana (M.), Parera, Pujadas, Gorina i Borguñó.

Seguidament el secretari llegí la distribució de comptes d'aquest mes. Es donà compte de diverses comissions rebudes, entre les quals n'hi ha una dels chors d'aquesta ciutat, demanant que els acompanyi una representació d'aquest Ajuntament en la visita que han d'efectuar a Vilanova i Geltrú, per al qual objecte foren designats els senyors Balsach i Vivé.

Finalment, el secretari donà lectura del telegrama que el dit Ajuntament dirigeix al Directori, essent aprovat.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, s'aixecà la sessió a les onze de la nit.

L'actitud de «La Gremial»

La Junta de «La Gremial» ha fet una visita a l'alcalde senyor Relat, per a comunicar-li que està plenament d'acord amb el ban publicat per l'Alcaldia i que està al seu costat per tot el que pugui ésser a benefici de Sabadell.

Estadística

Complint ordres de l'Institut del Comerç i de la Indústria, la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat està formant l'estadística de la riquesa de Sabadell.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Detinguts per cotitzar

Han estat detinguts a Calonge, per cotitzar forçosament, els obrers suroapers Nicanor Guixera, Fermí Viladesau, Josep Ramis i Miquel Sauri.

Se'ls han ocupat 12 pessetes 85 cèntims, llibretes de la Confederació Nacional del Treball, associació «El luchador» i segells de la cotització pro presos.

Robatoris

El vei de Joanetas, senyor Miquel Verdaguer, ha denunciat la sostracció d'un calaix de l'escriptori, de 3.000 pessetes en billets de banc. Com sia que l'esposa del denunciant havia abandonat el domicili conjugal, la guàrdia civil l'ha detinguda, negant ella cap mena de participació en el furt.

—Ha estat detingut a Figueres Carles Iglesias i Climent, per haver furtat dos sarrions de carbó al seu convei senyor Raimon Estartús.

Nomenaments

Han estat nomenats vicaris de Calonge mossèn Lluís G. Pla; de Camprodon, mossèn Josep Birba; de Mieres, mossèn Joan Domènech. Mossèn Joaquim Grabulosa ha estat nomenat ecònom de Gahusas.

Exposició

En aquesta ciutat, durant els dies de les fires, a casa d'En Francesc Estruch l'escultor Joan Carrera Dellunder hi tindrà l'exposició de diversos retrats, en escultura i dibuixos al carbó, com també altres treballs.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

L'Orquestra Pau Casals

Es un fet definitiu, la celebració en la nostra ciutat d'un concert per la notabilíssima orquestra Pau Casals. Tan selecta manifestació, que correspon a la 45 de la casa Sobrequés, promet ésser un èxit remarcable i indubtablement serà l'acte més important que hagi pogut fer-se a la ciutat nostrada. El concert tindrà lloc el dia 30 del mes en curs, a les quatre de la tarda, al Teatre Principal.

Tot el públic comenta amb entusiasme la propera manifestació del més elevat art que ens oferirà la massa orquestral, guiada sàviament per l'illustre mestre dels mestres, En Pau Casals.

La Comissió «provincial»

En les sessions celebrades darrerament per la Comissió «Provincial» s'aprovaren els següents expedients: Un de l'Ajuntament de Vilanova de la Barca, per alienar unes propietats; un altre, de l'Ajuntament de La Seu d'Urgell, autoritzant la venda d'una casa propietat del dit municipi.

També s'han aprovat els comptes del municipis d'Oliana i de Benavent de Lleyda.

Detenció

La guàrdia civil del poble de Torrelameu ha detingut el vei anomenat Antoni Soler i Canela, per haver menaçat i desafiat el regidor d'aquell Ajuntament N'Isidre Pladellas.

L'obra de la Mancomunitat

Organitzat pel servei de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, demà serà celebrat a Viella un concurs de bestiar bovi aranès i suís.

El bisbe de la Seu

Un cop celebrat el Certamen literari de la R. A. Mariana, ha retornat al seu bisbat de la Seu d'Urgell el doctor Guitart, el qual vingué a la capital pel tal motiu.

Un incendi

Al bosc Puig de Muripol, que exploten els senyors Pere Colomí i Companyia, de Barcelona, es declarà un incendi que durà més de dues hores, havent-se cremat molts pins i una grossa quantitat de lleuya.

Altres noves

S'ha procedit per l'autoritat governativa a fer complir estrictament la llei del descans dominical a la capital i als pobles.

—Ha estat nomenada per una Reial ordre, professora de Ciències físiques d'aquesta Normal de mestresses, N'Aurèlia Mercedes i Garcia.

—La Cambra de la propietat urbana ha nomenat president el senyor Francesc Xammar i Aldomà.

—Aquesta tarda, a les quatre, s'ha reunit l'Ajuntament en sessió ordinària, presidint el senyor Grau i assistint-hi solament 13 regidors. Han estat aprovats alguns dictàmens de diverses comissions. Durant la sessió res no hi ha hagut d'important.

—Fins el dia 29 del mes actual hi ha temps per presentar a la secretaria de l'Ajuntament de Lleyda, les pliques per pendre part a la subhasta per a l'arrandament de l'impost de les cèdules, la qual subhasta s'efectuarà el dia 30.

—Durant quinze dies, des d'ahir, restaran exposats al negociat de Finances de l'Ajuntament, els padrons dels arbitris que pagaran els carruatges de luxe, els Casinos i Círcols d'esbarjo, les tribunes i els miradors.

VILAFRANCA

Un cotxe topa amb un camió. Els ocupants resulten illesos

Ahir es feren les proves de la Penya Rhin al circuit de Vilafranca. El cotxe número 11, de la casa Elizalde, ha topat amb un camió resultant amb les dues rodes del davant rompudes. Els ocupants del cotxe han resultat illesos.

L'alcalde ha marxat a l'Havana

Havent demanat permís per a fer un viatge a l'Havana, l'alcalde senyor Torres ha fet remesa de la vara al primer tinent d'alcalde senyor Saunell. S'ha encarregat accidentalment de la primera tenència el regidor senyor Puig.

Es dóna el cas que el senyor Saumell en la darrera sessió va demanar un permís de tres mesos, quedant l'asssumpte pendent.

Es de suposar que no podrà exercir l'alcaldia fins que torni el senyor Torres.

El capità general

Ahir vingué el capità general senyor Barrera per tal de presenciar les maniobres del regiment que està aquí.

Els Ajuntaments i l'estadística social

S'ha publicat per part del governador senyor Lossada la circular següent:

La Delegació Regional d'Estadística de l'Institut de Reformes Socials em comunica que han deixat de donar compliment a l'ordenat per aquest Govern civil respecte el servei de població obrera, jornades i salaris, algunes alcaldies d'aquesta província i em demana que recordi a les mateixes l'obligació en la qual es troben de retornar a la Delegació (carrer de Sicília, núm. 29, Barcelona), les fulles estadístiques de 1922 junt amb les de l'any actual, o bé de cumplimentar el servei de 1922 i 1923 si l'any passat tampoc complimentaren e servei de referència.

Es fixa un termini de quinze dies, a partir de la data de la publicació d'aquesta circular, perquè les autoritats municipals de les localitats que més avall s'esmenten remetin al senyor Degat Regional de l'Institut de Reformes Socials les fulles estadístiques corresponents, que seran impresos o manuscrites, però igual al model que es publica al «Butlletí Oficial» d'aquesta «provincia», número 211, del 3 de setembre pròxim passat.

En la pràctica d'aquest servei es tindran presents les prevencions inscrites al «Butlletí Oficial», número 228, de data 22 del mes últim; advertint, demés, als alcaldes d'aquelles poblacions on no existeixi, en absolut, població assalariada, que ho comuniquin així a la Delegació Regional de l'Institut de Reformes Socials immediatament, puix en aquella dependència no pot interpretar-se el silenci d'una Alcaldia qualsevol com expressió que en el terme municipal corresponent no hi ha obrers que visquin del salari diari.

No han retornat les fulles de 1922 ni remeteren les d'aquest any, els senyors alcaldes d'Arenys de Munt, Begas, Cabrera d'Igualada, Caldes d'Estrach, Calders, Campins, Canovelles, Canyelles, Capellades, Cardona, Carme, Castellar de Nuch, Esparraguera, Figos, Fogàs de Monclús, Folgarolles, Fonollosa, Gallifa, La Granada, Malgrat, Malla, Martorell, Montnegre, Olèrdola, Orpí, Orsavinyà, Palafolls, Piera, Pineda, Prat de Llobregat, Puigdalba, Pujalt, Rocafort, Riells i Viabrea, Sant Celoni, Sant Esteve de Palautordera, Sant Fausto de Campcentelles, Sant Genís de Vilassar, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Martí de Tormeller, Sant Pere de Premià, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Riudevitlles, Sant Quintí de Mediona, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramanet, Santa Fe, Santa Maria de Palautordera, Sant Vivens de Llavaneres, Sentfores, Seva, Terrassa, Torelló, Torre de Claramunt, Vallirana, Vilada, Vilovi i Vilafranca del Penedès.

o complimentaren el servei en l'any 1922 ni en l'actual es senyors alcaldes d'Aguilar de Segarra, Arenys de Mar, La Baells, Bagà, Bellprat, Capolat, Castelldefels, Castellgalí, Castellvell i Vilar, Castellví de Rosanés, Centelles, Llerona Masiesde Sant Hipòlit de Voltregà, Monistrol, Papiol, Pobla de Claramunt, Pontons, Sant Aciscle de Vallalta, Sant Adrià de Besòs, Sant Baudili de Llusanés, Sant Ciprià de Vallalta, Sant Climent de Llobregat, Sant Joan Despí, Santa Creu d'Olorde, Santa Eulàlia de Riuprimer, Sora, Sardanyola, Subirats, Taradell, Vacarisses, Vallbona, Vallgorguina, Vilatorta i Vilanova i Geltrú.

Essent el servei al qual al·ludeix aquesta circular tan important, ja que tendeix a conèixer la classe i número d'indústries o treballs que en cada localitat ocupa obrers assalariats i les variacions que d'any en any esdevenen en l'estat social de les classes treballadores, és d'esperar que els senyors alcaldes de les localitats esmentades s'apressaran a donar compliment a les meves ordres dintre el termini de quinze dies ja fixat, sense necessitat que hagi de venre'm en la necessitat d'imposar-les les sancions que les Lleis autoritzen, amb les que no obstant i per a l'improbable cas de desobediència queden conminats».

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Del salvament del vapor «La Guàrdia»

Continuen els treballs de salvament del vapor «La Guàrdia», el qual cada dia s'enfonsa més, la qual cosa no fa sinó augmentar-ne les dificultats.

Per ara tot el material utilitzat per extreure'n l'algua, ha estat ineficaç.

Demà arribarà més material procedent de Barcelona, amb el qual podrà fer-se accionar un motor de 40 cavalls de Força.

Altres noves

Aquest matí ha pujat al dic el contratorpediner «Audaz».

—Aquest vespre ha estat combregat el conegut industrial En Josep Tomàs i Soler, el qual es troba greument malalt.

—Diuen de Montbanch que en el mercat celebrat ahir no va presentar-se gairebé cap venedor, havent-se observat la manca de diversos articles.

La Sagarra

IGUALADA. — Dissabte passat, al vespre, l'ex-regidor tradicionalista En Ramon Solsona Cardona, a la sala d'actes del Centre Tradicionalista, parlà de la seva gestió municipal i de l'actualitat política local als seus correligionaris i a tots aquells que tingueren el gust d'assistir a l'acte.

En acabar fou aplaudit i felicitat.

—Amb la pompa acostumada tingueren lloc, a la parroquial de Santa Maria, els religiosos cultes amb que l'arxiconfraria teresiana honorà enguany la Doctora d'Avila Santa Teresa de Jesús. Hi hagué una tanda d'exercicis i solemne Triduu, havent-hi predicat amb vera eloqüència el P. Josep de Sant Joan de la Creu, carmelita de la residència de Tarragona.

Els fidels també prengueren part en els cants, la qual cosa donava a la festa una nota encisadora..

—Operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa durant la darrera setmana: cobraments, 179.217'10 pessetes; pagaments, 138.333'60 pessetes; llibretes noves, 13.

—Els veïns del carrer de la Font festejaren, segons antic costum, la seva Patrona la Verge del Pilar, amb actes populars i religiosos, sense mancar-hi les il·luminacions i músiques. Els típics gegants i la tradicional capella d'estil gòtic eren novament admirats pels igualadins zelosos de llurs tradicions.

—Dimecres de la setmana passada travessà per damunt la nostra ciutat un dirigible de la marina espanyola, en direcció a Barcelona, deixant caure una carta amb una cinta vermella, contenint escrita una salutació al poble igualadí.

La renaixença poètica a Catalunya

PARAULES DEL DOCTOR MORRIS BISHOP, DE LA «CORNELL UNIVERSSITY»

Sense precipitació, com una jove força segura del seu triomf, l'esperit catalanesc fa via i s'imposa arreu. Les lletres i les arts de la nostra terra són cada dia més conegudes. Cada correu ens en porta nombroses demostracions: llibres, estudis, articles, traduccions.... A França, a Itàlia, a Alemanya, als Estats Units es va formant un bell estol de gent d'«élite» que estudien amb intel·ligència i amor les obres del nostre Ressorgiment. Heu's ací el testimoni espontani del doctor Morris Bishop, de la «Cornell University», el qual, havent llegit l'Antologia de poetes catalans, feta en francès per A. Schneeberger, escriu sobre «La Renaixença poètica a Catalunya, a la importantíssima «The Literary Review», de Nova York, un simptomàtic estudi del qual extraiem i traduïm aquests fragments:

«Es una mica desconcertant pels que coneixen les quatre grans literatures romàniques, ésser obsequiats amb una cinquena germana absolutamet crescuda, la qual, segons sembla, ha viscut per algun temps en absoluta reclusió.

L'aparició, a París, d'una «Antologia de Poesia Catalana Contemporània», en versió francesa, evidencia la maturitat de les lletres catalanes, i pot servir d'excusa per una discussió d'un dels més vigorosos i més ignorats moviments poètics d'avui.»

... ...

«En la història poètica de Catalunya figuren dos noms: Verdaguer i Maragall. Jacint Vedaguer (1845-1902), amb una estàtica i mística imaginació es posà a treballar en un medi poètic llavors encara inadequat per a contenir-lo. Forçà el llenguatge a noves possibilitats d'expressió; descobrí que el català, com a instrument poètic, podia emprar-se més que a refilar ionades camperoles; ell hi despertà pregones ressonàncies de poesia universal. Els seus subjectes foren en gran manera anecdòtics i patriòtics, amb un lleu to de misticisme religiós. Durant la seva vida fruí d'una tan gran popularitat que ella seria incomprensible a Amèrica; el seu enterrament donà lloc a una demostració de pena i homenatge per tot Catalunya.

»Damunt la multitud de poetes de Catalunya figura gegantinament En Joan Maragall (1860-1911). Els joves intransigents d'avui es riuen de la seva teoria poètica, però Maragall roman el mestre, i ho serà mentre els pensaments i paraules d'un gran esperit puguin confondre els governants i els ingovernables.»

... ...

«Unamuno, el més gran crític d'Espanya, nomenà a Maragall el major poeta del seu temps. La seva grandesa, m'apar, consisteix en la riquesa de l'esperit humà, dominant el medi del llenguatge; o, com Schneeberger diu, molt encertadament, espiritualitza i dóna veu a l'impuls de la Natura damunt el seu esperit.»

... ...

«En el solc de Maragall seguiren un grup de poetes joves. Ells s'havien nodrit en les literatures d'Europa, especialment en Keats, Coleridge i Shelley.»

... ...

«Naturalment, els poetes que millor apareixen, són els que empren la forma poètica com a vehicle per l'expressió d'idees. La traducció pot robar-los la lírica taumaturgia de la seva màgica; pot convertir-se en els detalls evocatius d'un gènere de descripció a una desconcertant enumeració. Si esguardem l'èxit de les versions franceses, alguns dels poetes estan molt per damunt de llurs companys. Els sonets estil Heredia, de Gabriel Alomar; els quiets passatges de Bofill i Matas, vessants de meditabund misteri; la ironia apassionada de Josep Caner, si hom pot definir així el seu esperit complex; l'extraordinària «Allegoria de la ciutat», de l'Alfons Maseras, descrivint el procés generador d'una revolta en la ciutat; el filosòfic arbitrarisme d'Eugeni d'Ors; les visions místiques de Josep Pijoan; l'estàtic sentit d'identificació amb la terra, el gra, l'arada, de J. Puig i Ferrater; l'esperit voleiadís en els humits carrers, de nit, a Barcelona, de Josep M. de Sagarra; la cruel «Cançó a la vella Espanya», de Plàcid Vidal; les diverses qualitats i obres, mostren que Catalunya ha produït alguna cosa més que una escola de versificadors; ha infantat un grup de poetes que poden asseure's al costat dels cantors de qualsevol altra terra.

»Però, per raó de la diferenciació, reserven éser jutjats com a individus i no com una escola. No obstant, hi ha en ells una qualitat que els lliga, l'amor apassionat a llur pàtria. Tota aquesta cinquantena de poetes clamen llur devoció a Catalunya; no hi hà pàgina en l'«Antologia» que no contingui una amorosa descripció de llurs càlides vinyes, jardins curulls de roses, muntanyes verdejants o llur mar de plata. No és estranq que Catalunya estimi i tingui fe en llurs poetes; ella no fa altra cosa sinó retornar-los llur ardent afecte. Aquesta mena d'amor sembla singularment rar entre els poetes joves intellectuals d'altres països.»

L'exposició del Moble

CONFERENCIA D'EN VICENS DE MORAGAS

Amb relació al tapís de la Catedral de Tarragona que hi ha a la sala gòtica de l'Exposició del Moble, serà col·locat un cartell amb les informacions següents:

«Tapís flamenc, anys 1480-1500. Lema: «Hic est hystoria bonae vitae», ço és: «Aquí està representat el concepte del bon Govern. L'escut, correspon al donador del tapís, don Gondiçau Fernàndez d'Heredia, arquebisbe de Tarragona, home de confiança del rei Ferran el Catòlic, a Itàlia. Es de cinc castells d'argent que usaven els Heredia, de la noblesa d'Aragó.

La composició central representa l'Imperi sota el mantell de la Filosofia, tenint als costats les Set Arts Lliberals i als peus les Virtuts Cardinals. A la dreta del tapís hi ha l'Església voltada pels Dons de l'Esperit Sant. A l'esquerra hi ha les representacions de les Potestats Civils, en cavalcada, guiades per la Raó, la Veritat i la Misericòrdia. En primer terme l'Amor al pròxim. Més a l'esquerra, tres representacions de Llibres Sagrats amb màximes de bon govern. Dalt de tot el Pare Etern dictant la màxima evangèlica de la Perseverança.

El tapís té 10'40 metres de llarg per 4'60 d'alt, falten dos metres a l'esquerra. Si fos sencer seria el tapís més gran que actualment es conserva.

Aquestes notes han estat facilitades per En Vicens de Moragas, el qual, diumenge vinent donarà una conferència sobre el dit tapís, a la sala de conferències de l'Exposició, on serà col·locat el mateix drap, perquè l'auditori pugui apreciar les excel·lències i els mèrits artístics i arqueològics que entranya aquella joia del tresor de la Catedral de Tarragona.

Considerem digna d'ésser imitada la idea de donar una il·lustració literària de les obres més capitals exposades a la Secció Retrospectiva, com a mesura de divulgació artística.

VISITES

En virtut de ço ofert per la Comissaria General de l'Exposició, des d'avui fins el dissabte d'aquesta setmana tots dos dies inclosos, podran visitar gratuïtament, a qualsevol hora, l'Exposició del Moble, les forces d'aquesta guarnició i els individus dels cossos de la guàrdia civil i de seguretat i vigilància.

FESTIVAL PER AVUI

Avui, a la tarda, se celebrarà a l'Exposició del Moble l'acostumat festival popular, el programa del qual es compon de diversos números de teatre de putxinel·lis i d'un gran concert, a càrrec d'una renomenada banda.

Generalitat

VISITES

Han complimentat el senyor Vallès i Pujals el senyor Rull, del Patronat de l'Escola Industrial; l'ex-diputat a Corts senyor Palet i Barba, i l'ex-diputat de la Mancomunitat, senyor Nolla.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per don J. Pugés, contra la providència de l'Alcaldia de Viladecans, per la qual se'l suspengué del càrrec de secretari d'aquella Corporació municipal.

Proveïment d'una plaça de mosso de primera del Cos d'Esquadres de Barcelona.

Exempció de subhasta, sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat, per a executar, mitjançant concurs, unes obres al Palau de Belles Arts, consignades en pressupost per 998,502'02 pessetes.

Renúncia del càrrec de president de la Junta Administrativa de l'anex de Pujalt, formulada per don Andreu Padró Vall.

Informe al senyor Governador, referent al recurs interposat per don Eusebi Bertrand i Serra, contra l'arbitri sobre generadors de vapor, transformadors i motors elèctrics, consignat en el pressupost municipal ordinari de Manresa, per a l'actual exercici econòmic.

Idem íd. respecte del recurs de la mateixa naturalesa que l'anterior, deduït per don Fermí Roca Coma.

Idem íd. en el recurs de la mateixa naturalesa que els precedents, formulat per don Lluís Vila Miralles.

Idem íd. en el recurs d'igual naturalesa que els anteriors, deduït per don Francesc Parera Vives.

Idem íd. en el recurs de la mateixa naturalesa, interposat per don Francesc Pons Pla.

Idem íd. en el recurs de la pròpia naturalesa que els indicats, formulat per don Jaume Sitges Riera.

Idem íd. en el recurs interposat per don Eusebi Bertrand i Serra, contra l'arbitri sobre telers, fusos i batans, inclòs en el pressupost municipal ordinari de Manresa, per al corrent exercici econòmic.

Idem íd. en el recurs d'igual naturalesa, deduït per don Fermí Roca Coma.

Idem íd. en el recurs de la mateixa naturalesa, formulat per don Lluís Vila Miralles.

Idem íd. en el recurs de la pròpia naturalesa, interposat per don Francesc Parera Vives.

Idem íd. en el recurs d'igual naturalesa, deduït per don Francesc Pons Pla.

Idem íd. en el recurs de la mateixa naturalesa, que els precedents, formulat per don Jaume Sitges Riera.

Recurs dalçada interposat per don Joan Pons contra l'acord de l'Ajuntament de Masnou, de 27 de juliol darrer, pel qual va denegar-se-li permís per a fer obres al subterrani que posseix al carrer de la Carretera.

Recurs dalçada interposat per don Francesc Esplugas, contra una multa que va imposar-li l'Alcaldia de Capellades, per infracció dels bans de policia municipal.

Informe en l'expedient relatiu a l'autorització sol·licitada per la S. A. «Catalana del Gas i Electricitat», per a establir una línia aèria i una altra subterrània de distribució de fluid elèctric a Sabadell.

Informe en l'expedient relatiu a la autorització sol·licitada per la Societat Espanyola Hidràulica del Fresser, per a establir una línia de prolongació de la derivada a la fàbrica Forcada, situada a Sant Quirze de Besora.

A ITALIA

Avui sortiran cap a Itàlia, per tal d'estudiar l'organització del Laboratori de Portici, un professor de l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat, acompanyat de tres deixebles.

EL PRESIDENT

Els periodistes han estat al despatx del senyor Puig i Cadafalch, el qual els ha manifestat que, ultra els assumptes de tràmit que s'han despatxat en les reunions del Consell, s'havia pres l'acord d'adquirir l'insecte «nobius cardinalis», per tal de combatre el conegut per «Icaria porcharis», que ha aparegut als nostres jardins i que ataca principalment les mimoses.

SUBHASTES

S'assenyala el dia 5 de novembre, a les onze del matí, per a la celebració de la primera subhasta de les obres del pont sobre el riu Tordera, en el camí veinal de Fogàs de Tordera a Hostalrich, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat. El pressupost de contracta importa 189,309'35 pessetes, ascendint a 9,465'47 pessetes la fiança provisional que hauran de constituïr els licitadors per a pendre part en la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de 14 mesos.

S'assenyala el dia 5 de novembre a les onze del matí, per a la celebració de la primera subhasta de les obres de reparació del camí de l'estació de Monistrol a la carretera de l'Estat de Terrassa a Monistrol, per Rellinàs, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat. El pressupost de contracta importa 62,624'33 pesetes, ascendint a 3,131'22 pessetes la fiança provisional, que hauran de constituïr els licitadors per a pendre part en la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de cinc mesos.

S'assenyala el dia 5 de novembre, a les onze del matí, per a la celebració de la primera subhasta del paviment de formigó, en el quilòmetre 1 i hectòmetre 1 al 8 del quilòmetre 9 del camí veinal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat. El pressupost de contracta importa 174,916'15 pessetes, pujant a 8,745'81 pessetes, la fiança provisional que hauran de constituïr per a pendre part en la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de quatre mesos.

Els projectes, plecs de condicions, models de proposició i disposicions relatives a la forma de presentació, es trobaran de manifest al Negociat de Carreteres, Camins i Pons de la Mancomunitat de Catalunya, tots els dies feiners, a hores hàbils d'oficina.

Les proposicions, redactades a tenor dels models que figuren en els expedients i esteses en paper segellat de la classe vuitena, reintegrat amb una pòlissa de pesseta de la Mancomunitat, hauran de presentar-se al Negociat de Carreteres, Camins i Ponts, tots els dies feiners, de deu a dotze del matí, fins el dia abans de celebrar-se la subhasta.

L'actualitat esportiva

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Entre els acords presos pel Comitè Directiu Regional, figuren els següents:

Contestar oportunament a tots els càrrecs que se li facin amb motiu de la suspensió dels partits de Campionat que havien de jugar-se diumenge passat, per creure que la majoria no li corresponen, donats el seu bon zel i la reglamentació actual respecte a qui correspon la missió de vetllar per la bona marxa d'aquest deport.

Accedir al prec de la Penya Rin, no asenyalant els partits que corresponien jugar el dia 14 de l'actual, i per tant, que continui el Campionat amb el mateix calendari tramès per la Federació als Clubs.

Començar el dia 21 el Campionat del Grup B, i que juguin tots els equips menys l'assenyalat amb Z, que és el que ocuparà el vencedor dels partits de promoció Gràcia-Iluro.

Per tant, els partits de Campionat que es jugaran el propvinent diumenge, són els que a continuació es detallen:

Dia 21 octubre, 3'10 tarda.

Grup A: Barcelona - Sabadell.
Espanyol - Martinenc.
Europa - U. S. de Sans.

Grup B: Avenç - Badalona.
Atlètic - Júpiter.

També es jugarà el diumenge, 21, a les 3'10 de la tarda, el segon partit de promoció Gràcia-Iluro, el qual, com el jugat darrerament, promet ésser disputadíssim.

A conseqüència dels anteriors acords presos pel Comitè pel Comitè Directiu Regional, aquest Comitè posa a coneixement del públic que, havent-se ajornat per temps indeterminat el partit Barcelona-Europa, les entrades i localitats que tingui el públic en son poder d'aquest partit, serà tornat el seu import a les taquilles del carrer de Fortuny, 1, i a la del Teatre Principal, de deu a una del matí i de quatre a sis de la tarda, fins dissabte propvinent.

Les carreres de Vilafranca. — El governador ha publicat el següent ban:

Accedint a ço que ha sollicitat la Societat Deportiva «Penya Rin», he acordat concedir autorització perquè se celebri el dia 21 del corrent mes d'octubre una carrera internacional d'automòbils que es correrà sobre les carreteres que comprenguin la ciutat de Vilafranca del Penedès, la vila de Monjos i Almúnia, pertanyent aquesta última localitat al poble de Castellví de la Marca, i al dit fi he acordat:

Primer. El circuit indicat, en el qual s'ha de verificar la carrera, quedarà completament tancat al tràfec públic en el dit dia durant les hores en que tingui lloc aquella, que seran des de les deu del matí fins la terminació de la mateixa, així com en les hores anteriors des de la una de la matinada, necessàries a la convenient distribució del personal de vigilància i serveis auxiliars.

Segon. En els dies del 17 al 19 del corrent, anteriors a la carrera, i durant dues hores, de les dotze a les dues, queda terminantment prohibit el pas a l'trànsit, podent fer-se aquest per les carreteres que condueixen a Vilanova i Geltrú i Sant Pere de Ribas, que poden substituir en aquest cas la carretera directa de Barcelona a Monjos. Per als que procedeixen de Sant Jaume dels Domenys, té també carretera de sortida a Vendrell, per a d'allí passar a les referides carreteres que es dirigeixen a Vilanova i Sant Pere de Ribas.

Tercer. Durant la carrera i al mateix temps en les hores d'entrenament, els peons circularan per fora de les cunetes, amb el fi d'evitar tota desgràcia possible.

Quart. El dia de la carrera i durant aquesta el públic haurà de situar-se, almenys, dos metres darrera de les cunetes, quedant terminantment prohibit l'estacionar-se en les corbes; tampoc no es podrà entrar en cap camp sembrat ni en els camps anomenats «de vinya mayol» (vinya jove).

Cinquè Els alcaldes dels termes que comprenen el circuit i dels colindants, adoptaran les mesures necessàries per a generalitzar el coneixement de les anteriors prevencions.

Sisè Les contravencions seran castigades amb la imposició de multes amb subjecció a l'article 22 de la llei Provincial.

Setè. La Guàrdia civil establirà un servei de vigilància en els dies anteriors per a fer les oportunes indicacions i evitar el tràfec en les hores que han de dedicar-se a les proves de les carreres, i al mateix temps munten el servei necessari per a tancar el circuit en el dia de la carrera, evitant amb tot rigor que siguin desateses aquestes disposicions.

Vuitè. Espero dels alcaldes i del públic en general, que sense necessitat de veure'm obligat a la imposició de correctius, atendran les indicacions que es formulin en aquest ban, en prevenció de les desgràcies a que llur falta de compliment pogués donar lloc».

De l'Autòdrom. — Davant dels molts comentaris i aficions apassionades que es debaten en els nostres circols automobilistes amb referència al corredor Tazio Nuvolari no conegut encara a Espanya, però que, pels assabentats representa avui dia una de les millors glòries del volant, ens plau donar confirmació a aquets judicis.

Corredor molt jove i que en poc temps s'ha guanyat l'admiració mundial per valent i decidit sortejant sempre els moments de major perill amb una impetuositat temerària, però amb el domini més absolut del seu cotxe.

Hom li diu l'acròbata dels viratges i certament que la forma amb que ataca les corbes denota la més gran habilitat i una admirable sang freda. Els seus grans triomfs a Busto Arsízio; al gran circuit de Piave (700 quilòmetres, arribant primer amb minuts d'aventatge sobre el segon) al circuit Sestreres de 730 quilòmetres arribat segon, després de cinc «pannes» de neumàtics i son recent triomf el 9 d'aquest mes, al circuit de Monts Peloritani on essent l'últim de sortir i després d'una «panne» de magnets per una tempesta que es desencadenà arribà, primer amb 35 minuts d'aventatge sobre son adversari immediat i donant la volta més ràpida sobre un terreny completament enllotat per la pluja.

Aquest gran «driver» junt amb Deo l'ídol dels nostres amateurs són els que constituïxen l'equip dels «Chiribiri» a les curses de l'Autòdrom.

Començaren ja a la Pista de Sitges els entrenaments dels corredors, que pendran part a la primera Gran Setmana Internacional de l'Autòdrom.

Havem tingut el gust de presenciar qualques de les dites proves, essent veritablement formidable l'emoció que ens produeixen les fantàstiques velocitats d'aquells cotxes llençats a més de 170 quilòmetres per hora.

El III Gran Premi Penya Rhin. — Per avui estan senyalats els primers entrenament oficials que tindran lloc sobre el circuit des de les dotze del migdia a les dues de la tarda i que continuaran demà i demà passat a les mateixes hores. Els corredors estrangers arribats ja a Barcelona, han marxat ja a Vilafranca i establert allí el seu quarter d'entrenament.

Els tres «Talbot» arriben avui a Barcelona per ferro-carril i demà dijous participaran també en els entrenaments, per als que existeix gran curiositat ,per a veure si d'ells se'n pot deduir un pronòstic que en aquests moments resulti dificilíssim. Existeix interès al mateix temps per a veure si en ells és ja batut oficiosament el record de la volta més ràpida que com és sabut ostenta l'italià «Deo».

Ahir extraoficialment foren diversos els concursants que donaren voltes al circuit. A Vilafranca regna gran animació ultimant-se els últims detalls d'organització.

S'adverteix als peons que vagin a presenciar la darrera que una vegada tancat el circuit els està prohibit l'accés directe al mateix per la part del viratge de Vilafranca a menys de posseir el tiquet d'entrada en les tribunes de preferència.

A Vilafranca es col·locaran pancartes indicant el camí a seguir per arribar als llocs destinats a entrada general (al costat de la tribuna) i a l'entrada popular (a l'altre costat del viratge de Vilafranca).

Penya Rhin. — Ens prega que novament fem present als socis la necessitat que passin a recollir de set a vuit de la nit en les oficines de l'entitat, el tiquet d'identitat que serà necessari perquè puguin entrar en les tribunes.

Les localitats i llotges encarregats a «Penya Rhin», fins dijous inclusiu. Cas que alguna d'elles no fossin recollides en aquest termini, seran posades a expendició a la taquilla de Novetats, on quedaran concentrada la venda tant de localitats i entrades, com de tiquets per al tren especial de places limitades. Els tiquets per al restaurant que corre a càrrec de l'Hotel Ritz, així com per a «paniers» han els interessats de dirigir-se directament al dit hotel.

Penya Rhin

III Gran Premi 1923

Vilafranca 21 d'octubre

El servei de restaurant estarà a càrrec de l'Hotel Ritz.

S'instal·laran cuines per a servir ben còmodament 500 persones.

El servei serà per tauletes com en el mateix Ritz.

Els tiquets per als esmorzars s'hauran de pendre a l'Hotel Rit al preu de 30 pessetes cobert tancant la venda el dissabte a les dotze.

Des del Restaurant es podrà presenciar la carrera.

En els bars es vendran panniers complets amb servei a 10 pessetes i també «bocadillos», etc.

La direcció de l'Hotel Ritz pren totes les mides per a assegurar un excel·lent servei.

ATLETIQUES

París, 17. — El Comitè d'urgència de la Internacional Boxing Union ha resolt per unanimitat acceptar el repte llançat pel campió espanyol Ricard Alís, contra Hobin, per a disputar-se el títol de campió d'Europa del pes welter.

D'acord amb el reglament, s'ha concedit a Hobin un termini de 30 dies que termina el dia 15 de novembre per a recollir el repte de Ricard Alís. — Havas.

MARITIMES

Regates a vela. — El Comitè de Vela del Reial Club Marítim de Barcelona, ha fixat la data del 4, 8 i 11 del pròxim mes de novembre, per a la celebració de les Regates a Vela.

BASKET-BALL

Reunida a la Sala de sessions del Gimnàs Briscall, carrer de la Canuda, 26, la Junta directiva de la Federació de Basket-Ball, presidint-la En Fidel Bricall, es van pendre els següents acords:

La constitució del Comitè Regional sota la presidència d'En Santiago Ferrer.

I la celebració de partits de campionat, a mig marc.

El secretari atendrà les consultes i peticions que se li facin, al casal del Basket-ball, Canuda, 26, Gimnàs Bricall, tots els dimarts i dijous, de les set a dos quarts de nou del vespre.

BARREJA

CULTURA FISICA

Han quedat novament obertes les clases de Cultura Física que formen part del curs d'Educació que anyalment organitza el

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTIC

Dijous, 18 d'octubre de 1923

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

Els consellers oficiosos

La Vanguardia, que havia sigut l'òrgan oficiós de la *Unión Monàrquica Nacional*, corresponsal i representant a Catalunya de les clienteles i de les oligarquies polítiques que el Cop d'Estat ha enderrocat, es permet el luxe de donar-nos consells de ponderació i equanimitat, condemnant ço que anomena impaciències injustificades.

Si *La Vanguardia* desitgés realment el bon èxit del Directori Militar, compendria que el triomf o el fracàs d'un moviment revolucionari, que vol canviar l'estructura d'un país i rectificar la trajectòria d'una decadència secular, no depèn dels comentaris que facin els periòdics, sinó de la seva pròpia força i eficàcia.

Collabora amb més efectivitat al triomf d'un moviment renovador qui assenyala lleialment els perills i les equivocacions, que qui, avesat a l'adulació dels que manen, tot ho troba bé. I el moviment iniciat a Barcelona el 13 de setembre, res no ha de tèmer de la força dels seus enemics. Els únics perills que el volten són les seves possibles desviacions i errors, precisament en aquestes qüestions delicades que són les que *La Vanguardia* creu que no han d'ésser discutides ni esmentades.

Durant tot el segle XIX, Espanya passà per una sèrie de revolucions i *pronunciamientos*. Per què no van aconseguir deturar el ritme agònic de la seva decadència? Perquè canviava les persones i les organitzacions externes, però persistien els sistemes i les idees que els informaven.

Cal, doncs, que si el Cop d'Estat del 13 de setembre ha de representar, com diu *La Vanguardia* que tothom desitja, en la història d'Espanya, queloom més transcendental i més decisiu que els *pronunciamientos* i les revolucions del segle XIX, siguin rectificades les causes essencials, orgàniques, de la decadència. Si aquestes causes persistissin, a través de tots els canvis de persones i d'organitzacions externes, seguirien actuant en la mateixa forma que abans del 13 de setembre.

Si Espanya ha de salvar-se, cal fer una revisió inexorable de les causes de la decadència, una revisió inexorable del mateix concepte d'Espanya, car l'estat en el qual es trobava el país el 13 de setembre. ni era una improvisació ni una cosa nova. No era sinó la continuació d'una història secular de decadència i desintegració, per a rectificar, la qual cal rectificar radicalment, amb una reforma orgànica, constituent, les causes notòries que la produïren.

UNS DIUEN...

«... L'Ajuntament marxarà bé perquè ara no prèn cap empleat nou, i ha deixat de pendre aquells que sota concurs i exercicis hauria fet entrar l'altre Ajuntament.» I hom diu :— Si l'empleat que es deixa de fer entrar era necessari per a la bona administració de l'Ajuntament, com eren aquells, el no pendre'l no serà perjudicial a la bona administració?

Però diuen que a l'Ajuntament sobren empleats! Parlem-ne de quins sobren i de quins falten. Sobren els empleats ineptes. Falten empleats aptes, i amb prou preparació, intelligència, desitjosos de treballar, i amb salut per a poder executar el treball.

La feina s'ha de fer bé, i mentre no es faci, no perquè es deixi de manar, sinó perquè el manat està incapacitat per a fer-la, s'han de fer entrar nous empleats, bons per al treball i per al càrrec al qual són destinats.

Uns diuen :— Els empleats podran entrar per concurs, exàmens, etcètera, però els obrers no entren per recomanació dels regidors? — Parlemne d'això.

Com entren els obrers en una empresa privada? Recomanats per un soci, parent o conegut i qui diu recomanat vol dir per l'informe que en proporciona un que coneix la casa i coneix l'obrer. Donc igual abast tenen les recomanacions fetes pels regidors. Hom també es pregunta : — I després de nomenar-lo, què passa?

Vegem un cas.

En l'última Comissió de Foment del dissolt Ajuntament, es va donar compte d'una comunicació d'un tècnic, que deia :

Entre els obrers que han ingressat darrerament, hi ha obrers aptes per al treball, altres que no ho són gens, alguns que no donen prou rendiment, i, per tant,la quantitat i qualitat del treball, a juí del tècnic, no estan en proporció amb el sou que avui paga l'Ajuntament. Per a poder fer judici exacte dels obrers, va assenyalar-los una feina, i pregava a la Comissió que nomenés un regidor inspector per a examinar el treball executat i per a informar la Comissió, a fi que aquesta proposés les destitucions oportunes.

— Per tant — deia el tècnic — heu fet entrar personal apte, i fins molt bo. Aquest admès. Heu fet entrar personal que no té l'ofici que jo demanava, i aquest s'ha d'acomiadar : i, quant a aquells que tenien feina assenyalada per a demostrar llurs aptituds, un regidor, d'acord amb el tècnic, els hauria qualificat, i del resultat haurien sortit cessanties o admissions justes.

RESUMINT. Si els serveis estan desatesos, ja perquè Barcelona creix, ja perquè hi ha baixes i les plantilles resten desertes, no és de bon administrador omplir aquelles vacants, posant personal apte per a les atencions dels serveis?

No omplir vacants, a voltes no és fer bona administració : és fer política.

XAVIER TUSELL

Dietari històric

18 Octubre de 1536

ES POSA LA PRIMERA PEDRA A L'ESTUDI GENERAL DE BARCELONA

Encara que en 1310 havien establert els consellers càtedres de lleis, i el rei Martí en 1410,donà als estudis caràcter universitari, afegint-hi els Collegis de Medicina i d'Arts, establerts al carrer de Ripoll, davant del de Miserferrer, la Universitat es constituí segons privilegi d'Anfons IV el 3 de setembre de 1450.

L'edifici apropiat no es construí fins a la data que recordem, posant-se pel dia de Sant Lluc, la primera pedra, en record del qual, es col·locà l'estátua de l'Evangelista, a la façana. L'acord fou pres pel Trentenari, el 10 d'agost.

Es bastí el casal a la Rambla de Canaletes, prop de la porta de Sant Sever, essen conseller en cap, En Bernat Desvalls. Les primeres despeses es cobriren amb donatius particulars, acabant-se part de l'edifici, l'any següent. Record del mateix, és la grossa pedra que es conserva al pati de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, amb l'escut d'armes de l'Espanya austriaca, col·locat en 1559. Anys després, es constituí la capella.

El Cos municipal, cada quatre mesos feia una visita d'inspecció a l'establiment que tenia cancelari i rector, i en el qual s'ensenyaven les set arts i facultats: Gramática i Retórica; Arts i Filosofia; Filosofia moral; Teologia; Medicina; Canons i Lleis.

En caure Barcelona en 1714, es convertí aquell casal de la ciència en caserna, traslladada de la Universitat a Cervera. Ho fou fins l'any 1843, que es tirà a terra per a obrir la porteta d'Isabel II, al costat de Canaletes.

Tenia la Universitat barcelonina, una bona biblioteca i atorgada beques als alumnes pobres, per a seguir els seus estudis.

ESPIGOLAIRE

La situació a Barcelona

El Sr. Alvarez de la Campa pren possessió de l'alcaldia

EL NOU ALCALDE

A les deu del matí ja era al despatx de l'Alcaldia el primer tinent d'alcalde accidental, En Ramon M.ª Puigmartí, per a donar possessió a l'alcalde nomenat pel Govern.

Abans de les onze, hora designada per a la presa de possessió, arribaven al vestíbul de la Casa la Ciutat, dins l'automòbil del Govern civil, el governador-general Lossada; el tinent coronel d'Estat Major senyor Ferran Alvarez de la Campa vestit de paisà, i En Manuel Martínez, ajudant del governador.

Acompanyats del cap del Cerimonial, En Manuel Ribé, i el síndic senyor Vila, han pujat a l'Alcaldia, on foren rebuts per l'alcalde accidental i primer tinent senyor Puigmartí, el tinent d'alcalde N'Anfós Par i els regidors Taylor i Oliva.

A la sala de l'Alcaldia l'esperava per a saludar-lo En Josep Arquer i Vives, germà de l'ex-regidor del mateix nom. Va saludar efusivament al senyor Alvarez i amb ell va entrar al despatx de l'Alcaldia, on hi havia també el secretari En Claudi Planas i els caps de Negociat senyors Vidal Guardiola, Tenas, Puig Sunyer i Lahoz.

El senyor Puigmartí saludà el senyor Alvarez de la Campa, i el senyor Vila hi va sostenir una llarga conversa, durant la qual li anava presentant els regidors presents i els que anaven arribant. El senyor Vila dirigí xardoroses lloances a la intelligència, dots de govern i bona voluntat de l'alcalde nou, dient que per això la ciutat podrà felicitar-se de la seva designació.

El senyor Alvarez de la Campa, aprofitant un moment de lleure que li deixà el senyor Vila, va dir que ell havia estat sorprés amb la designació feta pel Directori, que mai podia pensar en tal càrrec i que s'havia resistit tot el que li havia estat possible a ocupar-lo. Aquí he vingut portat de la mà del general Lossada; no sé on poso els peus, perquè en els 27 anys que porto de residència a Barcelona, mai havia entrat a la Casa Consistorial. Però ja que hi sóc, procuraré complir el deure; jo que de tota la vida sóc un home de treball, hi posaré tota la meva bona voluntat.

El senyor Vila va rependre la conversa, durant la qual el senyor Puigmartí va fer remesa a l'alcaldde nou de les insignies del càrrec, que retingué un moment a la mà i després les retornà perquè fossin altra volta dipositades a l'armari on habitualment són guardades.

En saludar el general Lossada al senyor Puigmartí, manifestà en alta veu, a tots els concurrents, que aquest senyor s'havia resistit d'una manera terminant que se'l designés per a ocupar en propietat l'Alcaldia.

El general Lossada cridà apart el secretari senyor Planas i el presentà al senyor Alvarez de la Campa.

El senyor Planas va parlar amb l'alcalde una bella estona i després anà presentant individulment els caps de Negociat allí presents, fent de cada un el merescut elogi.

L'alcalde va saludar-los i els digué que esperava de llur zel i competència que collaborarien amb l'Alcaldia a l'estudi i resolució dels importants problemes que afecten la ciutat.

Mentrestant havien anat arribant més regidors: els tinents d'alcalde senyors Amargós i Samsó, els regidors senyors Bonastre, Martín, Ramon i Esclasans, els quals foren presentats a l'alcalde pel senyor Vila.

L'alcalde sortí del despatx particular i passà a la sala de l'Alcaldia per a rebre els periodistes que fan informació a Casa de la Ciutat.

Després de les mutuals salutacions els manifestà que, com ja podien suposar, poca informació els podria facilitar. «Acabo d'arribar fa pocs minuts aquí i fa 30 hores que ni podia pensar-me, ni sabia, ni volia resoludament ocupar l'Alcaldia»

Repetí que en 27 anys que vivia a Barcelona no havia mai posat els peus a aquella Casa Consistorial. Ací he vingut amb tota la bona voluntat a fer tot el que pugui i després Déu dirà.

«Estic absolutament, i a totes hores, a la disposició de vostès per a facilitar-los el compliment de la seva tasca.»

Se li preguntà a quina hora podria rebre els periodistes i contestà que no podia fixar-ne cap, perquè no sabia quina serà la millor. «Com que jo desconec en absolut la tasca del càrrec que avui començo, m'estaré a l'Alcaldia totes les hores del dia per a suplir amb el treball la manca de pràctica. Després, quan la feina — deia — estigui normalitzada, ja mirarem de fixar una hora que sigui bona per a vostès i per a mi.»

Un periodista li demanà, allí davant de tots, la fotografia per a reproduir-la en el periòdic ilustrat i es va resistir a remetre-la en aquests moments; dient que d'aquí un quan de temps ja en parlarien. L'altre insistí obstinadament i per fi li digué que no sabia si en tenia cap, perquè ell s'havia fet retratar molt poc i si en tenia alguna fóra amb el vestit militar.

— Oh, és igual — li digué.

— No, és que jo vull fugir precisament de tot el que pugui contribuir a pensar que dono caràcter militar a la meva actuació.

El senyor Lossada i el seu ajudant es retiraren i foren acomiadats per l'alcalde nou, alguns regidors i alts empleats al peu de l'escala.

Retornat el senyor Alvarez de la Campa al seu despatx particular, li fou presentat el senyor Cabestany, director general dels Serveis Tècnics.

Va parlar breus moments amb els regidors i els acomiadà.

El visitaren després En Frederic Barceló, director de la Fira de Mostres; En Carles Muntades, ex-diputat i propietari dels Banys d'Alhama d'Aragó, i un alt funcionari de l'Exposició.

A tres quarts d'una sortí de Casa de la Ciutat acompanyat dels senyors Puigmartí i Vila i alts funcionaris, acomiadant-se per retornar a les quatre de la tarda.

Després de pendre possessió de l'Alcaldia, el senyor Alvarez de la Campa cursà els següents telegrames:

«Cap Superior del Palau.—Madrid.

En pendre possessió de l'Alcaldia de Barcelona per Reial nomenament li prego de servir-se elevar a S. M. el Rei (q. D. g.) el testimoni del meu més pregon reconeixement per tan alta distinció i l'expressió de la meva ferma i decidida voluntat de servir en tan important càrrec els interessos suprems de la ciutat i de la Pàtria, renovant amb aquest motiu la meva adhesió infrangible a l'august sobirà i reial família. El saluda atentament. — Alvarez de la Campa, alcalde.»

«Martínez Anido.—Sots-secretari de Governació.

Reial ordre nomenant-me alcalde de Barcelona, càrrec del qual acabo de pendre possessió, mereix el meu agraiment més sincer per distinció extraordinària que representa. Les responsabilitats del càrrec m'aclaparen, però formulo propòsit decidit de treballar amb tota intensitat per a fer-me digne de confiança en mi dipositada. He de consagrar totes les meves forces al bé i profit de la volguda ciutat de Barcelona i al servei dels alts interessos de la Pàtria, i espero que amb l'esforç de tots i la seva especialíssima ajuda podrà assolir-se tan noble ideal. El saluda afectuosament.— Alvarez de la Campa, alcalde.»

«Primo de Rivera. — President Directori Militar.—Acabo de possessionar-me de l'Alcaldia de la ciutat de Barcelona per R. O. del nostre august sobirà i proposta del Directori de la seva digna presidència, i em crec en el deure d'agraïr immediatament i amb tota sinceritat l'honra de què he estat objecte, testimoniant-li ensems la seguretat que he de posar a contribució tot el que sóc i valc per a cooperar a la magna obra de patriòtica renovació, portant a la ciutat de Barcelona la recta administració, que ha d'ésser base de la prosperitat i grandesa de què per tants títols és merexedora. El seu exemple serà la meva norma. El saluda afectuosament.— Alvarez de la Campla, alcalde.»

ELS OFICIALS JUDICIALS CESSANTS

Els oficials civilistes i criminalistes que han estat declarats cessants, han celebrat una reunió, acordant visitar el president de l'Audiència per a exposar-li llurs queixes.

Una comissió de tres dels oficials cessants han fet la visita al president de l'Audiència, el qual els ha recomanat que fessin totes les gestions que creguin pertinents, però que no es surtin de la legalitat.

També han visitat el president del Collegi de Procuradors, senyor Vergès, al qual han demanat que vulgui ajudar-los.

En el ràpid d'avui al matí surt cap a Madrid una comissió d'oficials per tal de visitar el president del Directori, demanant-li que es faci justícia a llurs demandes.

DE SANITAT

El Butlletí Oficial publica les següents circulars:

«Constituint una circumstància favorable per al desenrotllament de les malalties la manca d'higieniztació de les habitacions dels animals domèstics, principalment per aquells que estan sotmesos a una permanent estabulació, com succeix amb el bestiar bovi d'aquesta ciutat dedicat a la producció làctea, donant lloc a malalties infecto-contagioses que a la vegada que determinen les conseqüents pèrdues d'ordre econòmic a la ramaderia poden ésser causa de trastorns en la salut pública.

Considerant de capital importància l'aplicació dels preceptes higiènicos-sanitaris que posin aquella branca de riquesa pública a cobert de l'acció dels elements productors de malalties d'origen específic, he estimat oportú disposar, d'acord amb la Inspecció provincial d'Higiene i Sanitat pecuàries, que pels amos de les vaqueries, al mateix temps que estableixin la ventilació, capacitat i pavimentació necessàries als dits locals, executin diàriament la neteja i desinfecció de les corts, retirant ne en les primeres hores del matí els residus de l'alimentació i femta dels animals, a fi d'evitar que l'acumulament d'aquestes matèries orgàniques puguin servir de cultiu als elements perjudicials a la salut i la producció dels desagradables olors que s'originen de llur descomposició.

L'esmentada desinfecció s'haurà d'efectuar amb els desinfectants indicats a l'article 155 del Reglament per a l'aplicació de la vigent llei d'Epizoòties del 18 de desembre de 1914, o bé amb preparats especials que estiguin reconeguts com d'utilitat pública per la Direció general d'Agricultura i Monts, essent convenient, si és possible, que els usats a aquest fi reuneixin al mateix temps propietats desodorants que corregeixin els mals olors que es desprenen de l'excreció dels animals.

La citada neteja i desinfecció es farà extensiva així mateix a les cabreries, corts de porcs, corrals i quadres.

Els inspectors municipals d'Higiene pecuària vigilaran i faran complir aquestes mesures higièniques, dònant compte de les contravencions que observessin a la Inspecció provincial d'Higiene i Sanitat pecuàries i aquesta a la meva autoritat, per a corregir-les amb la sanció que corresponguin.»

«La verola ha desaparegut de tots els pobles que fan complir les prescripcions higièniques. A Espanya està declarada la vacunació obligatòria, però per errors d'interpretació o debilitats en la imposició de la vacunació, no s'han pogut aconseguir que es vacunin tots els individus, únic mitjà d'assegurar que la verola no trobi terreny apropiat per a desenrotllar-se.

Per assegurar en aquesta «provincia» la vacunació i revacunació de tots els habitants, he acordat, a proposta del senyor inspector provincial de Sanitat:

Primer. Tis registres de neixaments comunicaran al final de cada mes al senyor inspector municipal de Sanitat als pobles i al cap del Cos Mèdic a Barcelona, els nois nascuts, expressant el dia i domicili.

Segon. Durant els cinc primers mesos es justificarà per mitjà de certificat que ha de remetre al senyor inspector els que han estat vacunats i el resultat obtingut.

Tercer. Els que no s'haguessin vacunat ho seran pel senyor inspector municipal de Sanitat o metge encarregat d'aquest servei, el qual proposarà a l'autoritat que procedeixi a la multa als pares per la resistència a complir les prescripcions sanitàries.

Quart. Entre els set anys i set i mig es revacunaran tots els nois, comunicant-ho a les Inspeccions en la forma indicada per a la revacunació.

Cinquè. Els que no siguin revacunats, espontàniament ho seran pels encarregats d'aquest servei transcorreguts els set anys i mig.

Sisè. Les altres revacunacions es faran en els terminis assenyalats a les lleis generals.

Del compliment del disposat en aquesta circular faré directament responsables els senyors inspectors municipals de Sanitat i els altres metges encarregats del servei.

Tots els funcionaris a les meves ordres cooperaran al major compliment de ço que es mana en aquesta circular.»

ELS COMPTES MUNICIPALS

També publica el Butlletí Oficial la següent circular del governador:

«Essent alguns els Ajuntaments d'aquesta «provincia» que no han rendit llurs comptes, corresponents a l'exercici de 1922-23, malgrat haver trancorregut amb excés el temps que per a efectuar-ho concedeix la Reial Ordre del 25 de gener de 1906, se'ls fa avinent, d'acord amb la disposició primera de l'ordre circular del ministeri de la Governació, de data 10 del corrent, publicada al Butlletí Oficial del 12 següent, que si per tot el dia 12 del pròxim mes de ɥɐɔqɐp ue ɹǝɯǝsɐɹd ɯǝɹ ǝ ǝʇɐɹǝuɔǝuɹǝ Govern de «provincia» els esmentats comptes, degudament tramitats, es nomenarà, sense nou avís, comissionat que els formi d'ofici a costes dels responsables de l'endarreriment.

Quant a la rendició del scomptes del primer semestre de l'exercici en curs, que també exigeix l'esmentada circular del 10 del corrent mes, es fa avinent a tots els alcaldes d'aquesta «provincia» que facin formalitzar immediatament un compte comprensiu de les operacions d'ingressos i despeses relitzats durant el período del primer d'abril al 30 de setembre últims, i, acompanyat de les relacions per capítols i classificacions per articles, amb llur «cargarems» i lliuraments originals, justificants respectius, i de les actes d'arqueig del primer d'abril i primer d'octubre de l'any actual, es rendirà a aquest Govern de «provincia» dintre igual termini i amb igual comminació indicats per als comptes anuals de l'exercici de 1923-24.»

DETENCIONS A MANRESA

En el local que ocupa el Centre Obrer al carrer de Casanovas, de Manresa, foren detinguts el president, tres delegats i el tresorer del Comitè local de la Confederació Regional del Treball. També foren detinguts cinc obrers que es trobaven reunits a l'esmentat local.

Els dèu detinguts foren traslladats tot seguit a la presó, on han quedat a disposició de l'autoritat militar.

El Centre Obrer ha estat clausurat.

LES SUBSISTENCIES

El governador ha llegit als periodistes un telegrama del president de la Junta Central de Proveïments, en el qual assabenta que l'única classe de sucre que hi ha taxada és el blanquet, que es ven a la fàbrica a 1'60 pessetes el quilo.

Manifesta també que pel moment aquesta classe de sucre no es vendrà als fabricants de dolços i altres transformacions: que únicament es vendrà als detallistes per al consum públic.

Finalment fa avinent que les Juntes provincials de proveïments no han de permetre que surti sucre del territori de llur jurisdicció sense permís de la Junta Central.

Un cop llegit aquest telegrama, un periodista ha dit al governador:

—Si el preu de fàbrica és de 1'60 el quilo com poden vendre'l els detallistes a 1'75, preu en que està taxat?

El general Lossada ha respost que això és el que estudiaria, posant una taxa que permeti el guany legítim del magatzemista i detallista. Digué que el primer és el que surt perjudicat amb la taxa actual, puix ha de vendre a 1'70 el quilo, tenint sols deu cèntims per portar-lo des de la fàbrica. En canvi el detallista, si no guanya tampoc perd, perquè amb els cinc cèntims pot pagar el transport.

Aleshores s'ha fet observar també al general Lossada que en aquest cas no s'hi troben els detallistes dels pobles de la «provincia», als quals afecta la taxa, perquè el transport els costa més.

Ha acabat dient el governador que la taxa del sucre es revisaria a la propera reunió de la Junta de Proveïments.

Un altre periodista ha fet notar al governador que el pa que ara serveixen els forners és d'inferior qualitat.

A això ha contestat el general Lossada que la qüestió del pa i de la carn l'ha assumida el nou alcalde el qual es troba disposat a prestar tot el seu apoi en la qüestió de les subsistències, cosa a la qual — deia el governador — s'havia negat l'anterior.

UN SINDICALISTA

Per la policia fou detingut el conegut sindicalista Joan Martínez Expòsit (a) «Madriles», que no ha estat ja diverses vegades per suposar-se'l complicat en atemptats i atracaments.

DILIGENCIES

Ha sortit cap a Manresa, Terrassa i Sabadell, amb l'objecte de practicar algunes diligències relacionades amb l'assalt a la Caixa d'Estalvis de Tarrassa i amb l'ocupació de bombes, el comandant d'infanteria En Francesc Pérez Garbey, jutge permanent de causes d'aquesta Capitania general.

AL PALAU DE JUSTICIA

Sobre la remoció de part del personal alt i baix del Palau de Justícia, per abusos, negligència i immoralitats en l'administració de justícia, resulten 15 oficials criminalistes i 3 auxiliars d'aquests, més 6 oficials civilistes; total, 24.

A més s'instrueix expedient contra 6 secretaris judicials (escrivents), 4 secretaris de Sala (relators) també expedientats, 4 jutges de primera instància i instrucció, a dos dels quals se'ls trasllada de destinació i altres dos, se'ls proposa per a quedar excedents (separats del servei).

De les 20 secretaries judicials (escrivanies) no s'ha remogut cap oficial ni auxiliar, en les 5 secretaries dels senyors Claveria (don Artur) del Jutjat de lNord; Codorniu, del de la Universitat; Valls i Serrano Flores, del Jutjat del Sud, i Casanovas del de l'Audiència.

En les restants 15 escrivanies hi ha hagut remoció de part del personal.

Es diu també que de l'expedient o Memòria, de la inspecció, resulten dos jutges premiats.

LA PRESIDENCIA DE LA JUNTA DE REFORMES SOCIALS

L'alcalde nou, ha delegat en el senyor Vilà, Francesc X. i Teixidor regidor síndic, la presidència de la Junta de Reformes Socials.

BARALLA

Per qüestions del Sindicat es barallaren Josep Solano Quisquilla, de 25 anys, i Felin Sanmartín de 42.

Aquest causà a l'altre una ferida punxant a l'avantbraç.

Succeí el fet a lcarrer de Consell de Cent.

LES DENUNCIES CONTRA L'AJUNTAMENT

El governador ha fet remesa a l'alcalde de totes les denúncies que ha rebut sobre l'Ajuntament.

Lh'ora de repartir la correspondència

L'Administració de Correus comunica el següent :

«Com sigui que algú ha censurat el nou horari que recentment s'ha establert per al repartiment de la correspondència, l'Administració Principal de Correus es considera obligada a explicar les raons en les quals s'ha fundat per acordar la modificació.

No és exacte que els carters surtin una hora més tard a efectuar els tres primers repartiments, ja que sols s'ha diferit mitja hora el primer, que abans s'efectuava a les vuit, perquè la majoria dels despatxos i establiments comercials no s'obren fins a les nou, i els carters no podien remetre bona part de la correspondència, singularment la certificada; sols s'ha diferit mitja hora el segon, que abans es portava a cap a les onze, amb el fi que pogui ésser repartida tota la nombrosa correspondència que es rep per l'«trés de Madrid», que entra en l'Administració a les deu; i sols s'ha retrassat vint minuts el tercer repartiment, que abans s'efectuava a les tretze hores, amb el fi que quedi totalment repartida la correspondència de l'estranger que entra en l'Administració a les tr'30 aproximadament.

El repartiment que realment s'ha diferit, no més de tres hores, com es diu, sinó una mica més de dues, és el quart, i això obedeix a què, havent-se considerat necessari perfeccionar el de la correspondència dirigida a l'interior i l'únic mitjà per aconseguir-ho de moment, consistia en establir-ne un de complet, el més tard possible, que avanqués tots els barris de la població, s'acordà fixar el dit repartiment entre les 16'30 i les 17 hores, mercès a la qual cosa s'aconseguexi:

Primer. — Que la correspondència de la línia de Picamoixons, per Vilafranca, que entra en l'Administració a les 14'10 hores, i que d'ordinari no arribava al quart repartiment, per la qual cosa quedava diferida fins el dia següent, sigui remesa als destinataris en la mateixa data de la seva arribada a Barcelona.

Segon. — Que el públic disposi de prop de tres hores més que abans per a poder remetre llur correspondència dirigida a l'interior de la població, per a la qual s'ha establert un bolió especial a l'Administració com ja s'anuncià al públic, que ha fet acollit molt bé la innovació, com ho demostra el què el dissabte últim pugessin a dues mil les cartes per a l'interior que repartiren els carters en aquesta quarta sortida; i

Tercer. — Que així com abans, quan arribava algun correu retrassat després de les 14'30, quedava tota la correspondència diferida fins al primer repartiment del dia següent, ara podrà ésser repartida tota, o bona part, encara que no entri en l'administració abans de les 16 hores.

Al davant de tots aquests avantatges, sols pot posar-se el petit inconvenient que les poques cartes de la línia de l'Alt Llobregat, que abans treien els carters en el repartiment de les 14'20, però que no remetien als despatxos i bastants establiments perquè es trobaven tancats de 13 a 15, es repartien dues hores i minuts més tard, essent escassíssimes les cartes de Manresa, Terrassa i Sabadell que vénen per aquest correu, perquè la majoria de les que es dipositen en els dits punts durant la nit i el matí, són cursades per les expedicions del correu descendent de Saragossa i lleuger de Lleyda, que arriben a aquesta administració a les 8'35 i a les 11'30.

Butlletí internacional

17 d'octubre de 1923

MILLERAND I MASARYK

Mentre a Berlín i a les altres terres alemanyes continuen els aldarulls sagnants produïts per les manifestacions tumultuoses dels treballadors sense feina, i a Londres està reunida i celebra les seves sessions la Conferència Imperial, a París és rebut amb totes les honors i tota la cordialitat el President de la República Txecoeslovaca, Tomàs Masaryk.

Es evident que, en les circumstàncies actuals d'Europa, aquesta visita té una significació política prou clara. El fet que Masaryk vagi acompanyat de Bènes, el seu Ministre d'Afers Exteriors i l'ànima de la Petita Entesa, dóna encara al seu viatge una transcendència més visible. França cerca el contacte espiritual i diplomàtic amb la Petita Entesa per a totes les eventualitats de l'esdevenidor.

Els discursos dels dos Presidents, Millerand i Masaryk, no han ultrapassat els límits de la discreció protocolària. Han sigut, però, prou expressius. Millerand ha repetit, en síntesi, les seves paraules d'Evreux i de Louviers, paraules que insisteixen en la coneguda tesi francesa, exposada tantes voltes per Poincaré en els seus discursos dominicals. Masaryk ha recollit molt discretament la tesi francesa en l'afer de les reparacions i l'ha compartida.

Però si la coincidència entre la tesi exposada per Millerand i la tesi exposada per Poincaré és absoluta, la diferència del to és evident. I el to del discurs de Masaryk ha rimat sense cap dissonància amb el to del discurs de Millerand.

Indica aquesta notòria diferència de to una evolució imminent en l'actitud de França? Les converses iniciades entre Huc Stinnes i el general Degoutte produiran algun resultat pràctic en ordre a la resolució definitiva de l'afer de les reparacions? La crítica situació d'Alemanya ho exigeix imperiosament.

La Petita Entesa té com a objectiu essencial mantenir la pau i l'estabilitat dels països que podrien anomenar-se danubians. Però les convulsions comunistes o els rampells imperialistes d'Alemanya podrien amenaçar ambdues coses. I és per això que Masaryk i Bènes, davant la incertitud de l'hora actual, cerquen l'ajut diplomàtic i el concurs actiu de França.

La visita del President de Txecoeslovàquia a París és, doncs, un acte de pau. I és, també, una sobirana lliçó de la història. No fa encara deu anys l'imperi austro-hongarès era una de les primeres Potències del món, una de les sis grans Potències europees. Bohèmia, que era un país relativament petit i poc significant dintre de l'imperi, demanava endebades la seva autonomia. I ara aquell gran imperi s'ha desintegrat i Bohèmia, renascuda a la vida internacional amb el nom de Txecoeslovàquia, és la Potència inspiradora de la Petita Entesa, àrbitre dels països danubians, mentre Austria i Hongria són pobles febles, reduïts, que han de cercar la benvolença dels governs de Praga. En la geografia política de l'Europa central, avui Praga pesa molt més que Viena i que Budapest juntes.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Les Idees i les Imatges

UNA ALTRA OBRA POETICA I TEATRAL EXEMPLAR (1)

Deia, no fa gaire, En Cristófor de Domènech — i a propòsit, justament, de la «Medeia», d'En Francesc Pujols— que «els catalans actuals, després de llargues vacillacions, comencen tot just ara d'empendre un camí netament conscient».

Completament d'acord.

Parlàvem ahir, precisament, d'una d'aquestes conscients monjoies: el drama «Maillde d'Anglaterre», d'En Ferran Soldevila.

Avui anotarem al marge d'una altra preada fita contemporània catalanesca, una obra teatral també: la tragèdia «Medeia», d'En Francesc Pujols.

Una i altra obra, són dos extrems, dos extrems oposats, dos extrems oposats que es toquen, però. Ambdues ens donen idea clara de les extraordinàries possibilitats dfertes; pel classicisme. S'avaloren l'una i l'altra.

En el drama d'En Ferran Soldevila— obra remarcable d'elegancia formal, d ediscreció ètica, i d'humana disciplina — la saba vital hi corre a través d'unes artèries i vènes potser un xic massa primes. En canvi, en la tragèdia pujoliana, el suc vital s'hi acumula, en excès, a doll ple. La primera és massa lineal; la segona és massa acolorida. Hi ha massa angles a l'una; hi ha massa corbes a l'altra.

L'obra d'En Francesc Pujols, cal reconèixer-ho tanmateix, s'endinsa més en el cor, cou més al cervell, fa panteixar amb molta més de força la totalitat del nostre ser. Es l'obra d'un gran poeta — i l'adjectiu no li ve gran. L'obra d'un gran poeta que fa endevinar l'existència d'un pensador pregon.

La nova tragèdia de «Medeia» que ens ofereix En Pujols, segons els preceptes, i més encara, segons les habitudes classicistes de tots els temps dels vells grecs encà, no té un argument originat pròpiament dit, en el sentit equivocat del mot i concepte moderns. L'obra és inspirada, en l'essencial, en la tragèdia d'Eurípides. I a malgrat d'això, remarquem, si us plau, la seva ferma i decisiva novetat.

Heu's aquí la veritable avantguarda.

Cada dia estem més convençuts de la prematuritat, de la gratuitat, de l'ilusionisme de les marques o etiquetes que la crítica contemporània posa damunt la producció artística i literària contemporània.

Les nostres opinions sobre la bondat o la insignificància d'un home o d'una obra, no són sinó pressentiments. Uns pressentiments que poden fallar.

Es la posteritat l'única que ens posarà en el lloc que ens correspon.

Si el nostre pressentiment crític val, però, alguna cosa, no vacillem en pronosticar que, entre les obres que restaran del período netament conscient — al·ludit per En Cristòfor de Domenech — emprès pels catalans actuals, assolirà un alt lloc d'honor, la tragèdia de «Medèia» del nostre Francesc Pujols.

JOSEP MARIA JUNOY

(1).—Francesc Pujols: «Medeia» (tragèdia en tres actes). Barcelona. 1923.

Vida marítima i comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dimecres, dia 17.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Romeu», de Cádiz, amb càrrega general i 12 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 84 passatgers.
Vapor italià «Cimarosa», de Trieste, amb càrrega general i 6 passatgers.
Vapor americà «Independence», de Manila, amb càrrega general.
Vapor italià «Tomaso di Savoia», de Buenos Aires i escales, amb càrrega general i 12 passatgers.
Vapor italià «Ansaldo San Giorgio III», amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Veler italià «Maria Assunta In Cielo», en last, cap a Tabarca.
Veler italià «Catalogne», en last, cap a Portocorsolo.
Vapor espanyol «Vicente La Rodas», amb càrrega general, cap a València.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Trini», de trànsit, cap a Palamós.
Vapor espanyol «Santiago López», amb càrrega general, cap a Avilés.
Vapor anglès «Skipsea», amb càrrega general, cap a Nova York, via de València.
Vapor espanyol «Roger de Flor», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Tambre», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.
Vapor italià «Tomaso di Savoia, de trànsit, cap a Gènova.
Vapor espanyol «Ampurdanès», amb càrrega general, cap a Rosès i escales.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 13 d'octubre de 1923

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat Candeal de Castella, de 40 a 43 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat xeixa, de 41 a 41'50 pessetes els 100 quilos, sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa Candeal, de 40 a 41'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura blanquet, de 37'50 a 38 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura Crucher, de 38'50 a 39'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella, a 41'75 pessetes els 100 quilos.

Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca superior, de 61 a 62 pessetes els 100 quilos; extra blanca corrent, de 60 a 61; segones, a 36'50; terceres, a 31'50; quartes, a 30; extra força de blats nacionals, de 76 a 80; segones, de 35'50 a 36; terceres, de 30 a 30'25; quartes, de 29'50 a 30.

Arròs: Benlloch zero, de 55 a 56 pessetes els 100 quilos; Benlloch floret, de 58 a 59; Benlloch selecte, de 60 a 61; Benlloch matisat, de 59 a 60; bomba pur corrent, de 95 a 105; bomba pur superior, de 113 a 121.

Garrofes: de Vinaròs velles, a 20'23 i noves, a 21'61 pessetes els 100 quilos; roges velles, a 28'23; de Mallorca, velles, a 15'47; d'Elx-Elx velles, a 18'47; de Tarragona velles a 20'23 i noves a 21'61; de València, a 20'23; de Xirivella a 20'80; de Portugal, a 19'61; de Gandia, a 21'42.

Despulles: de segó, a 5'71 pessetes els 100 quilos; de segonet, a 6'78; de segonet menut, a 6'92.

Escaiola de Sevilla, a 60 pessetes els 100 quilos; estrangera, de 53 a 57 pessetes.

Civada d'Extremadura nova, de 30'50 a 31 ptes. els 100 quilos; de l'Argentina disponible, de 29'50 a 30'50; de Andalusia nova roja, de 30'00 a 30'50.

Veces: de Bulgària, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos; de Navarra, a 70; de Calaf, de 51 a 53; de Màlaga rodones, de 36'50 a 37'50; de Màlaga Canetillades, de 45 a 46.

Ordi d'Extremadura nou, de 29'50 a 30'50 pessetes els 100 quilos; de la Manxa nou, de 30 a 30'50;; d'Alacant nova, de 29'50 a 30.

Faves Extremadura noves, de 42 a 43 pessetes els 100 quilos.

Favons de Sevilla nous, de 41 a 41'50 pessetes els 100 quilos; de Xeret nous, de 42'50 a 43.

Moresc: del Plata disponible vell, de 30'50 a 31 pessetes els 100 quilos; del Plata disponible nou, de 32 a 32'50; del Plata disponible de setembre nou; de 26'75 a 27 caf.; Yellow American 2, disponible, de 30 a 32.

Mill estranger, a 46 pessetes els 100 quilos; mill de la comarca, de 45 a 48 pessetes els 100 quilos.

Erps del país, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Llavor de cànem de l'estranger, a 58 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 90 pessetes els 100 quilos segons número; d'Andalusia pelons, de 80 a 95 pessetes segons número; d'Andalusia alfarnats, de 70 a 110 pessetes segons número; moruns número 30, de 61 a 63; moruns número 28, de 58 a 60; moruns número 28, de 42 a 44 pessetes.

Mongetes: de Castella velles, de 113 a 116 pessetes els 100 quilos; de la comarca, de 93 a 98; de Galatz velles, de 65 a 68; del Japó, a 45; del Danubi, collita 1922, a 60; del Danubi, collita de 1923 cribades, a 73; Xile, collita de 1920, a 28 pessetes.

Fesolets: estrangers, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos; de Castella nous, de 65 a 70.

Llenties, de 105 a 180 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 40 a 43 pessetes els 100 quilos.

Nota. — Els preus s'entenen sense drets de consums, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

CACAUS

Dia 13 d'octubre de 1923

Completa paralització del mercat, per esperar els compradors la primera arribada de campanya de Fernando Póo, que està en camí i que es creu que porta unes mil tones per a Barcelona i el Nord d'Espanya.

Cotitzem nominalment:

Fernando Póo extra, 3'35 pessetes.
Fernando Póo superior, a 3'30 pessetes.
Fernando Póo corrent bo, a 3'20 pessetes.
Fernando Póo corrent baix, a 3 pessetes.
Caracas extra Sant Felip, torrat, a 5'50 pessetes.
Caracas natural, a 4'75 pessetes.
Guaiaquil Arriba època, a 4'10 pessetes.
Guaiaquil Balao, a 3'95 pessetes.
Per quilo, drets de Duana pagats.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 13 d'octubre de 1923

(Informació Matutano)

Alls de primera, de 34 a 37 pessetes la dotzena de forcs, de segona, de 40 a 45.

Cebes de Figueses, de 17 a 18 pessetes els 100 quilos.

Patates del bufé, de 21 a 23 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 25 a 26.

Raim de València, de 10 a 13 pessetes els 10 quilos de Vilanova-Sitges, de 7 a 9; Piiapoll del país, de 4 a 6 pessetes.

Boniat de Mallorca, de 19 a 20 pessetes els 100 quilos; idem del país, de 14 a 16.

Tomàtecs del país, de 2 a 4 pessetes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 10 a 16 pessetes els 10 quilos.

Pomes d'Aragó, de 7 a 11 pessetes els 10 quilos.

Préssecs, de 9 a 14 pessetes els 10 quilos.

Albergínies, de 5 a 7 pessetes el centenar.

Magranes, de 8 a 11 pessetes el centenar.

Llimones, de 8 a 11 pessetes el centenar.

Plátans, de 1'10 a 1'40 pessetes la dotzena.

Melons de València, de 12 a 17 pessetes la dotzena.

MERCAT DE GIRONA

Dia 13 d'octubre de 1923.

Blat, a 42 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 30 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 30 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 33 pessetes els 100 quilos.

Moresc, de 34'50 a 35 pessetes els 100 quilos.

Fesols menuts, de 82 a 85 pessetes els 100 quilos.

Fruites, de 35 a 100 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 41 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 75 a 150 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, a 58 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 220 pessetes els 100 quilos; llana negra, a 215.

Arròs, de 54 a 102 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 20 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 14 a 15 pessetes els 100 quilos.

Patates, a 20 pessetes els 100 quilos.

Olis, de 210 a 245 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 40 a 45 pessetes els 100 quilos.

Formatges a 10 pessetes el quilo.

Carbó vegetal, a 24 pessetes els 100 quilos.

Sucre, de 2 a 3'50 pessetes el quilo.

Mill, de 40 a 42 pessetes els 100 quilos.

Panís, a 48 pessetes els 100 quilos.

Avellanes, de 75 a 80 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 250 a 800 pessetes una; bous de 250 a 800 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 8 a 12 pessetes; pollastres, de 3'50 a 8 pessetes; conills, de 3'25 a 5'50 pessetes; ous, a 2'75 pessetes la dotzena.

MERCAT DE REUS

Dia 13 d'octubre de 1923.

Olis. — Borges d'Urgell, a 31'50 pessetes els 15 quilos; Aragó, a 32; Tortosa, de 29 a 30'50; Camp, a 32.

Mercat encalmat. A Andalusia s'inicia una alça que aquí encara no ha repercutit.

Avellana. — En gra de primera, a 102 pessetes el quintà; en gra de segona, a 95 pessetes el quintà; negreta propietari en crosta, a 62 pessetes el sac de 58'400 quilos; comú en crosta, a 60 pessetes el sac de 58'400 quilos.

Mercat sostingut.

Ametlla. — Mollar en crosta, a 59 pessetes el sac de 50'400 quilos; llargueta en gra, a 130 pessetes el quintà esperança en gra, a 105 pessetes pessetes el quintà; comú en gra, a 95 pessetes el quintà.

Mercat encalmat.

Vi. — Blanc, a 9 rals grau i carg.; negre, a 9; Priorat, a 9'50.

Garrofes, nova, a 6'50 pessetes la quartera de 40 quilos; idem vella, a 8 pessetes la quartera de 40 quilos.

Ordi, a 13'25 pessetes els 70 litres.

Blat comú, a 22 pessetes els 56 quilos.

MERCAT DE TARREGA

Dia 13 d'octubre de 1923.

Blats blancs, a 44'50 pessetes els 100 quilos; roig de força, a 45'50 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 27 pessetes els 100 quilos.

Moresc, a 35 pessetes els 100 quilos.

Favons, a 45 pessetes els 100 quilos.

Alfals, de 14 a 15 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, a 14 pessetes els 100 litres; d'Aragó, a 30 pessetes.

Alcohol, a 2'10 pessetes els 100 litres.

Mistela, a 45 pessetes els 100 litres.

Anisats, de 120 a 325 pessetes els 100 litres.

Oli, de 8 a 8'50 pessetes el quartà.

Ous, a 3'75 pessetes la dotzena.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
» 100 Exterior »	190'00
Accions Nord d'Espanya	676'00
» Alacant	673'00
» Andalusos	560'00
Renda russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Río Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	55'35
Accions Rio Tinto	28'05

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	140'00 per cent
Isabel	143'50 » »
Unces i mitges unces	139'50 » »
Quart d'unça	139'50 » »
1/16 d'unça	139'50 » »
Francs	139'50 » »
Dòlars	7'20 » »
Lliures	35'50 » »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G.ans

PREUS DE COMPRA

Billets: Francesos,	44'30
» Anglesos,	33'30
» Italians,	33'40
» Belgues,	38'20
» Suïssos,	131'75
» Portuguesos,	0'25
» Alemanys,	0'0003
» Austriacs,	0'0125
» Holandesos,	2'75
» Russos,	0'00
» Grecs,	00'0
» Suecs,	1'75
» Noruecs,	1'05
» Dinamarca,	1'12
» Romania,	3'20
» Turquia,	3'50
» Estats-Units,	7'31
» Canadà,	7'22
» Argentins,	2'37
» Uruguais,	5'25
» Xilens,	0'75
» Brasilers,	0'60
» Bolivians,	1'75
» Peruans,	25'00
» Paraguais	0'10
» Venezuela,	00'00
» Japonesos,	2'90

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	17.07	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	16.02	15.95	00.00	00.00		00.00
Març	15.77	15.70	00.00	00.00		00.00
Maig	15.51	15.48	00.00	00.00		00.00
Juliol	15.14	15.10	00.00	00.00		00.00
Octubre	16.72	16.67	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Nbre	17.31	00.00	00.00
	Novembre	Gener	Gener	17.38	00.00	00.00
» Sakellaridis	00.00	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	30.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	28.60	28.86	28.72	00.00
Març	28.65	28.96	28.80	00.00
Maig	28.64	28.98	28.80	00.00
Juliol	28'05	00.00	00.00	00.00
Desembre	29.11	29.47	29.28	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	29.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	28.60	00.00	00.00	00.00
Març	28.42	00.00	00.00	00.00
Maig	28.41	00.00	00.00	00.00
Juliol	29.21	00.00	00.00	00.00
Desembre	28.83	00.00		00.00

Barcelona, 17 d'octubre de 1923

BORSA DE BARCELONA

17 octubre de 1923

COTITZACIÓ UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 61'90 a 61'70 i a 61'85, Alacants de 61'35 a 61'15 i a 61'30, Andalusos a 52'50 i a 52'30, Autòmnibus a 89'00, Filipines a 234'00, i Gran Metropolità a 123'00 i a 122'50.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords entre 61'70 i 61'80, Alacants de 61'15 a 61'30 i a 61'25, Andalusos a 52'30, Orenses a 14'60, Colonial de 63'50 a 63'25, i en tancar són oferts a 63'00; Gran Metropolità de 125'00 a 124'50 i a 125'50, i Transversal de 137'00 a 138'00 i a 136'00, i de tanca eren demanats a 136'50.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 61'75, i Colonial a 62'50.

DIFERÈNCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca de d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, únicament tenen variació els Nords, que pugen 0'10.

De la del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, baixen els Nords 0'10, i tampoc hi ha cap variació dels restants valors operats.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 44'70; suïssos, 132'20; belgues, 38'60; lliures, 33'45; lires, 33'75; dolars, 7'375; marcs, 0'01; corones, 0'015.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 100'25.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., * a 115'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, * a 102'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 95'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 %, * a 99'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'25.
S. A. Colònia Güell 6 %, a 94'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, * a 00'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 92'25.
Mines de Potassa de Súria 7 %, * a 98'75.
Gran Metropolità 6 %, a 97'00.
General Tramvies de Barcelona 6 %, * a 99'75.
Hotel Ritz 7 %, * a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6 %, * a 93'00.
Productes Pirelli 6 %, a 95'00 i 95'50.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 %, a 92'50.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat		
Interior A		71'00
» B		70'90
» C		70'90
» D		79'80
» E		70'70
» F		*71'00
» G i H		71'00
Exterior A		80'50
» B		85'00
» C		85'60
» D		85'30
» E		84'75
» F		84'60
» G i H		*87'00
Amortit. 5 % A		94'80
» B		*95'00
» C		94'80
» D		94'75
» E		*94'25
» F		*94'50
Amortit. 5 % A		85'00
» 1917 B		84'50
» C		84'65
» D		*84'50
» E		*84'25
» F		*84'40
Tres v. gener	1924 A.	*101'15
» v. »	1924 B.	101'25
» v. febrer	1924 A.	*101'90
» v. »	1924 B.	101'90
» v. octubre	1923 A.	*99'85
» v. »	1923 B.	*101'90
» v. Nbre.	1923 A.	*100'90
» v. »	1923 B.	*100'90
Estrangers		
Cèdules Argentines 6 %		2'43
Obligacions		
Port de Barcelona		*88'75
» de Melilla		*88'00
» de Sevilla s. D.		*93'00
» de Gijón Musel		*96'00
Gob. Imp. Marroc 5 %		79'00
Caixa d'Amort. 5 %		88'15

Ajuntaments i Diputacions		
Municipi semestre		77'00
»	1906 B.	77'75
»	1907 D	*75'00
»	1910 D	*74'00
»	1912 B	*74'25
»	1912 E	79'50
»	1912 F	79'00
»	1913 B	*75'25
»	1916 B	*75'00
»	1917 B	*75'25
»	1918 B	75'50
»	1919 B	75'50
»	1920 B	75'00
»	1921 6 %	97'00
Eixample	1899	95'00
»	1907	*90'00
»	1913	88'65
Bons Reforma		*82'00
Diputació Antigues		77'50
» B		*76'00
» C		*74'50
Mancomunitat	1913	71'75
»	1920	76'75
Caixa Crèdit Com.		*70'00

Ferrocarrils i tramvies		
Nord Espanya 1.ª s.		*34'35
» » 2.ª s.		81'85
» » 3.ª s.		*82'65
» » 4.ª s.		*82'50
» » 5.ª s.		*83'00
Especials Pamplona		52'00
Prioritat Barcelona		66'65
Asturies 1.ª hipoteca		82'50
» 2.ª		*81'85
» 3.ª		82'00
Joyda a Reus		*68'00
Vilalba a Segovia		*74'00
Especials Almansa		73'50
Almansa a València ad.		*63'65
Mines Sant Joan		67'75
Alsassua i Sant Joan		*84'50
Osca a França		77'00
Nord especial 6 %		101'85

Alacant 1.ª hipoteca		69'00
» 2.ª »		71'00
» 3.ª »		* 71'25
» A		* 91'00
» B		77'00
» C		70'00
» D		68'75
» E		76'85
» F		86'35
» G		100'80
» França 1884		55'25
» » 1878		* 52'00
» Directes		* 51'25
Córdoba a Sevilla		53'00
Badajoz 5 %		56'25
Orense A. B. C. D. E. F.		* 35'00
» G. I. H. prior.		84'00
M. Các. i Portugal, 5 %		* 87'75
M. Các. i Portugal, var.		31'75
Andalusos 1.ª 3 %		* 53'75
» 2.ª 3 %		* 59'75
Com.ª Auxiliar de F.-C.		99'00
Gral. Tramv. 4 %		81'00
» » 5 %		88'00
Tramv. St. Andreu		* 73'50
F.-C. Sarrià 6 %		102'00
F.-C. de Catalunya 5 %		80'00
Madrid a Aragó 6 %		92'50
G. F.-C. Catalans 6 %		97'85
Tànger a Fez 6 %		87'25
Tramvies Sevilla 6 %		100'00

Aigua, Gas i Electricitat		
Barcelonesa Elect.	1900.	* 93'00
» »	1907.	88'00
» »	1912.	* 87'75
» »	1913.	* 88'00
» »	6 %	95'25
Aigües Barcelona 5 %		* 88'50
» » 6 %		100'50
Catalana Gas E.		74'75
» » F.		64'50
» » G. 6 %		93'25
» » Bons		92'50
Mallorquina d'Elec. 6 %		70'00

Energia Elèctrica 5 %		* 86'00
» » 6 %		83'50
» » Bons		91'50
Elèctrica Cinca 6 %		* 91'00
Prod. Forces Motr. 6 %		60'50
» » 7 %		* 80'00
Construccions Elèc. 6 %		* 73'00
Regadius Llevant 6 %		94'00
Hisp. Amer. d'Elec. 6 %		100'50
» » » Bons.		111'00
Coop. Fluid Elèc. 6 %		80'00
Vàries		
Transatlántica 4 %		86'25
» 6 %		99'75
» 6 %	1922	103'75
Canal Urgell		84'25
Asland 6 %		* 95'75
» 7 %		*101'50
Foment d'Obres 5 %		* 84'00
» » 6 %		* 84'00
Carbons Berga		* 82'50
R. C. Regants Ebre		85'00
Construcció Naval 6 %		* 99'50
» » Bons		*102'00
Const. i Paviments 6 %		* 92'00
General Regadius 6 %		* 84'50
Mecànica Vellutera 6 %		* 90'50
A. Forns Andalusia 6 %		* 97'00
Tenería Moderna 7 %		* 95'75
Accions		
Catalana Gas s. D		* 77'00
» » » E		* 71'00
» » » F 6 %		83'25
Hisp. Amer. d'Ele. s. A.		*375'00
» » » s. B.		*200'00
Hullera Espanyola		*120'00
Espanya Industrial		*172'00
Peninsular Telèfons		88'75
Hispano Suïssa		*203'00
Hotel Ritz 6 %		* 68'00
Anònima Cros		*150'00
Banc Barcelona ptes.		* 39'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi 6 quin del tegidor.

Anuncis d'espectacles

Teatre Principal Palace

Direcció artística: Franco Fionti

Avui, dijous, a dos quarts de cinc de la tarda. Primer Matinée Popular a preus econòmics. Butaca amb entrada, 4 pessetes. Seients numerats, 3 pessetes. Entrada general, 1 peseta. Aquests preus estan a l'abast de totes les famílies, perquè puguin gaudir de la bona música. Tot Barcelona passarà pel Teatre Principal. Programa: Primer: l'òpera CAVALLERIA RUSTICANA, pels notables artistes CARME GUITART, MARIUS CORTADA, JOSEP JORDA, PURA TABOADA. Segon: I PAGLIACCI, dos actes, creació del tenor VICENS SAMPERE i dels aplaudits artistes CONCEPCIO COROMINAS, JOAN VALLS, JORDI FRAN. Fixeu's en el cartell. Nit, a les deu. L'òpera AIDA, debutant la novella tiple sopran dramàtica LEONOR FLORES. Ovacions a tota la companyia. — Demà, divendres, debut de la tiple JOSEFINA MAURO. — Dissabte, tercera sortida del divo tenor, JULIÀ OLIVER — Diumenge, a la nit, OTELLO. Gran sorpresa; arribarà el rei dels «Otellos». Butaca entrada, 5 pessetes. Entrada general, 1'25 pessetes. — Dimarts, debut de l'eminent tenor SALUDAS, amb l'òpera LOHENGRIN.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

Avui, dijous, tarda, a les cinc. Espectacles per a infants. La magnífica obra en tres actes, de gran èxit, d'En Josep M. Folch i Torres, L'INFANT QUE NO SAP SON NOM Meravellosament interpretada. Nit. Tertúlia Catalanista. La comèdia moderna, L'INFANT QUE NO SAP SON NOM I ROSES DE TOT L'ANY. — Demà, divendres, a la nit, el gran èxit d'En Sagarra, LES VEUS DE LA TERRA, triomf de l'autor i artistes interpretadors, i el xamós diàleg d'En Montero, LIQUIDO I PLEGO. — Dissabte, a la tarda, LES VEUS DE LA TERRA. A la nit, gran programa estrena de la comèdia en dos actes, d'En Vallmitjana, DON PAU DELS CONSELLS. — Diumenge, a les tres de la tarda. Reposició del magnífic espectacle d'En Folch i Torres, EL PRINCEP BLANC. Preus populars. A dos quarts de sis. La comèdia moderna, L'INFANT QUE NO SAP SON NOM I EL TRUC DEL SENYOR BAGRAMA còmic. LA MALVASIA DE SITGES I DON PAU ELS CONSELLS. Es despatxa a Comptaduría.

Teatre Novetats

Circ Equestre

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, matinée infantil, prenent-hi part el GRAN RASTELLI. Nit, a les deu. Gran Moda. 2 GRANS DEBUTS. 2. Debut de l'extraordinària troupe ciclista,

LES 6 VICTORIA

de l'Olympia de París. Debut dels eminents barristes,

THE ERMINS

del Gran Circ Medrano de París. Ovacions a la vuitena meravella del món

RASTELLI

Èxit enorme de la troupe CEVENES. LES DEVERS, gladiadors romans. JOHN HIGGINE, l'home volant. C. FONTANAS. THE ARQUES, etc. Entrades còmiques pels aplaudits clowns POMPOFF-THEDY i EMIL, NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK. — Demà, divendres, a les deu de la nit. Dissabte i diumenge, tarda i nit, escollits programes.

Es despatxa a Comptaduría.

ELDORADO

Companyia de sarsuela de JOAN VILA en la qual figuren els populars artistes Roser Leon's, Maria Lacalle, Francesc Gallego, Maian Ozores. — Avui, dijous, tarda, a les cinc. L'encisador entremès de Pau Parellada, música del mestre Navarro, POBRE PASCUALI. El celebradíssim i ovacionat sainet en dos actes i tres quadros, de Carles Arniches, música del mestre Antoni Estremera, MARIQUITA LA PISPAJO O NO HAY BIEN COMO LA ALEGRIA. Grandiós triomf personal de Maria Lacalle i Francesc Gallego. Nit. Grandiós festival a benefici de les escoles i germandat de l'Associació de la Dependència Mercantil. Programa extraordinari. ESTRENA de l'entremès PA QUE LA VIA USTE HABLA, LA MONTERIA, i concert per Santiago Torramadé (violoncel), Ricard Fusté, ELENA FONS i Antoni Saludas. Detalls per cartells i programes especials. — Demà, divendres, a la tarda, POBRE PASCUAL i MARIQUITA LA PISPAJO. Nit, a petició del nombrós públic, representació extraordinària del celebrat sainet en dos actes, CANDIDO TENORIO, de gran i legítim èxit.

ELDORADO

Avui, dijous, nit, a tres quarts de deu, GRAN FESTIVAL en honor de l'ASSOCIACIO DE LA DEPENDENCIA MERCANTIL, en commemoració del XXV aniversari de la seva fundació i a BENEFICI de les seves ESCOLES NOCTURNES i GERMANDAT. COLOSSAL PROGRAMA. Primera part: ESTRENA de l'entremès original de Ricard Vivas Díaz i Hilari Gutiérrez Gil, ¡PA QUE LE VIA USTE HABLA...! Representació extraordinària de la popular sarsuela en dos actes, original dels senyors Ramos Martín i el mestre Jacint Guerrero, LA MONTERIA, colossal èxitàs de la companyia. Triomf indiscutible dels notabilíssims artistes Roser Leonis, Ricard Fusté, Felisa Herrero, Francesc Gallego, Carles Rufart. Segona part. GRAN CONCERT pels eminents artistes SANTIAGO TORRAMADE (violoncel). I. «Elegie», G. Fauré; II «Allegro apasionato», Saint Saëns. Pianista mestre Joan Rosés. RICARD FUSTE (baríton). I «Andrea Chenier», Giordano; II «El que et diria», Morera. ELENA FONS (Mezzo-soprano) I «Carmen» (Havanera), Bizet; II «La Favorita» (¡Ho mio Fernando!), Donizetti; III «Las hijas del Zebedeo», Chapí. ANTONI SALUDAS (tenor). «Ce vous m'avez compris», Denza; II «Lohengrin» (Racconto), Wagner. Acompanyants: Joan ROSES (piano), Agustí GRISET (violí), Joan CAMPMANY (Violoncel).

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil SANTPERE - BERGES

Avui, dijous, 18 d'octubre. Tarda, a les cinc. CROCHARD, CORRIDO, INNOCENT I MARTIR. Nit, a les deu. A riure! A LES SIS... CU-CUT. — Demà, divendres, a la tarda, CROCHARD. A la nit, ESTRENA: LA SENYORETA MAMÀ (Amichatis).

TEATRE COMIC

Avui, dijous, nit, a tres quarts de nou en punt. Programa monstre. 14 actes. DON JUAN TENORIO I EL NUEVO TENORIO.

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela operetes i revistes de PEP VINAS

Avui, dijous, 18 d'octubre. Tarda, a dos quarts de cinc. Gran matinée aristocràtica. Primer: per primera vegada en tarda de dia de treball, la grandiosa opereta en tres actes, EL PIERROT NEGRO, amb el quadro plàstico-apoteòsic UNA FESTA A VERSALLES. Segon: en el intermedi del segon al tercer acte, concert pel colossal tenor EMILI VENDRELL, qui cantarà l'aria de «PEL TEU AMOR» i l'aria de «DON JOAN DE SERRALLONGA». Nit, a les deu. Primer: EL CHIQUILLO. Segon: novena representació de l'obra del dia EL PIERROT NEGRO. — Demà, divendres, a la tarda, LA NIÑA DE LOS BESOS I LA MONTERIA, per Emili Vendrell. Nit, LOS CHORROS DEL ORO i 10 representació de EL PIERROT NEGRO. — Aviat, sensacional estrena de LOS MOSQUETEROS DEL REY.

TEATRE GOYA

ALTA COMEDIA

Companyia DIAZ-ARTIGAS

Director MANUEL DIAZ DE LA HAZA

Avui, dijous, a la tarda. Preus econòmics. A dos quarts de cinc. LA PROPIA ESTIMACION. Nit, a les deu. LA DAMA DEL ARMIÑO, creacions totes dues obres, de PEPETA DIAZ DE ARTIGAS. — Aviat. Grandiosa estrena: LAS HERMANAS DE AMOR, d'Henry Bataille, versió espanyola de Salvador Vilaregut.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdies

Avui, dijous, tarda, a les cinc. Matinée de moda popular. Butaca platea amb entrada, 1 peseta. La formosa comèdia en tres actes, de Frederic Reparaz,

LLUVIA DE HIJOS

Nit, a les deu. Moda selecta popular. Butaca platea amb entrada, 1 peseta. Funció organitzada en honor dels senyors Congressistes de la XL Assemblea de la Unió Farmacèutica Nacional. L'èxit de gran broma, en tres actes, dels senyors Gutiérrez Roig i Gabaldón,

EL CONVENIO DE VERGARA

Demà, divendres, tarda, a les cinc. Matinée popular. LLUVIA DE HIJOS. Nit, a les deu. Popular. EL CONVENIO DE VERGARA.

Es despatxa a Comptaduría.

Teatre Barcelona

Gran companyia de comèdia ALBA-BONAFE

Avui, dijous, tarda, a les cinc. Matinée popular. Grandiós èxit. Última representació de la formosa i extraordinàriament aplaudida comèdia en tres actes, original de l'Ilustre dramaturg don Manuel Linares Rivas, COMO DIOS NOS HIZO. A les deu de la nit. La sorollosament aplaudida joguina còmica en tres actes, d'Arnold i Bach, arranjament d'Antoni F. Lepina i Enric Domínguez EL AGUA DEL LOZOYA. A RIURE! A RIURE! A RIURE! A RIURE. — Demà, divendres, a la nit. Tercera de gran moda. Estrena de la comèdia en tres actes, de don Joan López Núñez, EL NIÑO DE LAS MONJAS, estrenada per la mateixa companyia al Teatre del Centre de Madrid, amb èxit innegat.

Gran Teatre del Bosc

Empresa Sindicat Musical de Barcelona. INAUGURACIO DE LA TEMPORADA D'HIVERN, avui, a dos quarts de deu de la nit en punt. Cartell Amadeu Vives. Primer: BOHEMIOS, un acte i tres quadros; segon: MARUXA, dos actes, butaques, 4 pessetes. Entrada General, 60 cèntims. Timbres inclosos.

PALACE CINE

Gran saló de moda

Avui, dijous, tarda i nit, colossals programes. Cinc estrenes. La formosa comèdia ELS ULLS D

Dels Mossos d'Esquadra

La força d'aquest Cos de Moncada, auxilià el Jutjat municipal d'aquella localitat, en les diligències amb motiu de l'alxecament del cadàver del vei Joan Asbert Alvareda, de 35 anys, soltier, que morí asfixiat en un dipòsit de matèries fecals, ocorrent el fet en la forma següent: En passar un porc per damunt de l'esmentat dipòsit, s'enfonsà la tapa, i en donar-se compte l'interfecte que s'enfonsava el porc, l'estirà per a salvar-lo. I en adonar-se'n el seu germà Francesc, també es llançà al dipòsit per a salvar-lo. Atrets pels crits que donava la família, acudiren alguns veins, i el vei Agustí Mas Culla, amb gran perill de la seva vida, i lligat amb una corda baixà al dipòsit, podent ésser extrets els dos germans amb vida, però en estat tan greu que el Joan morí a la poca estona.

La de Masnou, tenint sospites que el subjecte Andreu Ambròs, que prestava els seus serveis com a mosso de pagès al mas «Can Roura», del terme d'Alella, feia temps que feia sostraccions d'un calaix, consistents en bitllets del Banc d'Espanya, es posà la força a l'aguait, sorprenent-lo infraganti, a la matinada, i en el precis moment que sostreia un bitllet de cent pesetes. Interrogat convenientment, manifestà ésser l'autor de les esmentades sostraccions, les quals sumen un total de 387 pessetes, i han estat totes recuperades. L'esmentat subjecte, amb la dita quantitat, ha estat posat a disposició del jutjat municipal d'Alella ; amb les primeres diligències portat al d'Instrucció de Mataró.

La de Borredà posà a disposició del Jutjat al subjecte Antoni Casals Roca, per furt d'una càrrega de llenya i plançons que portava carregada en un matxo i que havia tallat i sostret d'un bosc d'aquell terme.

La de Sant Cugat del Vallès posà a disposició del Jutjat els germans veins d'aquesta capital, Francesc i Bartomeu Albarich Navarro, per haver-los ocupat una quantitat de raïm, que havien sostret d'una vinya d'aquell terme.

La força de Sant Cugat del Vallès posà a disposició del Jutjat els subjectes veins d'aquesta ciutat, Joaquim Prats Pelegrí i Ramon Mas Seronells, per haver-los ocupat dos cistells de figues d'uns 60 quilos de pes, que acabaven de furtar de diferents propietats d'aquell terme.

La d'Hospitalet posà a disposició del Jutjat de la localitat, el vei Carles Herbera Mateu, de 62 anys, casat, natural de Sudanell (Lleyda), per haver agredit la seva muller Teresa Valle, causant-li contusions i una ferida al pòls dret, de pronòstic reservat.

La de Cornellà posà a disposició del Jutjat d'Instrució de Sant Feliu de Llobregat, el subjecte Josep Pastor Sánchez, major d'edat, que el tenia reclamat en causa sobre estafa.

La de Serdanyola denuncià un subjecte per danys a la propietat.

La de Piera denuncià al Jutjat corresponent un subjecte per danys a la propietat.

La de Cornellà denuncià un subjecte per infringir el reglament de policia de carreteres.

La de La Garriga, tenint notícia que al vei de Vich Llucià Clarà Clarà li havien robat 500 pessetes i sospitant que era el dependent que havia tingut a casa seva, treballant, Antoni Reixach Morera, de 17 anys, natural de Vich, es feren les oportunes diligències, les quals donaren per resultat la detenció de l'esmentat Reixach. Interrogat convenientment, després d'alguns embolics, va declarar-se autor del fet, manifestant que havia penetrat a casa En Clarà mitjançant una clau que havia pres estant de dependent i que s'apoderà de tres bitllets de 100 pessetes cada un dels cinc que hi havia a un armari, ocupant-se-li tres bitllets de valor 250 ptes, i una restants les havia gastades. El dit subjecte i la quantitat de referència fou posat a disposició del Jutjat d'Instrucció de Vich.

Tribunals

Assenyalaments per avui

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera

Figueres. Intimació de comiat. Mercè Serra contra Joan Teixidó.

Sala segona

Tortosa.—Major quantia. Josep Solà contra Joaquim Jaques.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera

Audiència. Drassanes. Quatre orals per Furt, lesions, rapte i dispar.

Secció segona

Universitat. Homicidi per imprudència, processat Francesc Mas.

Secció tercera

Hospital. Homicidi. Sod. Violació de sepultura.

Secció quarta

Concepció. Homicidi. Contra Josep Bau.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a demà s'han fet els següents assenyalaments.

Antejudicis a les nou

Núm. 1.204; per accident del treball de l'obrer Pau Gonzalo contra el patró Joaquim Rivera i Caixa de Previsió.

Núm. 1.205; per accident del treball de l'obrer Josep Martínez contra el patró Josep Gran i Josep Oriol.

Núm. 1.206; per accident del treball de l'obrer Josep Lejara contra el patró E. Rany i Mútua Regional.

Núm. 1.207; per accident del treball de l'obrer Joan Frutos contra el patró Ferrocarril del Nord.

Judicis a les deu

Núm. 917; per accident del treball de l'obrer Manuel Lidón contra el patró Companyia General de Materials per a la Indústria i Mútua de Descarregadors. Jurats: patrons, Vila, Moreno i Mesquida; obrers, Corbí, Redondo i Llorens.

A un quart d'onze

Núm. 981; per accident del treball de l'obrer Carles Pérez contra el patró Pere Fusté i Mútua Regional. Jurats: patrons, Jeremias, Torrach i Vila; obrers, Caballer A., Asencio i Llorens.

A les onze

Núm. 987; per reclamació de salaris de l'obrer Josep M. Planàs contra el patró Ràfols, Cortinas i Herrero. Jurats: patrons, Vila, Valls i Banús; obrers, Andreu, Gené i Canut.

A un quart de dotze

Núm. 1.012; per reclamació de salaris de l'obrer Ramon Avillar contra el patró H. Miralles. Jurats: patrons, Costa, Mestre i Casals; obrers, Canut, Viure i Miret.

DELS JUTJATS

Ha estat detingut Narcís Serramalera, dependent de la casa Bonaventura Brufau, el qual s'havia apoderat de diverses peces de roba, venentles pel seu compte.

Al domicili li foren trobades dues peces i quatre llençols.

—

En Joaquim Martín ha presentat al Jutjat de guàrdia una denúncia contra Josep Maria Segura, resident a Saragossa, per haver-li estafat 825 pessetes.

—

Reclamada pel Jutjat de Granollers, acusada d'un delicte de furt, ha estat detinguda una dona anomenada Amèlia Guasch.

—

Ignasi Solana i Fernández fou agafat, acusat d'estafa, el qual delicte va cometre l'any passat. Era reclamat pel Jutjat de la Llotja.

Ha sortit
El segon volum de
Els poetes d'ara:
Clementi a Arderiu
Cada volum, **0'75 pessetes**
Dipòsit: Impremta «Omega», carrer Ample, número 53.

Ulceres varicoses
que dataven de 8 anys
curades en 1 mes

Reumatismes
Artritismes
Arterio-Esclerosis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatòries conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa enèrgica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongestionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artritisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escròfula i Enfisema, Gota, (Reumatismes i tots els accidents sifilítics hereditaris o adquirits.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

EN TODAS PARTES

hoy día aprecian las incomparables cualidades higiénicas y curativas de los **Lithinés del Dr Gustin** por realizar de la manera mas ácertada y economica la cura de agua mineral en casa. El agua mineralizada con los Lithinés es tan eficaz como la mejor agua mineral bebida en el mismo manantial. Al eliminar el ácido úrico, preserva y cura todas las afecciones de los

RIÑONES, VEJIGA, ESTÓMAGO HÍGADO, ARTICULACIONES

Los Lithinés del Dr Gustin opera una verdadera limpieza en los riñones y arrastran asi todas las impurezas del organismo.

La caja de 12 paquetes para hacerse 12 litros de agua mineral : 1 pta 50.

Basta hacer disolver en un litro de agua un paquete de los Lithinés del Dr Gustin para obtener en el acto un agua mineralizada deliciosa, ligeramente gaseosa. — En las colonias, donde el clima es tan propicio á las dolencias del hígado, todos piden particularmente los

Lithinés del Dr Gustin

Pida Vd. en cualquier establecimiento que le enseñen la

Máquina de afeitar "VALET" AutoStrop

No basta ver la "Valet" AutoStrop a través de un escaparate o vitrina para entenderla. Allí se parece a cualquiera otra máquina de afeitar con su estuche de piel, su montura plateada y sus hojas de repuesto.

Solamente teniéndola entre sus manos, viendo cómo se introduce el afilador a través de la máquina, haciéndose cargo de que en diez segundos se da automáticamente a la hoja un filo finísimo, y que para limpiarla bastan únicamente doce segundos; entonces, y solamente entonces, podrá Vd. comprender el verdadero valor de la única máquina que se afila a sí misma.

Modelo "C" Nº. 101. Contiene una máquina "Valet" tres hojas y un cuero afilador todo presentado en un bonito estuche de metal negro **A ptas 12.50**

De venta en todas partes.

Al por mayor: CASA HASSINGER, S. A., Balmes 75, BARCELONA.

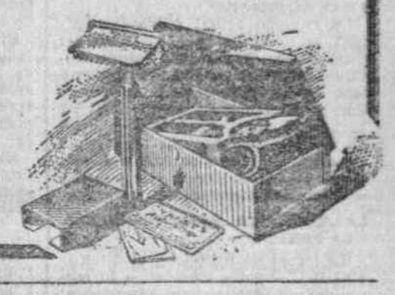

L'Hèrnia
Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou embenatge americà "PERFECT" Aquest còmode i practic aparell elàstic, sense ressort, que s'amotlla al cos com un guant, no té els defectes dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de contenció i curació radical de l'hernia (trencadura). 5.000 pessetes es recalcen al qui demostri el contrari. Desconfeu de certs estrangers que, fracassats en llurs països, circulen per Catalunya anunciant-se en els Hotels, promotent al Tocat coses impossibles. No comprar cap altre embenatge ni braguer, sense abans veure i assaiar aquest meravellós aparell. Assaigs gratis. De 9 a 11 de 3 a 7. Casa PALAU, carrer Ample, número 14 (tocant a l'escalera de la Mercè).

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans
Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regraciem per endavant

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2
BARCELONA

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrnies sense operar és el **BRAGUER MEDICAL VIVES**, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7
Rambla del Centre, 2, pral.-Casa VIVES
(TOCANT AL LICEU)

"CHIC ET SIMPLICITE"

Revista de Modes de París amb traducció castellana
Elegancia sense exageració
100 models i un patró retallat, per 1'50 pessetes
Demaneu-lo a per tot i a son agent a Espanya:
Albert Bonet Merceria - Plissés - Calats Claris, 15.-Barcelona

Joan Punti i Collell, Prev.

Manera d'escriure el Català

75 cèntims

«Foment de Pietat Catalana» i principals llibreries

XALET

a la Bonanova, per estrenar. Rodejat de jardí. Junt a tramvia. Baixos i dos pisos. Calefacció central. Lliure de censos. Facilitats de pagament. Vens per 16.500 duros. També canviaria per casa vella o terreny a l'Eixample. Raó, al mateix propietari: Portal de l'Àngel, 12, pral., 2.ª, de 6 a 8. Telèfon 4428 A.

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Comandes

LINOTIPISTA falta, preferible si sab ortografia catalana. Vich, núm. 18.

CORREDORS per article aplicable al comerç i industria. R.: Blay, 51; de 9 a 10 i de 3 a 4.

NOI DE 15 ANYS per a repartiment. Valencia, núm. 342, Comestibles.

COPIES A MAQUINA Canuda, núm. 28, segon.

Vendes

Torra a Gràcia 3.000 pams de baixos i pis sense gravamen, preu 50.000 pessetes.

Terreny de 20.800 pams ferm 24 m. fatxada i 30 de fondària, lliure gravàmen.

Torre es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.

Auto Ford Sedan, molt bon estat a tota prova, per 3.800 pessetes.

Casa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.00 pams en poble prop d'aquesta preu 21.500 pessetes.

Es ven finca de 29.000 pams amb gran hort i casa pròpia per a vaquería, prop de Barcelona, per 40.000 pessetes.

Auto semi-nou, dos baquets marca Doby, roda recanvi, vene per 3.500 pessetes.

Casa torre gran, en poble proximi Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pts.

Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 °/o per 35.500 duros.

Torre es ven, pèu tranvia, aigua, gas, electricitat, i confort modern, baratíssima, 15.000 ptes.

Ford Sedan, en molt bon estat, vene per 4.000 pessetes. Arrancada elèctrica i a tota prova.

Bar fonda als afores de Barcelona, molta parroquia, preu 6.000 pessetes.

Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, vene a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Camioneta Ford, molt ben carrossada, propia per a teixit o similar, a tota prova, per 4.100 pessetes.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.583 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Barraca d'obra amb tres habitacions i hort al Clot. Preu 1.200 pessetes.

Bar casa de menjar i fonda amb 33 llits, lloguer barato als afores de Barcelona. Preu 9.000 pessetes.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 905 pessetes, per 65.000 duros.

Casa carrer Salmeron superfície 6.000 pams edificats, bona renda, preu 85.000 duros.

Dues cases de 20 pisos cada una i 2 botigues al Poble Sec, prop Arenas, preu 18 mil duros cada una.

Caseta barraca prop carrer Valencia, molt ben situada, amb jardí-hortet, sense estrenar, es ven per 1800 pessetes.

Barraca d'obra amb hort i 2 habitacions a Montjuic, lloguer del terreny, 15 pts. mes, es ven per 1.300 ptes.

Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5.

PELLS

Vene pells per a ornaments, Astrards colors moda baratos. Villarroel, 42, pis segon. Taller.

Joies d'ocasió

Safates i servois de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.
Joieries de J. Mañes
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

VENC PAPER

Uns 150 rolls, propi per a arquitectes i dibuixants. Tamany 10 mts. llarc, per 0'75 mts.; ample a 2 ptes. rotlle. Galileo, 130, tor.

VENC GRAMOFON

de la marca «Lo vos de su amo» amb una col·lecció de més de 100 discos. Costà més de 1.500 ptes. El dono tot per 120 duros. Galileo, 130. Torre.

Lloguers

Torre a Horta amb jardín, aigua i electricitat, es lloga per 50 duros.

Torre per llogar sense traspas, pèu tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros.

Pis principal en carrer céntric, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 55 duros.

Casa Ronda St. Antoni, se lloguen 2 pisos, senes traspàs, lloguer 40 duros, moderna, recent construida.

Café-concert prop Barcelona compost de café, taules i tot el mobiliari pelmatelx i 2 pisos habitables, lloguer 300 pessetes mes.

Pis al carrer Provensa se lloga tot moblat o part, o també se traspassa, lloguer 23 duros.

Botiga amb baixos 1.000 ptes.; lloguer 300 ptes. mes.

Torre a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspàs.

Casa de planta baixa pròpia per a industria, composta d'una quadra de 6.000 pams, i un'altra de 5.000 ptes. molt espléndida, i un'altra pels porters, se lloga pel primer de gener.

Dos pisos carrer Aragó dreta Alxampla. Lloguer 50 duros.

Torra a Horta per a llogar, fa poc construida amb 6000 pams, jardí, lloguer 130 pts. peu tranvia.

Torra a Horta per a llogar nova, peu tranvia 15 cts. Lloguer 150 ptes.

Torra a Sant Gervasi aprop Sant Josep Montanya, lloguer 40 duros mes.

Traspasso pis tocant car. Fernando. 1.000 ptes, lloguer 150 mes.

Pis pral. se lloga 175 pessetes. prop de la Granvia.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Dispeses

LLOGO BONIOUES habit. dret cuina Sant Gervasi. R.: Passatge Virreina, 4.

HABIT. AMB PENSIÓ ascensor, bany. Diagonal, 400 pral., 1.ª (cantonada Claris).

A MATRIMONI cedeixo habit. dret cuina o amb pensió. Salmeron, 48. Entrada Goya, 2, primer.

BALMES, 123, primer, 1.ª Habitacions a tot estar, bany i ascensor.

HABIT. A DOS amics sols a dormir. Rull, 2, segon, tocant Escudillers.

CATALANISTES: Baixeu tots a l'HOTEL DE FRANÇA a PERPINYÀ
Josep Buhigas, propietari. Soci honorari del Casal Català
Habitacions pintades a l'oli, d'un, dos i tres llits. Mobiliari tot nou. Aigua corrent, freda i calenta, a totes les habitacions de l'Hotel. Calefacció central. Terrassa. Garatge. Omnibus a tots els trens. Telèfon 6. 89.

BALMES, 22, PRIMER 1.º Habit. per a matri. i senyor at ot estar.

MEDICAMENTS químicament purs, específics farmacèutics i algües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Anuncis

TORRE compraria pels vols de Barcelona, el preu de la qual no ha de excedir de 10.000 pessetes. Detalls a LA VEU, núm. 1531.

MASOVER falta per una masia. Raó: Hospital, 101, botiga de mobles.

Grans Llagues

N'obtindreu la curació, prompta, radical i completa, usant

l'Ungüent Freixinet (o del Miracle)

90 anys d'éxits provats. No falla mai.
Poderós antisèptic i regenerador dels teixits.

Detalls i venda: Sant Pau, 18, Farmàcia - Barcelona.

El trametem amb instruccions per al seu ús, per correu certificat, girant 3'50 pts.

Dipòsit: Segalà
Rambla de les Flors, 14
Barcelona

Ulceres Tumors

Piano noguera estrang. sordina. Carrer Angels, 4, 2.º-2.ª

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIÓ estalviareu temps molèsties i diner. - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Traspassos

Traspasso pis moblat, al carrer Comte de l'Assalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

Pis amoblat amb dispeses, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt céntric.

Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Botiga amb gran vivienda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.

Traspasso pis prop Gran via esquerra Alxampla lloga 18 duros, 6 habitacions, galeria cabesta, molt ben amoblat, per 2.000 ptes.

Empresa Ideal d'Informació i Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

/ / / Grans Magatzems **DAMIANS**

GRAN EXPOSICIO de modes, vestits i capells

últims models de París

Rebudes les últimes novetats en panyeria per a senyor
Vestits a mida, bona qualitat, tall irreprotxable, des de **95 ptes.**

Continua la gran liquidació de calçat per a senyora, senyor i nen a preus de veritable ganga.

Importants descomptes en la secció de mobles

Impermeables i paraigües a preus sense competència.
10 per 100 de descompte en la secció de gèneres de punt.
Gran venda de cristall, pisa, porcellana i bateria de cuina.

No deixeu de visitar els nostres Magatzems

DARRERES INFORMACIONS

Notícies de la Península

VISITES AL PRESIDENT DEL DIRECTORI

Madrid, 18, 12'30 matinada.

Les úniques visites rebudes aquesta tarda pel President del Directori Militar, han estat les de l'arquebisbe de Valladolid, senyor Gadàsegui, el comte de Sagasta, l'ambaixador de França i el senyor Llanos Torriglia.

A la sortida, preguntat pels periodistes, sobre l'objecte de la seva visita, ha dit el comte de Sagasta:

—No he de dir res.

S'anuncia un concurs per a cobrir

DE GUERRA

S'anuncia un concurs per a cobrir una vacant de comandant professor que hi ha a la tercera secció de l'Escola Central de Tir.

Es concedeix la tornada al servei actiu al comandant d'infanteria don Cecili Ajenjo.

Es concedeix la tornada al servei actiu al capità d'infanteria don Francesc Ortega.

S'anuncia concurs per a la provisió d'una vacant de capità d'enginys que hi ha al servei d'aerostació.

Es destina al Terç d'Estrangers al capità d'infanteria don Manuel Altamira.

Es nomena jutge de la primera regió al comandant d'infanteria don Francesc Josep Ruiz Morales.

SOBRE LA RENOVACIO DE LES OBLIGACIONS DEL TRESOR

Segueixen els periòdics madrilenys fent comentaris sobre el resultat de la renovació de les obligacions del Tresor.

«Informaciones», periòdic simpatitzant amb el Directori, considera que en aquest resultat es veu l'obra dels polítics, als quals s'ha apartat de les societats de crèdit.

«La Correspondencia de España diu:

El fet és de molta importància perquè no es fixi en ell l'opinió, que ha tingut d'ell coneixement amb no pas massa poca sorpresa que disgust, titllant, com és natural, a falta de patriotisme, no a sobra de prudència, la conducta de certa part del capitalisme espanyol en aquesta ocasió, i tal vegada en les futures, que aviat s'han de presentar.

La situació actual d'Espanya exigeix en tots, no sols confiança en llurs destins futurs, sinó l'ajuda desinteressada per a salvar les dificultats del moment, atenent en primer lloc a consolidar el crèdit públic; i ja que a això estem tots obligats, no és lícita cap deserció i menys en els moments crítics en què la Hisenda espanyola requereix una patriòtica i desinteressade ajuda.

LA BESTRETA REINTEGRABLE A LA PREMSA

Ha tornat de Barcelona el director d'«A B C», després d'assistir a la reunió que en aquella ciutat han celebrat els representants dels periòdics de Barcelona per a ocupar-se de la bestreta reintegrable a la premsa.

«A B C» diu avui sobre aquesta reunió que la premsa qua ha rebut la bestreta reintegrable, només persegueix que el públic adquireixi el convenciment absolut d'aquestes tres veritats:

Primera. — Que no va rebre directament ni un sol cèntim, puix els milions que lliurà el Tresor passaren directament en poder de la Paperera perquè aquesta facturés el paper al preu que tenia l'any 1914.

Segona. — Que ha complert religiosament el compromís contret de vendre els exemplars a cinc cèntims (dos i mig per a llur caixa), quan el preu del paper en blanc era quatre vegades major i

Tercera. — Que havent-se arruinat per a servir els interessos d'Espanya, evitant que aquesta prengués part en la guerra europea, només aspira a que els espanyols de bona fe reconeguin el seu sacrifici.

LA INSPECCIO A L'AJUNTAMENT DE MADRID

Avui ha continuat la visita d'inspecció a l'Ajuntament de Madrid.

Foren trets de l'arxiu i portats a la sala de comissions tots els pressupostos ordinaris i imprèstits fets des de 1909, i la relació de nòmines de 1921.

RECTIFICACIO

«La Epoca», rectificant diverses notícies que han publicat aquests dies alguns periòdics, diu:

Havem de fer constar que l'il·lustre ex-ministre conservador don Faustí Rodríguez Sampedro, no té cap càrrec efectiu en cap Consell d'Administració de Bancs.

En 1920, quan es retirà a casa seva de Gijon, dimití tots els càrrecs que exercia.

A GINEBRA

Avui ha marxat a Ginebra, per a intervenir, en unió del comte d'Altea, en les deliberacions de l'Oficina Internacional del Treball, el senyor Gascón i Marín.

També ha marxat amb el mateix objecte el fill del secretari particular de l'encarregat del ministeri del Treball, senyor Sànchez Moreno.

A LES ACADEMIES MILITARS

La «Gaceta» publica el següent Reial decret:

«A proposta del cap del Govern, president del Directori militar i d'acord amb aquest, vinc en decretar el següent:

Article únic. — L'article novè del meu decret de 30 de gener de 1918 s'entendrà modificat de la forma següent:

En totes les Acadèmies militars la desaprovació en primers i segons exàmens de cada un dels cursos d'idiomes causarà pèrdua de curs, però no tindrà qualificació numèrica més que en l'últim curs, limitant-se en els anteriors a la d'aprovació o reprovació.

L'Equitació en les Acadèmies d'Infanteria, Artilleria, Enginyers i Intendència, quan el seu ensenyament formi part de més d'un curs, permetrà als deixebles desaprovats en un, passar al següent, amb el deure de arribar a l'aprovació total en el darrer, on cada una d'aquestes ensenyances figuri sense la qual circumstància no podrà passar-se al curs següent, ni ascendir a oficial, si fos en el final de la carrera.

La desaprovació a l'Acadèmia de cavalleria de cada un dels cursos d'equitació en primers i segons exàmens portarà sempre la pèrdua del curs.

Donat al Palau, etc.»

CONDECORACIO

A la «Gaceta» d'avui s'ha publicat una R. O. concedint la gran creu de l'orde del Mèrit Naval a l'infant don Carles.

A L'ESCOLA DE CERAMICA

A conseqüència de la certificació remesa al ministeri d'Instrucció pel Director de l'Escola Especial de Ceràmica Artística, de Madrid, respecte a l'assistència del professorat de la mateixa durant els últims 5 anys, han estat declarats cessants quatre professors respectivament de Fabricació de pisa en les seves varietats històriques espanyoles, de Dibuix, i de fotografia aplicada a la ceràmica i de Procediment científic de fabricació i cocció, i als auxiliars don Joan Zuloaga i don Josep Maria Gamoneda.

Els professors don Enric Quijo i don Antoni Gamoneda Garcia i l'auxiliar don Joan Zuloaga, no han assistit a classe durant el període de cinc anys més que un curt número de dies, que no excediren de vint, i don Felip López Verdugo, nomenat professor interí el d'Agost de 1922 i en propietat el 30 de novembre del mateix any, no ha concorregut a clas se cap dia.

En la Reial ordre de cessantia, es disposa que per la Direcció de l'esmentada escola s'elevi amb urgència al ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts la proposta de nou professorat.

EL TRANSIT RODAT A MADRID

L'alcalde ha publicat un ban prohibint, des del primer de novembre, la circulació de carros de dues rodes amb més de dues mules i de carretes de bous.

A L'HOSPITAL DE LA CREU ROJA

Sabem que a l'Hospital de la Creu Roja s'ha personat el Jutjat, prenent declaració al director de l'establiment doctor Noguera i altres metges.

El que sembla ha motivat aquesta diligència és una demanda presentada per la propietària de l'edifici on anteriorment estigué installat el col·legi de criades que en 1911 passà a mans de la marquesa d'Alhucemas, per acollir en ell als tuberculosos.

Hi ha gran aldarull amb aquest motiu, i es diu que la propietària del local està disposada a arribar fins a l'últim.

EL CONGRES DE UROLOGIA

Aquesta tarda s'ha inaugurat el IV Congrés de Urologia, organitzat per l'Associació Espanyola d'aquesta especialitat.

L'acte tingué lloc al Col·legi de Metges, presidint el doctor Barragan.

Celebrarà sessions els dies 17, 18, 19 i 20.

DE VALENCIA

València. — En la sessió que aquesta tarda celebrarà l'Ajuntament s'acordarà que els regidors que anaren a Madrid sense justificar les despeses, abonin a la caixa municipal tot el que han gastat.

El governador civil ha rebut una comunicació de l'alcalde d'Alberique, en la qual li notifica que a conseqüència de l'enfonsament d'una volta en les obres que es fan allí, han resultat ferits cinc obrers, dos d'ells greus.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — L'Alt Comissari amb els generals Marzo i Correa visità els Hospitals conversant amb els ferits.

En ee lde la Creu Roja estigué parlant amb el coronel italià Eugeni de Viti, preguntant-li com ocorregué l'accident que sofrí a bord de l'«España».

Encarregà l'Alt Comissari que s'extremessin totes les bones cures amb el eferit.

—Ha estat ajornat aquest matí l'embarc de l'esquadró de Lusitània.

Han estat ferits els soldats Miquel Iglesias, de lbatalló d'Alcàntara, i Tomàs Martínez, del quart de sapadors.

El general en cap visità la posició del Gurugú.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Tetuan. — En la carretera de Tetuan a l'aeròdrom de Ramel ocorregut un accident d'automòbil.

Tornava una camioneta conduint al capità don Lluís Alcàzar i eel tinent don Laureà Juste, ambdós del cos d'intendncia.

La camioneta bolcà per causa d'un clot del camí, essent llançats llurs ocunpants.

El tinent senyor Juste resultà amb la fractura de la base de lcrani.

Està gravíssim.

El capità Alcàzar està ferit de pronòstic reservat.

—Un altre telegrama rebut amb posterioritat diu qu eha mort el tinent i que avui ha rebut sepultura, presidint e ldol les autoritats militars de la plaça.

LA REPATRIACIO

Tetuan. — A Larraix i en aquesta plaça ha causat gran joia la notícia rebuda de Madrid anunciant la pròxima repatriació d'algunes unitats.

L'ALT COMISSARI

Melilla. — S'ignora absolutament on marxarà l'alt comissari després de la seva estada a Melilla.

Es fan comentaris i uns asseguren que anirà a Madrid i altres a Tetuan.

ALCALDE EMPRESONAT

Huelva. — L'oficial de la guàrdia civil que comanda les forces destacades en el Barri Alt, del poble de Redondela, detingué a l'alcalde de Campo Frio ,en virtud de denúncia presentada pels obrers que treballen en la construcció de la carretera a Aracena.

Diuen els treballadors que a causa de no haver cobrat des de l'abril es sortí de l'establiment de l'alcalde que els venia els articles amb cinquanta cèntims de recàrrec per quilo, i els facilitava diner amb un vint per cent d'interès.

LA DIPUTACIO D'ALAVA EMBARGADA

personà l'agent executiu de la Delegació d'Hisenda, realitzant un embarc pe rvalor de 153.000 pessetes que importa e ldeute de la Diputació a l'Estat .

El president de l'esmentada entitat féu constar la seva protesta .

Bilbao. — El president de la Diputació de Biscaia, ha rebut un telegrama del president de la d'Alava, comunicant-li que a les dotze del matí, s'ha preentat l'agent executiu d'Hisenda, per a fer l'embargament.

També li diu que ha telegrafiat al president de la de Guipúscoa.

La Diputació està convocada per a celebrar sessió el vinent divendres.

L'ordre del dia consta del dit assumpt i diverses nocions.

UN QUADRO DE RIBERA

La Junta de Cultura basca, de la Diputació, està en negociacions per a adquirir el magnífic quadro de Ribera que fo portat d'Espanya a França, quan la invasió francesa.

L'hereva d'un brigadier, el qual fou qui el portà a París, demana pel dit quadro, 10.00 pessetes.

ADHESIO

Elx. — Aviat visitarà al general governador, una comissió d'aquesta població, per a presentar-li un manifest d'adhesió subscrit per centenars de firmes de metges, enginyrs, advocats, farmacèutics, banquers, proprietaris, industrials i comerciants, tots ells persones estranyes a la vella política.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 18, 2 matinada.

Nota oficial de Guerra:

Zona oriental. — En la tarda d'ahir en territori de Melilla, a les immediacions de Nador, aterrà violentaaterrà violentament un aparell Bristol, que resultà destrossat.

El pilot, capità Esteban, sofrí commocó visceral i resultaren amb contusions el capità Fernàndez Cordon i el tinent Lastra, els dos de regulars d'Alhucemas.

La bateria de Tizzi Azza principal féu foc contra grups enemics.

Durant el dia d'ahir fou hostilitzada la plaça d'Alhucemas, amb focs de fusell i de canó, essent contrabatut per la plaça, però havent de lamentar la mort de dos artillers de la bateria de Sant Miquel, que foren morts pe r una granada. S'anomenaven Joan Rico Sànchez i Primitiu Gonzàlez Fernàndez. A més a més l'edificació de la plaça sofrí desperfectes.

Avui a la tarda, en el vapor correu de Màlaga embarcà una bateria d'artilleria del grup de a cavall, amb un efectiu d'un cap, quatre oficias i 139 de tropa, amb els elements i material corresponent.

L'aviació ha bombardejat la casa de Abd-elKrim, tirant 35 bombes d'onze quilos.

Avui, a primeres hores, marxà el general en cap a visitar el sector d'Acib de Midar, retornant a última hora de la tarda.

En la zona occidental sense novedad.

EXIT TEATRAL DE N'AMADEU VIVES

En el teatre Apolo s'ha estrenat aquesta nit una sarsuela original, la lletra dels senyors Romero i Fernàndez Saw, i la música del mestre Vives.

La sarsuela titulada «Doña Frasquita», té tres actes.

Es guardava aquesta estrena amb veritable espectació, perquè els que coneixien la música asseguraven que superava a les estrenades en aquests últims temps pel popular mestre català.

Els auguris s'han confirmat plenament, perquè a aquestes hores, ja s'han representat dos actes, l'èxit ha estat grandiós. repetint-se diversos números, ovacionant-se sorollosament els autors i vitorejant-se al mestre Vives, arribant-se a afirmar que l'èxit no té precedents.

DE MELILLA

Melilla. — La bateria emplaçada a Tayudait ha dispersat grups enemics.

Han ingressat a l'hospital, ferits d'accidents, els soldats Manuel Aguirre i Francesc Puyero.

S'ha fet càrrec de la «Jefatura» de l'Estat Major el tinent coronel Molins.

Sha rebut telegrames de la família reial interessant-se per lestat del coronel italià Vitto.

Aquesta matinada han ingressat a lhospital de la Creu Roja el pilot d'aviació capità Alfons Esteban, amb magullament en diferents parts del cos, el capità de regulars Manuel Fernàndez, amb contusions al cap, i el tinent de regulars Gonçal Dies de la Lastra ,amb magullament en l'espatlle esquerre, tots de pronòstic reservat .

DIMISSIO DEL MINISTRE D'AGRICULTURA PORTUGUES

Lisboa, 17. — El ministre d'Agricultura ha presentat la dimissió del seu càrrec. — Havas.

Barcelona

Exhort

El Jutjat de guàrdia ha rebut un exhort del de Tarragona, donant l'ordre que sigui citat el senyor Cabestany, cap dels Serveis tècnics d'aquest Ajuntament i ex-cap d'Obres públiques d'aquella demarcació, per tal que declari en un sumari que es segueix, per malversament de cabals durant el temps que el dit senyor es trobava al front d'aquelles obres públiques.

Curiositats mundials

UNA DONA FENT DE JOCKEY

Dijous passat a les curses de New Market (Anglaterra) hi féu aparició una dona vestida de jockey, muntant el cavall «Pennant», per disputar la copa fundada per Carles II l'any 1666. Era la senyoreta Elisabet Tanner filla d'un conegut propietari de cavalls d'equitació, gran muntadora i aficionada també al teatre.

Volia renovar la gesta de la senyora Thorntou, que en l'any 1804 va derrotar el campió d'Anglaterra, però s'ha quedat en tercer lloc. El seu cavall fou el favorit de les apostes i per això no faltaren esperits malignes dient que si el jockey hagués estat un home hauria vençut. De totes maneres fins els quatre jockeys que prengueren part a la cursa digueren que la senyoreta Tanner no podia comportarse d'una manera més brillant, i que si no havia triomfat fou culpa del cavall que al final no tenia més forces.

El fet d'aquesta senyoreta s'ha volgut donar com el primer cas en la història, però ja hem esmentat el cas del 1804. De totes maneres, l'admissió a aquesta cursa és deguda a no haver-hi prohibició dins el reglament. Recentment el permís fou negat a una parisenca.

La novetat va portar una afluència enorme de públic.

EL DOCTOR QUE ARRANJA ELS NASSOS

Miss Fannie Brice, célebre actriu americana, té un nas borbònic que voldria canviar-se per un nas grec de Pallas-Athenca. Per tal d'obtenir la rectificació del seu perfil s'ha dirigit al doctor Scherison, eminent cirurgià d'Atlàntic-City que s'ha fet un especialista en modificar completament la línia del nas dels seus clients. El cirurgià ha promès reexir en algunes visites i el d'aquesta en surt bé li valdrà una fortuna considerable.

Entretant tota Amèrica està suspesa... al nas de Miss Fannie Brice.

LES CASES BARATES DE ROMA

A Roma hi ha 20.000 ciutadans sense domicili a conseqüència de la crisi de l'habitació.

Per resoldre aquesta dificultat el Govern ha despesat alguns milions, fent edificar nombroses cases prop de la capital i fundar amb elles dues ciutats: Cotta Giardino i Sant Onofrio.

Però els lloguers d'aquestes cases són tan cars que resten sense llogaters i tot just nascudes aquestes ciutats ja són anomenades ciutats mortes. I els sense-domicili de Roma continuen sense tenir domicili.

LA DROGA DE LA VERITAT

Els diaris americans parlen extensament d'un experiment realitzat pel doctor House per comprovar l'eficàcia de la seva «droga de la veritat». La droga fou administrada en una de les presons de Nova York, a dos detinguts acusats d'assassinat, i sòta la seva influència no tan sols confessaren el crim, sinò que revelaren també altres gestes de les quals no n'eren acusats.

El descobriment és discutit i fins alguns diaris acusen el doctor de «xarlatanisme». La majoria, però, planteja la qüestió moral de si l'ús d'aquest narcòtic no és contrari als drets de l'home.

UN IDOL DE MARC POLO

Els nois d'estudi saben qui eren els venecians Polos, els quals en el segle XIII, «foren els primers de revelar a la Cristiandat, d'una faisó tan completa com pintoresca i amb tan de mirament, les esplendors i atracions, la riquesa i el comerç de la Xina i de la Indo-Xina, del Decan, i de l'Arxipèlag de les Indies». Per ells Europa s'assabentà de la Mesopotàmia i de la Pèrsia, Mongòlia, Siam, Burma, Formosa i Japó. També foren els primers d'escriure sobre Java, Sumatra i el Tibet; i llurs descripcions d'altres contrades de les quals solament havien circulat per Europa històries vagues, formen la labor més important que posseim fins l'alba de l'exploració científica moderna. Els detalls de la vida de Marc Polo són d'una penosa compilació i sovint inconscients, un tret, però, del seu caràcter recollit en el seu llit de mort, és sobrerament expressiu de l'audàcia de la seva obra. Jacob d'Acqui conta que, trobant-se Marc Polo a l'agonia, els seus millors amics l'anaren a veure i varen pregar-li que, en homenatge a la seva reputació, revisés el seu llibre de viatges i en treiès les inexactituds, a la qual cosa respongué vigorosament Marc Polo que no podia fer-ho i que, de fet, no havia narrat ni la meitat de les meravelles presenciades.

Doncs bé: al temple de les cinc centes deitats, a Canton, hi ha una estàtua la qual ha estat citada sovint com testimoni de la certesa de les pretensions de Marc Polo i record del viatger més gran que hi ha hagut al món. Per què, es demana el viatger, fou inclòs Marc Polo en una companyia semblant? Tothom sap del cert que l'any 1277, Marc Polo va ésser nomenat conseller privat per l'Emperador xinès Kubla Kan, i que uns vuit anys més tard governà la ciutat de Ian-Chau. A menys que Kanfú sia el mateix que Canton, ja que Marc Polo res no diu d'haver estat a la ciutat que avui és la capital del mig dia xinès, i en la qual hi ha aquesta figura. L'adscripció d'aquesta estàtua a nom seu es deu a la tradició xinesa i no, com s'ha dit alguna vegada, a la pura fantasia europea; reconeixerà, però, la probabilitat de l'afirmació qualsevol que observi les faccions horriblement antixineses del rostre, el collet europeu d'aquella època al voltant del coll, la capa de mariner per al temporal i el capell igualment exòtic. Es evident que l'escultor hagué de tenir un europeu a la vista quan modelava, i els intel·ligents d'Hong Kong asseguren que aquesta imatge famosa pot ésser considerada dels començaments del segle XIV. S'ignora qui va fer-la, a Canton o a un altre indret, i també l'ocasió que li fou atorgat el lloc d'honor que actualment ocupa; però aquesta ignorància fora una raó escassa per negar la tradició. Privar el mòn, sense cap motiu, d'un dels testimonis més interessants i inesperats de la infatigabilitat i de la brava embranzida de les races occidentals, fòra una injusticia intolerable. No es pot negar que la figura representa un europeu; és una cosa certa que és coetània de Marc Polo. La tradició de la identitat és tan universal, que va ésser tramesa una còpia de la igatge al Congrés Geogràfic de Venècia, l'any 1881.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 17 d'octubre de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'31	ptes. escut
Argentina	2'395	» pes
Holanda	2'91	» flori
Suècia	1'95	» corona
Noruega	1'15	» »
Txecoeslovàquia	22'20	» 100 cnes.
Polònia	0'0000	» 100 marcs
Romania	0'00	» 100 leis

OR

Alfons	140'00
Unces	139'50
Isabel	143'50
Quarts	139'50
Petit	139'50
Dòlars	7'20
Lliures esterlines	35'50
Francs	139'50

BITLLETS

Francs	44'35
Lires	33'40
Lliures esterlines	33'30
Marcs	0'00001
Corones	0'01

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, qual no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta (sense la el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un se-

L'imperi britànic i les reparacions

Diuen de Londres:

Als centres ministerials es tracta de suprimir els passatges que han restat secrets de l'exposició Curzon, feta el 5 d'octubre a la conferència imperial. No obstant, es nota resistència per part dels primers ministres colonials, els quals no volen comprometre's per al cas de possibles debats en llurs parlaments respectius.

Sembla que el plan que s'atribueix al general Smuts comprèn dues parts essencials: La primera proposa una reconstitució econòmica d'Alemanya amb el mateix pla de la d'Austria i sots la inspecció de la Societat de les Nacions. La segona suggereix l'establiment d'una zona neutra a la Renània, però sense despendre aquest país ni de Prussia ni del Reich.

Quant a les suggestions que s'hagin pogut fer a la conferència per a fer pagar Alemanya, sembla que no n'hi ha cap que valgui la pena d'ésser estudiada abans que la comissió de reparacions hagi informat sobre els estudis tècnics belgues.

* * *

Parlant de la prioritat en favor de les regions devastades demanada pel Govern francès en son «Llibre Groc» del mes d'agost darrer, diu el «Times»:

La demanda de prioritat demanada per França no és pas inmotivadaa en sí mateixa, però no ha d'implicar l'abandó complet de les reivindicacions britàniques. No obstant, el Govern britànic està disposat a fer sacrificis, i ha ofert anullar mil milions de lliures esterlines dels deutes interaliats. Si França pot fer una concessió un xic proporcional a la nostra, el terreny estarà preparat per a l'elaboració d'un projecte de reparacions positiu, que podria posar-se en pràctica així que Alemanya estigués en situació de recomençar els pagaments.

* * *

El «Morning Post» sotsratlla l'interès que se sent a Londres per les converses que Poincaré deurà tenir aviat amb l'encarregat de Negocis alemany a París.

«Si les converses — diu — són fecundes, això podria tornar a obrir la porta a noves converses entre els Governs francès i anglès i facilitar un arranjament permanent de les reparacions. El moment és favorable. S'ha intentat guanyar els primers ministres de l'imperi a la causa pro alemanya, però creiem amb fonament que aquesta temptativa ha fracassat completament i e's nostres distingits hostes s'han donat perfecte compte del caràcter especial de les demandes franceses i de la necessitat de les salvaguàrdies reivindicades pels homes d'Estat francesos. Si Poincaré pot entendre's tant amb Anglaterra com amb l'imperi britànic, posarà els fonaments d'una pau mundial duradora. Però si no hi ha acord en les sessions de la conferència imperial, és possible que Mr. Baldwin tingui les mans lligades quan la conferència es disolgui.

Com més raonables siguin les ofertes que Alemanya faci a França — acaba dient el «Morning Post» — més hi guanyaran ella mateixa i la pau del món.

Musicals

La Direcció del Coliseum, atenta des de la seva inauguració a correspondre al favor del public que cada omple e lseu grandiós local, ha aconseguit que la Banda d'Alabarders que amb tant d'èxit ha vingut actuant en l'Exposició del Moble, doni un concert aquesta nit en la seva sala d'espectacles, que tan grans condicions acústiques reuneix, com es demostrà plenament en el concert executat per la Banda Municipal de Barcelona el dia de la seva inauguració.

No anem a estendre'ns aquí parlant dels mèrits extraordinaris que reuneix la Banda d'Alabarders. Solament desitgem fer notar que el públic de Barcelona desitjava escoltarla en un local tancat, per a apreciar millor les seves altes qualitats que en el lloc obert de l'Exposició, on forçosament havien de perdre's alguns dels seus més fins matisos, i per això la Direcció del Coliseum, interpretant el sentir general, féu les oportunes gestions per a satisfer aquest desig del públic.

Notícies de l'Estranger

La crisi alemanya

UNA CONTESTA DE BELGICA

Brusselles, 17. — L'encarregat de Negocis d'Alemanya en aquesta capital, ha notificat al ministre de Negocis Estrangers, senyor Jaspar, que el Reich ha ordenat als ferroviaris que reprenguin el treball al Ruhr.

Afegí l'esmentat Encarregat de Negocis que era de tot punt impossible recaptar l'impost sobre el carbó a causa de les actuals condicions econòmiques, i que era en extrem difícil reemborsar als industrials l'import de les remeses de carbó que es fessin a Bèlgica.

El senyor Jaspar contestà que la dita qüestió afecta solament al Reich i als industrials, i que en tot cas, Bèlgica no pagaria aquests carbons. —Havas.

ALEMANY FERIT PER UNA SENTINELLA

Dusseldorf, 17 — A la ciutat de Bonn un alemany fou greument ferit ahir per un sentinella francès a la qual havia provocat. — Havs.

A MANNHEIM ES DECLARA LA VAGA GENERAL

Dusseldorf, 17. — Ha estat declarada la vaga general a Mannheim.

Als carrers de la dita ciutat s'han produit diversos encontres, canviant alguns trets.

Les tropes d'ocupació no han intervingut per res. — Havas.

L'AMBAIXADOR ALEMANY VISITA POINCARE

París, 17. — El senyor Poincaré ha rebut aquest matí l'encarregat de Negocis de l'Ambaixada alemanya a París, Von Hoesch.

L'entrevista ha durat, aproximadament, uns vint minuts.

No s'ha facilitat a la premsa cap comunicat oficial d'aquesta conferència. — Havas.

De l'Hongria

El discurs programa del comte Sethlen.

Diun de Budapest:

El president del Consell, comte Bethlen ha pronunciat un discurs programa a Szolnok, davant d'un auditori de petits propietaris, representants de la pura raça magiar. Els principals paràgrafs són els següents:

Primer ha contestat la necessitat de contractar un emprèstit a l'estranger, per a la reconstitució del país, i ha insistit amb força sobre la conducta a seguir, proscrivint de la política tota qüestió sentimental i creant una atmósfera de tranquil·litat així a l'interior com a l'exterior.

Tota Europa — ha ditel comte — desitja la pau a tota costa, i nosaltres havem de posar la nostra política conforme a aquest desig universal. Els meus viatges a l'estranger han degut convíncer a les gran potències i especialment als nostres veins, de les intencions pacífiques de l'Hongria. Nosaltres ens declarem disposats, si així ho volen els nostres veins, a suprimir totes les diferències que puguin dificultar unes relacions correctes. Obrant així, no prenem una actitud antipatriòtica i humiliant, i ens hi conformem amb tota consciències dels interessos del país.

La política interior també ha de reprimir tot sentimentalisme, el qual és contrari a les exigències actuals.

El Govern ha de lluitar contra dos partits extrems: primer «els defensors de la raça» d'extrema dreta, i segon: els demòcrates socials d'extrema esquerra.

Els primers són pocs i d'escassa vàlua, no calguent donar-los gaire importància, perquè no és pas exacte que els «defensors de la raça» frueixin de les simpaties i la confiança del regent.

El comte Betheln ha afegit que el Govern és qui fueix de la completa confiança del susdit regent.

Una altra crítica de l'extrema dreta es dirigeix a la política econòmica del Govern.

«Si l'extrema dreta — diu el ministre — tingués una noció clara de les lleis econòmiques, no diria que els especuladors són la causa de la nostra desvaloització monetària, car l'especulació no és sinó la conseqüència d'aquella.

Com que llur diagnòstic és completament fals, ho seran també llurs pronòstics. El comerç i l'empenta de la vida econòmica no podran mai ésser creats per lleis i per decrets.»

Tornant a la qüestió de l'emprèstit, el comte ha afegit:

Si no es presenten incidents inesperats, exteriors o interiors, podem tenir segura esperança d'obtenir l'emprèstit necessari per a la reconstrucció econòmica d'Hongria. Aquest emprèstit serà aplicat únicament al sanejament de la moneda, la qual cosa portarà simultàniment l'obertura de fonts de crèdits per a empreses particulars.»

Afegí que la causa de la desvaloització de la moneda era l'exclusió de l'Hongria del crèdit europeu.

«Des del Tractat del Trianon, el problema de les reparacions ha fet tot el crèdit impossible, però nosaltres ens trobem en el bon camí.

Un emprèstit sols pot realitzar-se havent-hi tranquil·litat interior.»

El Govern prestarà tot el seu concurs per a facilitar el desenrotllament d'aquesta atmòsfera, i veurà amb plaer l'ajut de tots els representants de l'esperit moderat.

Pel contrari, li seria impossible incorporar en una coalició de representants de partits ni als «defensors de la raça» (extrema dreta) ni als de l'«extrema esquerra».

Aquest discurs marca una data decissiva en la política hongaresa, car ignifica la decissiva voluntat del primer ministre, de prescindir de l'ajut dels extremistes de tota mena, apoiant se en els homes d bona voluntat de tot el país.

La nova moneda alemanya

S'ha publicat el següent comunicat oficiós sobre la creació de la nova banca d'emissió:

«El Govern de l'Imperi, basant-se en els poders que li han estat conferits per la recent llei, ha decidit crear una banca que emetrà marcs renda (Retenmark).

El marc paper restarà com a moneda legal. El marc renda, de vàlua constant, serà acceptat per totes les caixes públiques, i serà garantit per una hipoteca or sobre la totalitat de la propietat rústica alemanya, i per obligacions or de la indústria, del comerç i dels bancs, essent canviat contra lletres de crèdit or que donaran interès.

La banca d'emissió del marc, serà reclutada entre els representants de l'agricultura, indústria, comerç i banca. Els membres del consell d'administració ja han estat triats entre les personalitats més acreditades dels centres econòmics alemanys. L'ordre d'emissió de la nova moneda que portarà les signatures de totes aquestes personalitats, ha estat redactada.

La banca d'emissió de marcs rendes posarà a disposició del Reich, la quantitat de 1.200 milions de marcs rendes.

Conjuntament amb la creació de marcs renda, la banca de l'Imperi cessarà d'emetre Bons del Tresor.

Amb aquesta mesura, el Govern espera estroncar la font de la inflació paper, i posar la banca de l'Imperi en condicions de complir la seva comesa d'institució emissora de moneda or.

El marc renda serà emès dintre de poques setmanes. Per a posar en circulació els més mitjans possibles de pagament de vàlua constant, i com més aviat millor, el Govern de l'Imperi ha decidit emetre, mentre espera el marc renda, petits cupons de l'emprèstit or (1, 2 i 5 dòlars), fins a 200 milions de marcs or.

Perquè, durant algun temps, no siguin posades en circulació massa monedes, el Govern de l'Imperi es declara disposat a autoritzar, durant el vinent mes de gener, el canvi dels petits cupons de l'emprèstit or per marcs rendes, tot deixant en llibertat de conservar cupons de l'emprèstit de marcs or.

Aquesta decisió dl Govern de l'Imperi, sols constitueix una solució provisional de la qüestió monetària, la qual sols pot éser resolta tornant el marc or».

El Consell de la nova banca d'emissió, es compondrà de 36 membres. Fou ofert un lloc al senyor Helfferich, però el refusà.

El capital de la banca, serà de 3.200 milions de marcs or que seran subministrats pels comerciants, agricultors, industrials i cases bancàries. Seran nomenats 14 administradors per a dirigir les operacions: 5 delegats per l'aliança dels agricultors alemanys, 3 per l'aliança industrial, 2 nyors Siemens i Kurt Sorge, aquest comercials.

Els delegats dels agricultors seran el líder bavarès doctor Helm, els senyors Riesicke, Brandes i altres dos; els delegats comercials seran els senyors Siemens i Kurt Sorge, aquest darrer cunyat de Stresemann.

Els senyors Wassermann, administrador de la Deutsche Bank, i Urbig, de la Diskonto-Gessellchaft, seran els delegats financiers.

Els delegats comercials seran el president de l'Associació de Comerciants detallistes i el president de l'Associació de comerciants a l'engròs.

La Presidència de Nicaragua

BARTOMEU MARTINEZ SUCCEEIX A DIDAC CHAMORRO

París, 17. — Com a conseqüència de la mort del president de la República de Nicaragua, don Didac Chamorro, ha estat efectuada la transmisió de poders al vice-president don Bartomeu Martínez, tal com s'estipula en la Constitució de Nicaragua. — Havas.

Els terratrèmols del Japó

LA RECONSTRUCCIO

Nova York, 17. — Comuniquen del Japó dient que l'obra de reconstrucció de les ciutats que quedaren destruïdes pel terratrèmol, s'està realitzant amb gran activitat, havent-se reconstruït ja moltes habitacions i restaurat nombrosos edificis públics. — Havas.

La crisi política grega

RECONSTITUCIO DEL GABINET

Atenes, 18. — Ha estat publicat un comunicat oficial, anunciant que es procedirà a la reconstitució del Gabinet, substituint, simplement, els ministres dimissionaris. — Havas.

DIMISSIO DEL COMANDANT GENERAL DE L'ESQUADRA

Atenes, 17. — Ha presentat la dimissió el comandant general de la flota hellena. — Havas.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.